

Hallituksen esitys Eduskunnalle lisäyksistä ja muutoksista vuoden 1984 tulo- ja menoarvioon

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 1984 *kolmanneksi* lisämenoarvioesitykseksi.

Tässä lisämenoarvioesityksessä ehdotetaan menoihin lisäystä yhteensä 2 224 milj. mk. Kun menoista ehdotetaan vähennettäväksi yhteensä 608 milj. mk, menojen nettolisäys on 1 616 milj. mk. Lisäyksestä 562 milj. mk aiheutuu maatalouden vientituesta ja valtion viljavaraston rahoituksesta, noin 430 milj. mk palkkausmenojen kasvusta lähinnä palvelussuhteen ehtojen tarkistamisen vuoksi sekä noin 140 milj. mk muusta kustannusten noususta ja valuuttakurssien muutoksista. Muita suurimpia yksittäisiä menonlisäyseriä ovat oopperatalon rakentaminen 140 milj. mk, puolustusvoimien perushankinnat 139 milj. mk, eläkemenojen lisäys noin 100 milj. mk, työllisyyskoulutuksen lisäys 85 milj. mk, valtionosuuksien loppuerien tarkistaminen sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla 55 milj. mk, YK-rauhanturvajoukkojen lisämenot 56 milj. mk sekä maatalousyrittäjien sijaisavun ja viikkopaatoiminnan lisämenot 53 milj. mk.

Suurimmat vähennykset on voitu tehdä valtion osuudesta sairausvakuutusmenoihin 139 milj. mk ja kansaneläkemeneihin 92 milj. mk sekä valtion kotimaisen velan korko- ja ulkomaisen velan kuoletusmenoista yhteensä 100 milj. mk.

Seuraavassa perustellaan hallinnonaloittain tärkeimpiä tähän lisämenoarvioesitykseen sisältyviä ehdotuksia.

Sisäasiainministeriön hallinnonala. Poliisin palkkausmenoihin ehdotetaan lisäystä 64,4 milj. mk palvelussuhteen ehtojen tarkistamisen johdosta.

Rajavartiolaitokselle ehdotetaan annettavaksi valtuus kahden kevyen rannikkovartiolaivan tilaamiseksi. Hankinnasta aiheutuvat maksut yhteensä 21,2 milj. mk ajoittuvat vuosille 1986 ja 1987.

Puolustusministeriön hallinnonala. Puolustusvoimien palkkausmenoihin ehdotetaan lisäystä 131,8 milj. mk lähinnä palvelussuhteen ehtojen tarkistamisen johdosta.

Perushankintameneihin ehdotetaan lisäystä 139,3 milj. mk lähinnä bilateraalikanapainnattamiseksi sekä puolustusvoimien toimintanedellytysten säilyttämiseksi ja parantamiseksi suoritettavia erikoisvälineiden hankintoja ja erikoismateriaalin käyttöönottoa ja muutostöitä varten.

Varustuksen uusintameneihin ehdotetaan tehtyjen hankintasopimusten maksuja varten lisäystä 39,6 milj. mk valuuttakurssien, sopimusindeksien ja liikevaihtoverolain muutosten johdosta.

Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistehtäviin Lähi-Itään Golanille ja Libanoniin asetettujen suomalaisten valvontajoukkojen ja Kyprokselle asetetun suomalaisen osaston menoihin ehdotetaan lisäystä 56,1 milj. mk, millä voidaan rahoittaa valvontajoukkojen ja osaston menot vuoden 1985 kesäkuun loppuun saakka.

Valtiovarainministeriön hallinnonala. Vakinaisiin eläkkeisiin sekä perhe-eläkkeisiin ja hautausapuihin merkitään lisäystä 35 milj. mk eläkkeiden määrän arvioitua suuremman kasvun johdosta.

Eräiden valmisteverolakien mukaisista hinnanerokorvauksista ehdotetaan vähennettäväksi 20 milj. mk määrärahan ennakoitua vähäisemmän käytön johdosta.

Verosta vapautuksen johdosta takaisin maksetuihin veroihin ehdotetaan lisäystä 25 milj. mk, mikä aiheutuu 20 milj. markan liikevaihtoveron palautuksesta Oy Suomen Ongelmajäte — Finlands Problemavfall Ab:lle sekä mm. ylikorkotalletuksiin liittyviin veronhuojennushakemuksiin annettujen päätösten määrän lisääntymisestä.

Opetusministeriön hallinnonala. Korkeakoulujen palkkausmenoihin ehdotetaan lisäystä 40 milj. mk aikaisemmin tehtyjen palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Kunnallisten ja yksityisten oppikoulujen käyttökustannusten lakisidonnaiseen valtionosuuteen ehdotetaan lisäystä 21 milj. mk, mikä aiheutuu opettajien palkkojen tarkistuksesta.

Työllisyyskoulutukseen ehdotetaan lisäystä 25 milj. mk runkokurssiohjelman kustannusten nousun ja oppilasmäärän kasvun johdosta. Ammatillisen koulutuksen väliaikaiseen laajentamiseen ehdotetaan lisäystä 12 milj. mk kustannusrakenteen muuttumisen johdosta.

Uuden oopperatalon rakentamiseen ehdotetaan käytettäväksi 140 milj. mk veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroja, mikä vastaa niiden ennakoarviot ylittävää kertymää vuonna 1984.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala. Valtion viljavaraston rahoitustilanteen parantamiseksi ehdotetaan siirtona viljavarastorahastoon lisäystä 150 milj. mk.

Maataloustuotteiden markkinoinnin edistämiseen ja hintatason vakaannuttamiseen ehdotetaan lisäystä 15 milj. mk, mikä aiheutuu lähinnä voimien alennusmyynnistä teollisuudelle.

Maataloustuotteiden vientitukeen ehdotetaan lisäystä yhteensä 412 milj. mk, josta viljan vientitukeen 294 milj. mk ja kotieläintuotteiden vientitukeen 118 milj. mk. Aiemmin varatuilla määrärahoilla on ollut mahdollista markkinoida yhteensä noin 490 milj. kg viljaa. Viljaa tulisi vielä markkinoida valtion tuella vuoden 1984 aikana noin 405 milj. kg, josta 185 milj. kg arvioidaan voitavan viedä ehdotetun vientituen avulla.

Hallitus antaa vuoden 1984 loppuun mennessä eduskunnalle esitykset maataloustuotteiden lisääntyneiden vientikustannusten johdosta maatalouden osuuden perinnän lisäämiseksi 61 milj. markan osalta.

Maataloustuotannon ohjaamiseen ja tasapainottamiseen osoitetuista varoista voidaan maksusteknisistä syistä jättää käyttämättä ja vähentää 30,4 milj. mk.

Nuorten viljelijöiden tukemiseen käynnistysavustuksina ehdotetaan lisäystä 25 milj. mk.

Maatalouden korkotukilainakannan kasvun johdosta ehdotetaan korkohyvityksiin lisäystä 11,9 milj. mk.

Metsähallituksen metsien ennakoitua suurempien puutavaran myyntimäärien johdosta ehdotetaan puutavaran hankinta- ja myyntimenoihin lisäystä 16 milj. mk, jolloin samalla kertyy tuloihin lisäystä 30 milj. mk.

Kevään 1984 poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen ja kustannusten korvaamiseen ehdotetaan 11 milj. mk.

Liikenneministeriön hallinnonala. Lähinnä palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta ehdotetaan lisäystä palkkausmenoihin tie- ja vesirakennushallinnossa 21,1 milj. mk, Valtionrautateilla 27 milj. mk ja posti- ja telelaitoksessa 81 milj. mk. Valtionrautateiden lisärahoitustarve kasvaa 41 milj. mk.

Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala. Maakaasuverkoston laajennushankkeen rahoittamiseksi ehdotetaan Neste Oy:n osakepääomaa korotettavaksi vuosina 1984—1988 maksullisilla osakeanneilla yhteensä 200 milj. markalla. Osakeantoihin on tarkoitus liittää yhteensä 400 milj. markan rahastoannit. Hallituksen tarkoituksena on esittää myöhemmin korkotuen maksamista hankkeen rahoittamiseksi otettaville yhteensä 650 milj. markan luotoille. Vuoden 1984 osalta ehdotetaan myönnettäväksi 40 milj. mk valtiolle tulevien Neste Oy:n uusien osakkeiden merkintää varten.

Valvilla Oy:n toiminnan jatkumisen turvaamiseksi lähinnä työllisyys- ja kauppapoliittisista syistä ehdotetaan yhtiön osakepääomaa korotettavaksi 15 milj. markalla. Samalla ehdotetaan, että eduskunta puolestaan hyväksyisi selvitystilän välttämiseksi yhtiön osakepääoman alentamisen 20 milj. markalla. Hallitus antaa myöhemmin eduskunnalle esityksen siitä, että valtio ottaisi vastatakseen enintään 150 milj. mk Valvilla Oy:n velkoja yhtiön rahoitusrakenteen saattamiseksi vastaamaan velanhoitokykyä.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala. Valtionosuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista jää 139 milj. mk ja osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista 92 milj. mk arvioitua pienemmäksi.

Valtionosuuteen yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista merkitään lisäystä 62,3 milj. mk, mikä aiheutuu vuoden 1983 valtionosuuden loppuerästä ja ennakoitua pienemmistä maksutulosta.

Rintamasotilaseläkkeistä ja asumistuesta jää käyttämättä 49 milj. mk. Rintamaveteraanien varhaiseläkkeisiin merkitään lisäystä 36 milj. mk, mikä aiheutuu vuoden 1983 loppuerästä ja ennakoitua suuremmista varhaiseläkemenoista.

Valtion korvauksiin maatalousyrittäjien sijaisavun kustannuksiin ehdotetaan lisäystä 50 milj. mk sijaisavun käytön lisääntymisen, kustannusten kohoamisen ja vuoden 1983 loppuerien johdosta. Valtion korvauksista maatalousyrittäjien vuosilomajärjestelmän kustannuksiin jää käyttämättä 30 milj. mk.

Valtion maksuosuuteen yliopistollisten keskussairaaloiden käyttö- ja muihin kustannuksiin ehdotetaan lisäystä yhteensä 38,7 milj. mk ennakoitua suuremman kustannusten nousun ja hankkeiden määrän johdosta.

Työvoimaministeriön hallinnonala. Työllisyyskoulutuksen koulutus- ja erityistukeen ehdotetaan lisäystä 60 milj. mk koulutukseen osallistuvien arvioitua suuremman määrän johdosta.

Pitkäaikaistyöttömien työllistämistukeen varustusta määrärahasta ehdotetaan vähennettäväksi 42,7 milj. mk. Samalla ehdotetaan lisäystä 40,5 milj. mk kunnallisen työllistämistuen, työrajoitteisten työllistämisen ja nuorten yhteiskuntatakuun määrärahoihin.

Sijoitusmenoihin työllisyyden turvaamiseksi ehdotetaan lisäystä 46,8 milj. mk vuoden 1984 lisätyöohjelmien rahoittamiseksi.

Ympäristöministeriön hallinnonala. Asumistuesta ehdotetaan vähennettäväksi 20 milj. mk lähinnä tuensaajien määrän arvioitua pienemmän kasvun johdosta.

Asuntolainojen myöntämisvaltuutta ehdotetaan siirrettäväksi 25 milj. mk uustuotannosta peruskorjauksiin. Maksatusmäärärahasta jää käytämättä 50 milj. mk.

Hylje-luokan öljyntorjunta-aluksen hankkimiseen ehdotetaan 35 milj. markan tilausvaltuus.

Valtionvelka. Vuonna 1983 otetun kotimaisen pitkäaikaisen velan määrä jäi arvioitua pienemmäksi, minkä vuoksi korkomenoista voidaan vähentää 25 milj. mk. Lyhytaikaista luottoa ei myöskään tarvita kuluvana vuonna arvioitua määrää, minkä vuoksi korkomenoista voidaan vähentää 20 milj. mk. Ulkomaisen pitkäaikaisen velan korkoihin merkitään lisäystä 25 milj. mk dollarin kurssin kohoamisen johdosta.

Lainojen kuoletussuunnitelmien muuttumisen vuoksi ulkomaisen pitkäaikaisen velan kuoletusmenoista voidaan vähentää 55 milj. mk.

Palkkioihin ja muihin menoihin valtionvelasta ehdotetaan lisäystä 25,1 milj. mk uusien kotimaisten yleisöobligaatilainojen arvioitua suuremman määrän ja liikkeeseenlaskukustannusten nousun johdosta.

Tulot. Tuloihin ehdotetaan merkittäväksi lisäyksiä yhteensä 1 587 milj. mk. Lisäykset perustuvat lähinnä tulojen ennakoitua suurempaan kertymään. Tuloihin on ehdotettu tehtäväksi myös vähennyksiä tulojen alennusten ja kertymättä jäävien tulojen johdosta yhteensä 257 milj. mk. Tuloihin ehdotettu nettolisäys on 1 330 milj. mk.

Ennen hyväksytyt ja nyt ehdotetut menojen muutokset jakaantuvat eri pääluokkiin seuraavasti:

Pääluokka	Eduskunnan hyväksymät muutokset mk	Nyt ehdotetut muutokset mk	Muutokset yhteensä mk
22. Eduskunta	3 200 000	—	3 200 000
23. Valtioneuvosto	3 879 000	1 635 000	5 514 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	2 602 000	34 579 000	37 181 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	—1 284 000	10 200 000	8 916 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	2 477 400	81 579 800	84 057 200
27. Puolustusministeriön hallinnonala	73 854 000	362 776 500	436 630 500
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	87 104 000	43 585 000	130 689 000
29. Opetusministeriön hallinnonala	46 535 000	293 700 000	340 235 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	238 301 300	625 434 800	863 736 100
31. Liikenneministeriön hallinnonala	47 300 000	92 628 800	139 928 800
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	155 404 400	67 728 100	223 132 500
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	—264 304 200	—35 750 000	—300 054 200
34. Työvoimaministeriön hallinnonala	81 478 300	136 453 500	217 931 800
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	—31 701 500	—48 561 000	—80 262 500
36. Valtionvelka	—	—49 900 000	—49 900 000
Lisäys menoihin yhteensä mk	444 845 700	1 616 089 500	2 060 935 200

Veroihin ja veronluonteisiin tuloihin on merkitty lisäyksiä yhteensä 1 039 milj. mk. Tästä määrästä on tulo- ja varallisuusveroon merkitty lisäystä 529 milj. mk, liikevaihdon perusteella kannettaviin veroihin ja maksuihin 100 milj. mk, tasausveroon 10 milj. mk, valmisteveroihin 125 milj. mk ja muihin veroihin 275 milj. mk. Vähennyksiä veroihin ja veronluonteisiin tuloihin on merkitty yhteensä 182 milj. mk, jolloin nettolisäys on 857 milj. mk. Tuontitullin tuottoarvioon on merkitty vähennystä 26 milj. mk, alkoholiuomaveroon 45 milj. mk, virvoitusjuomaveroon 20 milj. mk, ravintorasvaveroon 33 milj. mk, öljyväkirehuveroon ja rehuseosveroon yhteensä 20 milj. mk sekä eräisiin maataloustuotteiden markkinoimismaksuihin 38 milj. mk.

Sekalaisiin tuloihin on merkitty lisäystä 310 milj. mk. Vähennyksiä sekalaisiin tuloihin on merkitty 30 milj. mk. Sekalaisten tulojen nettolisäys on 280 milj. mk.

Korko- ja osinkotuloihin sekä osuuksiin valtion rahalaitosten voitosta on merkitty lisäystä 70 milj. mk.

Valtion liikeyritysten käyttötalouden rahoituskatteisiin on arvioitu lisäystä yhteensä 18 milj. mk ja supistuksia yhteensä 45 milj. mk, joten valtion liikeyritysten rahoituskatteet supistuvat nettomääräisesti 27 milj. markalla.

Takaisin maksettuihin lainoihin on merkitty lisäystä 150 milj. mk.

Ennen merkityt ja nyt ehdotetut tulojen muutokset jakaantuvat eri osastoihin seuraavasti:

Osasto	Eduskunnan hyväksymät lisäykset mk	Nyt ehdotetut muutokset mk	Lisäykset yhteensä mk
11. Verot ja veronluonteiset tulot	347 000 000	857 000 000	1 204 000 000
12. Sekalaiset tulot	316 855 500	280 467 000	597 322 500
13. Korko- ja osinkotulot sekä osuus valtion rahallaitosten voitosta	23 000 000	70 000 000	93 000 000
14. Valtion liikeyritykset	43 640 000	—27 455 000	16 185 000
15. Lainat	—	150 000 000	150 000 000
Lisäys tuloihin yhteensä mk	730 495 500	1 330 012 000	2 060 507 500

Tämän lisämenoarvioesityksen hyväksymisen jälkeen olisivat valtion kuluvan vuoden tulojen ja menojen budjetoidut määrät seuraavat:

	Tulot mk	Menot mk
Varsinainen tulo- ja menoarvio	84 547 527 900	84 546 950 600
Lisämenoarviot	2 060 507 500	2 060 935 200
Yhteensä mk	86 608 035 400	86 607 885 800

Tasapainotus. Lisämenoarvioilla muutettu tulo- ja menoarvio on tasapainossa. Kuluvan vuoden kolme ensimmäistä neljänestä käsittävän valtion keskuskirjanpidon käyttötietojen sekä virastojen ja laitosten tekemien rahoitustarvelaskelmien perusteella arvioidaan säästyvän ja jäävän käyttämättä vuodelle 1984 budjetoituja menoja yhteensä noin 200 milj. mk. Nämä menosäästöt muodostuvat lukumäärältään monista ja markkamäärältään yleensä pienehköistä säästöistä, joita ei ole tarkoituksenmukaista merkitä vähennyksenä ao. momenteille yhtä täsmällisesti kuin tässä lisämenoarvioesityksessä ja aikaisemmissa lisämenoarvioissa on eräiden momenttien

osalta tehty. Lisäksi on arvioitu, että arviomäärärahojen ylityksiä on vastaavasti noin 200 milj. mk, jotka koostuvat useista pienistä ylityksistä, joita ei ole ehdotettu merkittäväksi ao. menomomentteille.

Edellä esitetyn perusteella hallitus katsoo, että vuoden 1984 tulo- ja menoarvio siihen lisämenoarvioissa hyväksytyine sekä tässä lisämenoarvioesityksessä ehdotettuine muutoksineen on tasapainossa.

Seuraavassa perustellaan yksityiskohtaisemmin niitä lisäyksiä, vähennyksiä ja muutoksia, joita tällä kerralla ehdotetaan tulo- ja menoarvioon tehtäväksi.

TULOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. Tulo- ja varallisuusvero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 529 000 000 mk. Lisäys aiheutuu pääosin palkkasumman arvioitua nopeammasta kasvusta. Lisäksi vuodelta 1983 toimitettavasta verotuksesta saatujen tietojen perusteella kannossa perittävän lopullisen veron määrä kasvaa vuodelta 1982 toimitetussa verotuksessa maksuunpantuun määrään verrattuna lähes neljänneksellä.

1984 III lisämenoarvioesitys	529 000 000
1984 tuloarvio	21 621 000 000
1983 tilinpäätös	19 076 950 726
1982 ,, ...	16 737 902 730

03. Perintö- ja lahjaverot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 70 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	70 000 000
1984 tuloarvio	230 000 000
1983 tilinpäätös	266 734 575
1982 ,, ...	207 202 876

04. Arpajaisvero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 10 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	10 000 000
1984 tuloarvio	90 000 000
1983 tilinpäätös	78 289 268
1982 ,, ...	70 537 114

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. Liikevaihtovero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 80 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	80 000 000
1984 tuloarvio	22 120 000 000
1983 tilinpäätös	17 800 492 886
1982 ,, ...	15 876 520 874

02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 20 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	20 000 000
1984 tuloarvio	690 000 000
1983 tilinpäätös	569 416 670
1982 ,, ...	471 881 354

06. Tuonnin perusteella kannettavat verot ja maksut

01. *Tuontitulli*

Momentille arvioidaan kertyvän 870 000 000 mk eli 26 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 26 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	-26 000 000
1984 tuloarvio	896 000 000
1983 tilinpäätös	810 445 341
1982 ,, ...	843 675 083

09. *Tasausvero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 10 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	10 000 000
1984 I lisämenoarvio	25 000 000
1984 tuloarvio	775 000 000
1983 tilinpäätös	769 816 613
1982 ,, ...	664 322 670

08. Valmisteverot

01. *Tupakkavero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 110 000 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä kuluksen arvioitua nopeammasta kasvusta sekä siitä, että lähtötaso eli vuoden 1983 tuotto muodostui arvioitua suuremmaksi.

1984 III lisämenoarvioesitys	110 000 000
1984 tuloarvio	1 630 000 000
1983 tilinpäätös	1 686 456 489
1982 ,, ...	1 576 755 180

04. *Alkoholijuomavero*

Momentille arvioidaan kertyvän 3 215 000 000 mk eli 45 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 45 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	-45 000 000
1984 tuloarvio	3 260 000 000
1983 tilinpäätös	2 956 753 493
1982 ,, ...	2 682 904 178

05. *Virvoitusjuomavero*

Momentille arvioidaan kertyvän 60 000 000 mk eli 20 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vähemmän. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 20 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	-20 000 000
1984 tuloarvio	80 000 000
1983 tilinpäätös	83 638 870
1982 ,, ...	156 206 077

06. *Elintarviketuotteiden valmistevero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 10 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	10 000 000
1984 tuloarvio	65 000 000
1983 tilinpäätös	237 870 817
1982 ,, ...	2 065 690 640

08. *Ravintorasvavero*

Momentille arvioidaan kertyvän 140 000 000 mk eli 33 000 000 mk tuloarvioon ja ensimmäiseen lisämenoarvioon merkittyä vähemmän, mikä aiheutuu lähinnä ravintorasvojen maailmanmarkkinahintojen arvioitua nopeammasta kohoamisesta sekä margariinivalmisteiden kysynnän supistumisesta. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 33 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	-33 000 000
1984 I lisämenoarvio	15 000 000
1984 tuloarvio	158 000 000
1983 tilinpäätös	173 466 904
1982 ,, ...	185 566 852

11. *Lannoitevero*
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
5 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	5 000 000
1984 tuloarvio	120 000 000
1983 tilinpäätös	93 315 310
1982 ,, ...	78 795 874

12. *Öljyväkirehuvero*

Momentille arvioidaan kertyvän 10 000 000
mk eli 5 000 000 mk tuloarvioon merkittyä vä-
hemmän. Tämän johdosta momentilta ehdote-
taan vähennettäväksi 5 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	-5 000 000
1984 tuloarvio	15 000 000
1983 tilinpäätös	4 726 859
1982 ,, ...	17 495 193

13. *Rehuseosvero*

Momentille arvioidaan kertyvän 145 000 000
mk eli 15 000 000 mk tuloarvioon merkittyä
vähemmän. Vähennys aiheutuu rehuseosten käy-
tön supistumisesta. Tämän johdosta momentilta
ehdotetaan vähennettäväksi 15 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	-15 000 000
1984 tuloarvio	160 000 000
1983 tilinpäätös	77 503 997

10. Muut verot

01. *Leimaverot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
120 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	120 000 000
1984 tuloarvio	2 060 000 000
1983 tilinpäätös	1 717 662 183
1982 ,, ...	1 435 425 455

04. *Moottoriajoneuvovero*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
30 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	30 000 000
1984 tuloarvio	410 000 000
1983 tilinpäätös	361 571 479
1982 ,, ...	292 852 075

12. Maksut sosiaaliturvaa varten

01. *Työnantajan lapsilisämaksu*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
10 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	10 000 000
1984 II lisämenoarvio	270 000 000
1984 tuloarvio	2 000 000
1983 tilinpäätös	867 250
1982 ,, ...	1 149 715

19. Muut veronluonteiset tulot

01. *Oy Alko Ab:n ylijäämä*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
35 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	35 000 000
1984 tuloarvio	680 000 000
1983 tilinpäätös	655 867 951
1982 ,, ...	650 334 450

04. *Eräiden maataloustuotteiden markkinomismaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 205 000 000 mk eli 38 000 000 mk tuloarvioon ja toiseen lisämenoarvioon merkittyä vähemmän. Arvioitua pienempi kertymä aiheutuu lähinnä maidon vientikustannusmaksun alentamisesta 5 pennillä litralta 1.9.1984 lukien. Edellä olevan johdosta

momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 38 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	—38 000 000
1984 II lisämenoarvio	—22 000 000
1984 tuloarvio	265 000 000
1983 tilinpäätös	165 339 582
1982 „	39 507 142

Osasto 12

SEKALAISET TULOT

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala

99. *Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot*

rusteluihin viitaten. Alamomentin loppusumma on 6 000 000 mk.

3. *Muut tulot.* Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 2 200 000 mk, mistä 1 910 000 mk sekalaisina tuloina ja 290 000 mk käytettyjen autojen myyntituloina momentin 24.10.71 pe-

1984 III lisämenoarvioesitys	2 200 000
1984 tuloarvio	8 800 000
1983 tilinpäätös	13 562 569
1982 „	10 543 461

25. Oikeusministeriön hallinnonala

31. *Yksityisoikeudellisista tiedoksiannoista kertyvät tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 300 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta tulokertymästä.

1984 III lisämenoarvioesitys	300 000
1984 tuloarvio	3 800 000
1983 tilinpäätös	3 893 877
1982 „	3 204 719

nä työnantajalle maksettavien sairaus- ja äitiyspäivärahojen kasvusta. Alamomentin loppusumma on 17 500 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 500 000
1984 tuloarvio	103 500 000
1983 tilinpäätös	96 650 741
1982 „	89 618 823

99. *Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 800 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä työnantajalle maksettavien sairaus- ja äitiyspäivärahojen kasvusta.

1984 III lisämenoarvioesitys	800 000
1984 II lisämenoarvio	1 700 000
1984 tuloarvio	5 000 000
1983 tilinpäätös	6 479 486
1982 „	4 908 848

50. *Vankeinhoitolaitoksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 500 000 mk seuraavasti:

1. *Työtoiminnan tulot.* Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 000 000 mk tuotteiden ennakoitua paremman menekin johdosta. Alamomentin loppusumma on 87 500 000 mk.

2. *Muut tulot.* Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 500 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä

27. Puolustusministeriön hallinnonala

99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 10 000 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä Yhdistyneiden Kansakuntien suorittamien korvausten

markkamääräisestä noususta USD:n kurssin vahvistumisen seurauksena.

1984 III lisämenoarvioesitys	10 000 000
1984 tuloarvio	76 200 000
1983 tilinpäätös.....	98 926 731
1982 ,, ...	57 185 857

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

28. Kuntien osuudet verotuskustannuksista
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 40 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	40 000 000
1984 tuloarvio	215 000 000
1983 tilinpäätös	212 175 126
1982 ,, ...	194 524 981

29. Kansaneläkelaitoksen osuus verotuskustannuksista

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 8 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	8 000 000
1984 tuloarvio	59 000 000
1983 tilinpäätös.....	54 664 368
1982 ,, ...	50 030 036

30. Evankelisiluterilaisten seurakuntien osuudet verotuskustannuksista

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 4 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	4 000 000
1984 tuloarvio	33 000 000
1983 tilinpäätös.....	30 583 684
1982 ,, ...	27 787 319

60. Rakennushallinnon tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 10 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	10 000 000
1984 II lisämenoarvio	8 000 000
1984 tuloarvio	69 000 000
1983 tilinpäätös.....	71 591 033
1982 ,, ...	61 864 020

99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 31 500 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	31 500 000
1984 II lisämenoarvio	11 500 000
1984 tuloarvio	35 000 000
1983 tilinpäätös.....	64 461 839
1982 ,, ...	52 145 287

29. Opetusministeriön hallinnonala

91. Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajaisen voittovaroista

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 140 000 000 mk veikkaus- ja raha-arpajais toiminnan liikevaihdon arvioitua suuremman kasvun johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	140 000 000
1984 tuloarvio	635 000 000
1983 tilinpäätös	629 618 333
1982 ,, ...	504 957 596

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

08. Maataloushallinnon tulot

1. Tulot maksullisesta palvelutoiminnasta. Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 420 000 mk lähinnä kasvinsuojelulain (127/81) sekä torjunta-ainelain (159/84) mukaisten tarkastusmaksujen arvioitua suuremman kertymän johdosta. Alamomentin loppusumma on 760 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	420 000
1984 tuloarvio	2 980 000
1983 tilinpäätös	6 642 294
1982 ,, ...	3 406 683

50. Metsähallituksen sekalaiset tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 700 000 mk hintojen nousun ja maksuperusteiden muuttumisen johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	700 000
1984 tuloarvio	2 300 000
1983 tilinpäätös	4 619 338
1982 ,, ...	2 277 780

70. Maatalouden tutkimuskeskuksen tulot

2. Muut tulot. Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 107 000 mk tulojen ja menojen kirjauksessa tehdyn muutoksen johdosta. Muutoksesta aiheutuva meno on ehdotettu momentille 30.70.23. Alamomentin loppusumma on 14 182 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	107 000
1984 tuloarvio	15 805 000
1983 tilinpäätös	12 723 998
1982 ,, ...	13 093 928

84. Valtion eläinlääketieteellisen laitoksen tulot

1. Tulot maksullisesta palvelutoiminnasta. Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 2 400 000 mk seerumien ja rokotteiden arvioitua suuremman käytön johdosta, mistä aiheutuva meno on ehdotettu momentille 30.84.24. Alamomentin loppusumma on 11 370 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	2 400 000
1984 tuloarvio	9 000 000
1983 tilinpäätös	9 480 478
1982 ,, ...	8 338 801

31. Liikenneministeriön hallinnonala

22. Kuntien osuus paikallisteiden kunnossapitomenoista

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 000 000
1984 II lisämenoarvio	1 000 000
1984 tuloarvio	49 000 000
1983 tilinpäätös	45 586 569
1982 ,, ...	45 594 239

23. Kuntien osuus paikallisteiden tekemisestä

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 6 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	6 000 000
1984 II lisämenoarvio	6 000 000
1984 tuloarvio	24 000 000
1983 tilinpäätös	30 678 397
1982 ,, ...	22 878 381

47. Lentoliikenteen ja lentoasemien kiinteistöjen tulot

1. Liikennöimismaksut. Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 2 000 000 mk liikenteen arvioitua suuremman kasvun johdosta. Alamomentin loppusumma on 131 700 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	2 000 000
1984 II lisämenoarvio	5 000 000
1984 tuloarvio	190 300 000
1983 tilinpäätös	158 279 607
1982 ,, ...	145 565 668

32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala

12. Merenkululaitoksen tulot

6. *Muut tulot.* Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 300 000 mk atk-ohjelmistojen myynnin johdosta. Alamomentin loppusumma on 4 909 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	300 000
1984 tuloarvio	268 209 000
1983 tilinpäätös	231 972 079
1982 ,, ...	209 427 970

32. Patentti- ja rekisterihallituksen tulot

1. *Tulot maksullisesta palvelutoiminnasta.* Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 600 000 mk hakemusten lisääntymisen sekä maksujen korottamisen johdosta. Alamomentin loppusumma on 30 785 000 mk.

Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisen palvelutoiminnan ennakoitu tulojen laskelma vuodelle 1984 lisäyksen jälkeen:

<i>Tulot</i>	mk
Patenttimaksut	23 300 000
Tavaramerkki- ja mallioikeusmaksut	6 485 000
Kaupparekisterin maksut	1 000 000
Yhteensä	30 785 000

1984 III lisämenoarvioesitys	1 600 000
1984 tuloarvio	29 435 000
1983 tilinpäätös	26 683 191
1982 ,, ...	25 494 848

99. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot

5. *Muut tulot.* Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 240 000 mk, mikä aiheutuu yrittäjäkoulutuksen lisäämisestä.

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarvion alamomentin 32.50.88.5 perustelujen mukaan Vapo Oy:n on tuloutettava valtiolle myyntisaamisten ja velkojen erotus siltä osin kuin se ylittää 20 000 000 mk. Erotuksen 30 000 000 mk arvioitiin kertyvän tälle alamomentille. Sen johdosta, että arvioitua suurempi osa mainituista myyntisaamisista tuloutettiin jo vuonna 1983, alamomentille kertyy 30 000 000 mk vähemmän.

Alamomentin loppusumma vähenee 29 760 000 mk ja on 49 540 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	—29 760 000
1984 II lisämenoarvio	700 000
1984 tuloarvio	80 220 000
1983 tilinpäätös	47 723 178
1982 ,, ...	52 998 247

34. Työvoimaministeriön hallinnonala

70. Palkkaturvamaksujen palautukset

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 15 000 000 mk. Vastaava menojen lisäys on momentilla 34.89.50.

1984 III lisämenoarvioesitys	15 000 000
1984 tuloarvio	60 000 000
1983 tilinpäätös	46 889 687
1982 ,, ...	39 772 964

99. Työvoimaministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 4 400 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä palkkaturvasaatavista perittävien korkojen arvioitua suuremmasta määrästä.

1984 III lisämenoarvioesitys	4 400 000
1984 tuloarvio	3 500 000
1983 tilinpäätös	6 038 388
1982 ,, ...	4 844 284

39. Muut sekalaiset tulot

01. Sakkorahat

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
20 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	20 000 000
1984 tuloarvio	120 000 000
1983 tilinpäätös	122 177 773
1982 ,, ...	102 527 231

05. Valtion maaomaisuuden ja tuloa tuottavien oikeuksien myynti

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
8 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	8 000 000
1984 tuloarvio	15 000 000
1983 tilinpäätös	20 067 902
1982 ,, ...	21 567 207

Osasto 13

KORKO- JA OSINKOTULOT SEKÄ OSUUS VALTION
RAHALAITOSTEN VOITOSTA

01. Korkotulot

07. Korot talletuksista

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä
70 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	70 000 000
1984 tuloarvio	350 000 000
1983 tilinpäätös	421 313 890
1982 ,, ...	323 553 605

Osasto 14

VALTION LIIKEYRITYKSET

01. Valtionrautatiet

Kuluvan vuoden toisessa lisämenoarviossa on valtionrautateiden käyttötalouden lisärahoitustarpeeksi merkitty 993 109 000 mk. Kun käyttömenoihin pääluokan 31 kohdalla ehdotetaan lisäystä 41 000 000 mk, lisääntyy käyttötalouden lisärahoitustarve 41 000 000 mk ja on 1 034 109 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys, lisärahoitustarve	1 034 109 000
1984 II lisämenoarvio, lisärahoitustarve	993 109 000
1984 tuloarvio, lisärahoitustarve	970 109 000
1983 tilinpäätös, lisärahoitustarve	1 119 823 039
1982 tilinpäätös, lisärahoitustarve	1 030 201 570

04. Posti- ja telelaitos

01. Postitoimen liikennetulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 40 000 000 mk liikenteen arvioitua suuremman kasvun johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	40 000 000
1984 II lisämenoarvio	15 000 000
1984 tuloarvio	2 235 000 000
1983 tilinpäätös	2 026 839 331
1982 ,, ...	1 721 206 652

02. Valtiolta postitoimen palveluksista saatavat korvaukset

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 6 000 000 mk valtion viranomaisen erityispalveluina toimitettavien virkalähetysten määrän lisääntymisen ja tariffitason nousun johdosta.

03. Keskusautokorjaamon tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 000 000 mk uudellenjärjestelyjen aiheuttaman toiminnan laajentumisen johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 000 000
1984 tuloarvio	12 500 000
1983 tilinpäätös	10 838 958
1982 ,, ...	10 222 467

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on posti- ja telelaitoksen konapajojen käyttötalou-

1984 III lisämenoarvioesitys	6 000 000
1984 tuloarvio	117 000 000
1983 tilinpäätös	114 558 909
1982 ,, ...	100 749 652

Kuluvan vuoden toisessa lisämenoarviossa posti- ja telelaitoksen käyttötalouden rahoituskatteen on merkitty 1 497 114 000 mk. Kun käyttötuloihin nyt arvioidaan kertyvän lisäystä 46 000 000 mk ja kun käyttömenoihin pääluokan 31 kohdalla ehdotetaan lisäystä 81 200 000 mk, vähenee käyttötalouden rahoituskate 35 200 000 mk ja on 1 461 914 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 461 914 000
1984 II lisämenoarvio	1 497 114 000
1984 tuloarvio	1 483 974 000
1983 tilinpäätös	1 288 884 789
1982 ,, ...	1 070 092 418

05. Posti- ja telelaitoksen konepajat

den lisärahoitustarpeeksi merkitty 300 000 mk. Kun käyttötuloihin nyt arvioidaan kertyvän lisäystä 1 000 000 mk ja kun käyttömenoihin pääluokan 31 kohdalla ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk, jää käyttötalouden lisärahoitustarve ennalleen ja on 300 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys, lisärahoitustarve	300 000
1984 tuloarvio, lisärahoitustarve	300 000
1983 tilinpäätös	4 915 455
1982 tilinpäätös, lisärahoitustarve...	1 763 456

16. Valtion tietokonekeskus

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on Valtion tietokonekeskuksen käyttötalouden rahoituskatteen merkitty 39 246 000 mk. Kun käyttömenoihin pääluokan 28 kohdalla ehdotetaan lisäystä 5 300 000 mk, vähenee käyttötalouden rahoituskate 5 300 000 mk ja on 33 946 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	33 946 000
1984 menoarvio	39 246 000
1983 tilinpäätös	40 178 268
1982 ,, ...	30 021 845

20. Puolustusministeriön alainen teollisuus- ja liiketoiminta

02. *Vammaskosken tehtaan tulot*

Viitaten momentin 27.90.22 perusteluihin momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 8 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	—8 000 000
1984 tuloarvio	50 000 000
1983 tilinpäätös	52 279 118
1982 ,, ...	47 903 188

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on puolustusministeriön alaisen teollisuus- ja liike-

toiminnan rahoituskatteeksi merkitty 9 032 000 mk. Kun käyttötuloista nyt ehdotetaan vähennettäväksi 8 000 000 mk ja kun käyttömenoista pääluokan 27 kohdalla ehdotetaan vähennettäväksi 3 100 000 mk, vähenee käyttötalouden rahoituskate 4 900 000 mk ja on 4 132 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	4 132 000
1984 tuloarvio	9 032 000
1983 tilinpäätös	5 039 541
1982 ,, ...	5 957 968

45. Metsähallituksen metsät

02. *Puutavaran hankintatulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 30 000 000 mk ennakoitua suurempien puutavaran myyntimäärien johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	30 000 000
1984 II lisämenoarvio	15 000 000
1984 I lisämenoarvio	25 000 000
1984 tuloarvio	880 000 000
1983 tilinpäätös	903 174 245
1982 ,, ...	796 132 794

Kuluvan vuoden toisessa lisämenoarviossa on metsähallituksen metsien käyttötalouden rahoit-

tuskatteeksi merkitty 153 769 500 mk. Kun käyttötuloihin nyt arvioidaan kertyvän lisäystä 30 000 000 mk ja kun pääluokan 30 kohdalla ehdotetaan käyttömenoihin lisäystä 16 000 000 mk, lisääntyy käyttötalouden rahoituskate 14 000 000 mk ja on 167 769 500 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	167 769 500
1984 II lisämenoarvio	153 769 500
1984 I lisämenoarvio	148 769 500
1984 tuloarvio	123 769 500
1983 tilinpäätös	179 687 383
1982 ,, ...	136 116 908

47. Maatalouden tutkimuskeskuksen liiketoiminta

01. *Jokioisten siemenkeskuksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 960 000 mk lähinnä toiminnan laajentumisen johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 960 000
1984 tuloarvio	13 634 000
1983 tilinpäätös	10 387 850
1982 ,, ...	8 661 910

02. *Jokioisten kartanoiden sahan tulot*

Jokioisten kartanoiden sahan toiminnan lopettamisen johdosta momentille arvioidaan kertyvän 385 000 mk vähemmän kuin kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on arvioitu. Momentilta ehdotetaan tämän johdosta vähennettäväksi 385 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	—385 000
1984 tuloarvio	11 515 000
1983 tilinpäätös	6 520 594
1982 ,, ...	9 335 930

Kuluvan vuoden toisessa lisämenoarviossa on maatalouden tutkimuskeskuksen liiketoiminnan käyttötalouden rahoituskatteeksi merkitty 1 857 000 mk. Kun käyttötuloihin nyt arvioidaan kertyvän lisäystä 1 575 000 mk ja kun käyttömenoista pääluokan 30 kohdalla ehdotetaan vähennettäväksi 2 370 000 mk, lisääntyy käyttötalouden rahoituskate 3 945 000 mk ja on 5 802 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	5 802 000
1984 II lisämenoarvio	1 857 000
1984 tuloarvio	1 357 000
1983 tilinpäätös, lisärahoitustarve	3 141 652
1982 tilinpäätös, lisärahoitustarve	327 530

Osasto 15

LAINAT

01. Takaisin maksetut lainat

01. *Asuntolainojen takaisinmaksut*
 1. *Asuntolainojen lyhennykset.* Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 150 000 000 mk asuntolainojen ennaikaisten lyhennysten arviointua suuremman kertymän johdosta. Alamomentin loppusumma on 778 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	150 000 000
1984 tuloarvio	668 000 000
1983 tilinpäätös	789 998 679
1982 ,, ...	576 862 443

MENOT

Pääluokka 22

EDUSKUNTA

02. Eduskunnan kanslia

29. <i>Muut kulutusmenot</i> (arviomääräraha)	1984 III lisämenoarvioesitys	—500 000
	1984 menoarvio	15 950 000
Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi toimisto- ja painatusmenoina 500 000 mk.	1983 tilinpäätös	11 279 417
	1982 ,, ...	12 185 628

05. Eduskuntatalo

10. <i>Rakennusten käyttö</i> (arviomääräraha)	meisen vaiheen tarkistettu kustannusarvio kohosi
Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk	150 000 markalla ja kuluneen kesän aikana il-
lämmityskustannusten nousun johdosta.	menneiden eräiden lisätöiden kustannukset ovat
1984 III lisämenoarvioesitys	100 000
1984 menoarvio	3 200 000
1983 tilinpäätös	2 905 419
1982 ,, ...	2 438 820
75. <i>Eduskuntatalon peruskorjaus</i> (siirtomääräraha)	1984 III lisämenoarvioesitys .....
Eduskuntatalon peruskorjauksen kustannusarvio oli keväällä 1984 73 000 000 mk. Kun vii-	1984 II lisämenoarvio .....
	1984 menoarvio .....
	1983 tilinpäätös .....
	1982 ,, ...

19. Eduskunnan kirjasto

21. Kirjallisuuden hankinta ja sidonta (siirtomääräraha)	1984 III lisämenoarvioesitys	100 000
	1984 menoarvio	1 256 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk kirjojen hankinta- ja sidontakustannusten nousun sekä valuuttakurssien muutosten johdosta.	1983 tilinpäätös	1 196 000
	1982 ,, ...	1 196 000

Pääloukka 23

VALTIONEUVOSTO

01. Valtioneuvosto

21. Ministeriöiden käyttövarat	1984 III lisämenoarvioesitys	500 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 500 000 mk.	1984 menoarvio	4 000 000
	1983 tilinpäätös	3 354 550
	1982 ,, ...	2 808 909

02. Valtioneuvoston kanslia

29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha)	miseen varatun määrärahan jälkeenjääneisyydestä.	
Momentille ehdotetaan lisäystä 905 000 mk, mistä 50 000 mk aiheutuu virkamatkojen lisääntymisestä ja matkakustannusten noususta, 15 000 mk rakennusten käyttömenojen lisääntymisestä, 480 000 mk toimisto- ja painatusmenojen kasvusta ja hintojen noususta sekä 360 000 mk kunniamerkkien ja virka-ansiomerkkien myöntä-	1984 III lisämenoarvioesitys	905 000
	1984 II lisämenoarvio	100 000
	1984 menoarvio	2 327 000
	1983 tilinpäätös	4 259 341
	1982 ,, ...	2 934 681

99. Valtioneuvoston muut menot

08. Komiteat ja asiantuntijat (arviomääräraha)	kunnan kahden päätoimisen sihteerin palkkiona.
Momentille ehdotetaan lisäystä 200 000 mk 30.11.1983 asetetun teknologiapolitiikan toimi-	

1984 III lisämenoarvioesitys	200 000	johdosta. Kun momentilta vähennetään 35 000
1984 menoarvio	190 000	mk siirtona momentille 26.05.09 läänien aluepo-
1983 tilinpäätös	128 710	liittisten neuvottelukuntien menoina, lisäys on
1982 ,, ...	508 326	30 000 mk.

09. Neuvottelukunnat

Momentille ehdotetaan lisäystä 65 000 mk saamelaisvaltuuskunnan menoina matkakustannusten nousun sekä kansainvälisen kulttuurinvaihdon ja erinäisten taidetapahtumien lisääntymisen

1984 III lisämenoarvioesitys	30 000
1984 II lisämenoarvio	—15 000
1984 menoarvio	910 000
1983 tilinpäätös	1 462 122
1982 ,, ...	1 192 907

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainministeriö

29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 000 000 mk, mikä aiheutuu hintojen sekä vuokrien ja muiden kiinteistöjen käyttömenojen noususta.

1984 III lisämenoarvioesitys	3 000 000
1984 menoarvio	25 150 000
1983 tilinpäätös	26 980 554
1982 ,, ...	19 254 172

10. Edustustot

10. Kiinteistöjen käyttö ja kunnossapito (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 500 000 mk, mikä aiheutuu vuokrien ja kiinteistöjen muiden käyttömenojen noususta sekä valuuttakurssien muutoksista.

1984 III lisämenoarvioesitys	3 500 000
1984 menoarvio	42 500 000
1983 tilinpäätös	44 330 345
1982 ,, ...	34 259 322

1984 III lisämenoarvioesitys	3 000 000
1984 menoarvio	26 000 000
1983 tilinpäätös	27 615 724
1982 ,, ...	22 428 398

71. Kaluston uusinta käytöstä poistetun tilalle (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 290 000 mk, mikä aiheutuu ajoneuvojen hintojen noususta. Vastaava lisäys tuloihin on merkitty momentille 12.24.99.

29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 000 000 mk, mikä aiheutuu kustannusten noususta ja valuuttakurssien muutoksista.

1984 III lisämenoarvioesitys	290 000
1984 menoarvio	545 000
1983 tilinpäätös	522 838
1982 ,, ...	567 208

20. Ulkoasiainhallinnon virat ja toimet

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 22 587 000 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Ehdotetaan 16.12.1984 lukien perustettavaksi kahdeksan peruspalkkaista ulkoasiainsihteerin virkaa (A 19). Vastaavasti voidaan samasta ajankohdasta lukien lakkauttaa kahdeksan peruspalkkaista avustajan tointa (A 19). Alamomentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

Alamomentille ehdotetaan lisäystä 4 131 900 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Alamomentin loppusumma on 86 000 000 mk.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsubdepalkat.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 10 000 000 mk

palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen sekä valuuttakurssien muutosten johdosta. Alamomentin loppusumma on 45 327 600 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 7 300 000 mk ulkomaankorvausten tarkistuksen ja valuuttakurssien muutosten johdosta. Alamomentin loppusumma on 94 860 600 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 1 155 100 mk. Alamomentin loppusumma on 9 857 700 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	22 587 000
1984 menoarvio	219 601 000
1983 tilinpäätös	228 373 667
1982 ,, ...	194 531 090

99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

21. *Tilapäinen edustus kansainvälisissä neuvotteluissa (arviomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk matkakustannusten nousun ja valuuttakurssien muutosten johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	2 000 000
1984 menoarvio	19 500 000
1983 tilinpäätös	20 112 158
1982 ,, ...	15 009 873

28. *Aseidenriisuntaan liittyvä tutkimustoiminta*

Momentille ehdotetaan lisäystä 102 000 mk palkkausmenoina palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	102 000
1984 menoarvio	1 010 000
1983 tilinpäätös	575 201
1982 ,, ...	479 925

66. *Eräät jäsenmaksut ja maksuosuudet (arviomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk avustuksena kansainväliselle aseidenriisuntaa ja turvallisuuskysymyksiä käsittelevälle riippumattomalle komissiolle (ICDSI).

1984 III lisämenoarvioesitys	100 000
1984 menoarvio	55 800 000
1983 tilinpäätös	49 651 741
1982 ,, ...	44 254 376

Päätös 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Oikeusministeriö

01. <i>Palkkaukset</i> (arviomääräraha)	1984 III lisämenoarvioesitys	800 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 800 000 mk	1984 II lisämenoarvio	126 000
seuraavasti:	1984 menoarvio	27 891 000
1. <i>Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.</i> Alamomentille ehdotetaan lisäystä 800 000 mk määrärahan jälkeenyjääneisyyden oikaisemiseksi. Alamomentin loppusumma on 18 946 700 mk.	1983 tilinpäätös	25 839 500
2. <i>Tilapäisten palkkiot ja työsubdepalkat.</i> Oikeusministeriön uuden toimitalon teknisten palvelusten järjestämiseksi tyydyttävälle tasolle ehdotetaan oikeushallinto-osastolle palkattavaksi 16.12.1984 lukien tilapäinen toimistovirkailija (A 5) ja tilapäinen apulaisvahtimestari (A 3). Alamomentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.	1982 ,, ...	22 463 815
	29. <i>Muut kulutusmenot</i> (arviomääräraha)	
	Momentille ehdotetaan lisäystä 1 100 000 mk lähinnä kustannusten nousun ja uuteen toimitaloon muutosta aiheutuvien lisämenojen johdosta.	
	1984 III lisämenoarvioesitys	1 100 000
	1984 menoarvio	6 724 000
	1983 tilinpäätös	6 574 277
	1982 ,, ...	5 667 140

30. Tuomiokunnat

01. <i>Palkkaukset</i> (arviomääräraha)	1984 III lisämenoarvioesitys	-1 500 000
Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 1 500 000 mk seuraavasti:	1984 menoarvio	76 293 000
1. <i>Peruspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.</i> Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 500 000 mk määrärahan oikaisuna. Alamomentin loppusumma on 28 666 700 mk.	1983 tilinpäätös	63 923 403
2. <i>Tilapäisten palkkiot ja työsubdepalkat.</i> Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 1 000 000 mk määrärahan oikaisuna. Alamomentin loppusumma on 36 199 600 mk.	1982 ,, ...	53 195 810
	70. <i>Kaluston hankkiminen</i> (siirtomääräraha)	
	Momentille ehdotetaan lisäystä 200 000 mk uusien kanslia- ja käräjähuoneistojen kalusto- ja konttorikonehankintoja varten.	
	1984 III lisämenoarvioesitys	200 000
	1984 II lisämenoarvio	350 000
	1984 menoarvio	800 000
	1983 tilinpäätös	1 000 000
	1982 ,, ...	700 000

31. Raastuvanoikeudet ja maistraatit

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

1. *Peruspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 7 600 000 mk määrärahan oikaisuna. Alamomentin loppusumma on 69 791 300 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	7 600 000
1984 menoarvio	83 674 000
1983 tilinpäätös	74 317 310
1982 ,, ...	65 322 975

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 900 000 mk kustannusten nousun ja Helsingin oikeustaloon muutosta aiheutuvien vuokra- ym. lisämenojen johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 900 000
1984 menoarvio	23 226 000
1983 tilinpäätös	17 290 303
1982 ,, ...	16 261 953

40. Erityistuomioistuimet

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsubdepalkat.* Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 1 500 000 mk määrärahan oikaisuna. Alamomentin loppusumma on 4 452 600 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	-1 500 000
1984 menoarvio	26 468 000
1983 tilinpäätös	22 473 620
1982 ,, ...	20 225 521

50. Vankeinhoitolaitos

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 500 000 mk lähinnä vanginkuljetuskustannusten ja muiden hintojen nousun sekä määrärahan oikaisun johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 500 000
1984 menoarvio	10 207 000
1983 tilinpäätös	10 038 310
1982 ,, ...	9 061 907

51. *Valtionapu Kriminaalihuoltoyhdistykselle muun kriminaalihuoltotyön suorittamiseen*

2. *Valtionapu muihin menoisiin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä hintojen noususta sekä Kriminaalihuoltoyhdistyksen oman toiminnan tulojen jäämisestä arvioitua pienemmiksi. Alamomentin loppusumma on 1 488 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	100 000
1984 menoarvio	7 251 000
1983 tilinpäätös	6 588 900
1982 ,, ...	5 901 700

99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut menot

50. *Eräät avustukset*

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahasta saadaan käyttää enintään 30 000 mk kansainvälisen oikeus- ja sosiaalifilosofien järjestön Suomessa vuonna 1983 pidetyn maailmankongressin kus-

tannusten kattamiseen. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1984 menoarvio.....	755 000
1983 tilinpäätös.....	264 200
1982 ,, ...	438 000

Pääluokka 26

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sisäasiainministeriö

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsubdepalkat.* Tilapäisten palkkioihin ehdotetaan lisäystä 5 800 mk esittelijän (A 19) ja toimistosihteerin (A 9) palkkaamiseksi 16.12.1984 lukien kolmeksi vuodeksi kansalaisuuslain muutoksen aiheuttaman työ määrän lisääntymisen johdosta. Alamomentin loppusumma on 2 794 300 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	5 800
1984 menoarvio.....	18 880 000
1983 tilinpäätös.....	24 803 607
1982 ,, ...	24 890 252

70. *Kaluston hankkiminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 60 000 mk mikrotietokoneiden hankintaa varten.

1984 III lisämenoarvioesitys.....	60 000
1984 II lisämenoarvio	58 000
1984 menoarvio	70 000
1983 tilinpäätös	69 823
1982 ,, ...	89 808

05. Lääninhallitukset

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 140 000 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkeisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 500 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Alamomentin loppusumma on 111 346 200 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 500 000 mk lähinnä viransijaisten palkkioita varten. Alamomentin loppusumma on 2 223 800 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 140 000 mk. Alamomentin loppusumma on 8 747 700 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	2 140 000
1984 II lisämenoarvio	104 400
1984 menoarvio	131 570 000
1983 tilinpäätös	121 036 520
1982 ,, ...	108 208 174

09. *Pysyvät neuvottelukunnat*

Momentille ehdotetaan lisäystä 35 000 mk läänien aluepoliittisten neuvottelukuntien menoihin siirtona momentilta 23.99.09.

1984 III lisämenoarvioesitys	35 000
1984 menoarvio	565 000
1983 tilinpäätös.....	356 020
1982 ,, ...	367 018

25. *Eräät hallintomenot* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 120 000 mk
lisääntyneiden kuuluttamiskustannusten johdos-
ta.

1984 III lisämenoarvioesitys	120 000
1984 menoarvio	393 000
1983 tilinpäätös	507 441
1982 ,, ...	591 736

27. *Tietojen koneellinen käsittely* (arviomäärä-
raha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 400 000 mk
lisääntyneiden atk-laitteiden vuokra- ja huolto-
menojen johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	400 000
1984 menoarvio	6 704 000
1983 tilinpäätös	4 676 794

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 500 000 mk,
mistä 300 000 mk aiheutuu rakennusten käyttö-
menojen ja 1 200 000 mk toimistomenojen li-
sääntymisestä.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 500 000
1984 II lisämenoarvio	76 000
1984 menoarvio	20 335 000
1983 tilinpäätös	19 407 176
1982 ,, ...	20 396 319

06. Väestörekisterikeskus

27. *Tietojen koneellinen käsittely*

Momentille ehdotetaan lisäystä 613 000 mk,
mikä aiheutuu lisääntyneestä tietojen luovutuk-
sesta.

1984 III lisämenoarvioesitys	613 000
1984 menoarvio	21 600 000
1983 tilinpäätös	19 382 658
1982 ,, ...	17 426 703

75. Poliisitoimi

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 64 418 000 mk
seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimää-
rätisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentille
ehdotetaan lisäystä 43 840 000 mk palvelussuh-
teen ehtojen tarkistuksen johdosta. Alamomen-
tin loppusumma on 729 891 300 mk.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsubdepalkat.* Ala-
momentille ehdotetaan lisäystä 934 000 mk pal-
velussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Ala-
momentin loppusumma on 48 445 100 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille
ehdotetaan lisäystä 15 430 000 mk, mistä
9 500 000 mk työaikakorvauksiin, 5 700 000 mk
ylityökorvauksiin, 130 000 mk luento- ja tunti-
opetuspalkkioihin ja 100 000 mk viransijaisten
palkkioihin. Alamomentin loppusumma on
152 392 000 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merki-
tään lisäystä 4 214 000 mk. Alamomentin loppu-
summa on 66 962 800 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	64 418 000
1984 II lisämenoarvio	105 000
1984 menoarvio	944 277 000
1983 tilinpäätös	945 505 544
1982 ,, ...	837 023 871

28. *Poliisitoimen erityismenot* (arviomäärära-
ha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 875 000 mk,
mistä 100 000 mk aiheutuu vankien ja pidätetty-
jen kuluksesta ja huollosta, 1 000 000 mk
oikeuslääkeoppilaisista tutkimuksista, 500 000 mk
rikostutkimustarvikkeista ja palveluista, 35 000
mk jatko- ja erikoiskoulutuksesta ja 240 000 mk
teknillisten välineiden korjauksesta ja huollosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 875 000
1984 II lisämenoarvio	529 000
1984 menoarvio	26 164 000
1983 tilinpäätös	26 627 320
1982 ,, ...	22 428 126

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 4 278 000 mk, mistä 778 000 mk aiheutuu kulunkikorvauksen

korottamisesta, 3 100 000 mk puhelinmenoista ja 400 000 mk muista toimistokuluista.

1984 III lisämenoarvioesitys	4 278 000
1984 menoarvio	105 170 000
1983 tilinpäätös	108 400 865
1982 ,, ...	92 199 236

80. Pelastushallinto

30. *Valtionosuus aluehälytyskeskusten perustamiskustannuksiin*

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 4 200 000 mk, mikä aiheutuu arvioitua pienemmästä määrärahan tarpeesta.

1984 III lisämenoarvioesitys	—4 200 000
1984 menoarvio	6 300 000
1983 tilinpäätös	1 479 270
1982 ,, ...	3 722 855

31. *Valtionosuus aluehälytyskeskusten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan arvioitua pienemmän määrärahan tarpeen johdosta vähennettäväksi 7 800 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionosuus palkkausmenoihin.* Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 6 200 000 mk. Alamomentin loppusumma on 12 720 000 mk.

2. *Valtionosuus muihin käyttökustannuksiin.* Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 1 600 000 mk. Alamomentin loppusumma on 3 850 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	—7 800 000
1984 menoarvio	24 370 000
1983 tilinpäätös	22 570 000
1982 ,, ...	10 959 502

32. *Valtionosuus kunnan muun palo- ja pelastustoimen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lähinnä loppuerien osasuoritusten maksamisen ja kuntien arvioitua suuremman menojen kasvun johdosta lisäystä 18 000 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionosuus palkkausmenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 10 100 000 mk. Alamomentin loppusumma on 88 100 000 mk.

2. *Valtionosuus muihin käyttökustannuksiin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 7 900 000 mk. Alamomentin loppusumma on 60 500 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	18 000 000
1984 menoarvio	130 600 000
1983 tilinpäätös	125 149 116
1982 ,, ...	83 922 755

70. *Kaluston ja välineiden hankinta* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 135 000 mk Uudenmaan läänin johtokeskuksen materiaali-hankintoja varten.

1984 III lisämenoarvioesitys	135 000
1984 menoarvio	1 470 000
1983 tilinpäätös	1 400 000
1982 ,, ...	1 325 000

90. Rajavartiolaitos

70. Kaluston ja välineiden hankkiminen (siirtomääräraha)

Rajavartiolaitoksen 1980-luvulla yli-ikäisiksi tulevista Koskelo -luokan rannikkovartiolaivoista neljä korvataan kevyellä laivasarjalla. Laivasarjan ensimmäinen alus valmistui vuonna 1981. Vuoden 1984 ensimmäiseen lisämenoarvioon sisältyy tilausvaltuus toisen kevyen rannikkovartiolaivan hankkimiseksi. Laivojen hankinta muodostuu kokonaistaloudellisesti edullisimmaksi tilaamalla tarvittavat kolme laivaa samanaikaisesti samalta valmistajalta. Kahden kevyen rannikkovartiolaivan hankkimiseksi ehdotetaan, että saataisiin tehdä vuonna 1984 tilauksia ja sopimuksia 21 240 000 markan arvosta, mistä aiheutuu maksuja vuonna 1986 10 620 000 mk ja vuonna 1987 10 620 000 mk. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

Vuoden 1984 varsinaisessa tulo- ja menoarviossa on myönnetty valtuus tehdä sopimuksia ja tilauksia ulkovartiolaivan osalta 29 000 000 mk ja raskaan rannikkovartiolaivan prototyypin osalta 63 000 000 mk. Saatujen tarjousten perusteella on ilmennyt, että ulkovartiolaivan kokonaiskustannusarvio on 35 500 000 mk ja vastaavasti

raskaan rannikkovartiolaivan prototyypin 56 500 000 mk. Ehdotetaan, että vuonna 1984 saataisiin tehdä ulkovartiolaivaa koskevia sopimuksia ja tilauksia vuoden 1984 tulo- ja menoarviossa olevan 29 000 000 mk:n lisäksi 6 500 000 mk:n arvosta ja raskaan rannikkovartiolaivan prototyypin koskevia sopimuksia ja tilauksia 56 500 000 mk:n arvosta vuoden 1984 tulo- ja menoarviossa olevan 63 000 000 mk:n sijasta. Ulkovartiolaivan tilausvaltuudesta aiheutuisi maksuja vuonna 1984 1 500 000 mk, vuonna 1985 13 500 000 mk ja vuonna 1986 20 500 000 mk. Raskaan rannikkovartiolaivan tilausvaltuudesta aiheutuisi maksuja vuonna 1984 10 000 000 mk, vuonna 1985 26 000 000 mk ja vuonna 1986 20 500 000 mk. Näiden lisäksi olisi tarpeen ottaa kyseisten vuosien menoarvioihin määräraha indeksien ja valuuttakurssien muutoksesta aiheutuvia, hankintasopimusten edellyttämiä maksuja varten. Edellä olevan johdosta momentille ei ehdoteta lisäystä.

1984 I lisämenoarvio	5 000 000
1984 menoarvio	40 100 000
1983 tilinpäätös	22 037 000
1982 ,, ...	46 510 000

Pääloukka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustusministeriö

09. Neuvottelukunnat (arviomääräraha)

Rintamapalvelutunnuksen hakemiselle asetettu määräaika on kuluvana vuonna annettulla asetuksella (220/84) poistettu. Tämä tulee lisäämään hakemuksia käsittelevän veteraanitunnuslautakunnan ja sen sihteeristön työmäärää entisestään. Tehtävien lisääntymisen johdosta ja aikaisemmin syntyneen hakemusruuhan purkamiseksi ehdotetaan momentille lisäystä 175 000 mk sekä pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun henkilöstön määrää lisättäväksi viidellä.

1984 III lisämenoarvioesitys	175 000
1984 menoarvio	1 140 000
1983 tilinpäätös	1 223 302
1982 ,, ...	437 141

70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha)

Puolustusministeriön toimitilojen kunnostustöihin liittyen on tarkoituksenmukaista korvata vanhentunutta ja huonokuntoista kalustoa. Tämän johdosta momentille ehdotetaan lisäystä 600 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	600 000
1984 menoarvio	200 000
1983 tilinpäätös	200 000

12. Puolustusvoimien palkkaus- ja muut menot

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 131 846 500 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 117 959 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen ja määrärahan oikaisun johdosta.

Suolahden ja Jyväskylän sotilaspiirit yhdistetään ensi vuoden alusta. Jyväskylän sotilaspiirin tehtävien lisääntymisen johdosta ehdotetaan 16.12.1984 lukien perustettavaksi everstin virka (A 26). Vastaavasti voidaan samasta ajankohdasta lukien lakkauttaa everstiluutnantin virka (A 23).

Alamomentin loppusumma lisääntyy 117 961 000 mk ja on 925 709 400 mk.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsubdepalkat.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 10 000 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen ja määrärahan oikaisun johdosta.

Tervolaan valmistuneen uuden varastoalueen käyttöönoton edellyttämän vartiohenkilöstön

palkkaamiseksi ehdotetaan alamomentille lisäystä 12 500 mk viiden värvätyn palkkaamiseksi 16.12.1984 lukien.

Alamomentin loppusumma lisääntyy 10 012 500 mk ja on 155 368 200 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan työaikakorvausten tarkistusten johdosta lisäystä 5 000 000 mk. Kun alamomentilta voidaan vähentää johtavaan asemaan siirtyneiden virkamiesten työaikakorvauksina 9 127 000 mk, vähennys on 4 127 000 mk. Alamomentin loppusumma on 134 945 500 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 8 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 87 166 900 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	131 846 500
1984 II lisämenoarvio	—5 936 000
1984 I lisämenoarvio	95 000
1984 menoarvio	1 190 125 000
1983 tilinpäätös	1 202 711 665
1982 ,, ...	1 065 536 167

20. Perushankintamenot

18. *Perushankinnat, kokeilu- ja kehittämistyöt* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 139 250 000 mk seuraavasti:

a) Bilateraali-kaupan tasapainottamiseksi sekä puolustusvoimien toimintaedellytysten säilyttämiseksi ja parantamiseksi momentille ehdotetaan 123 750 000 mk puolustusvoimien erikoisvälineistön hankintoja varten.

Samalla ehdotetaan, että edellä tarkoitetun erikoismateriaalin käyttöönottoa ja toimintajärjestelmissä kotimaassa tehtäviä muutostöitä varten saataisiin vuonna 1984 tehdä sopimuksia ja tilauksia enintään 60 300 000 markan arvosta. Tästä tilausvaltuudesta aiheutuisi maksuja vuonna 1984 10 100 000 mk, vuonna 1985 27 500 000 mk, vuonna 1986 17 500 000 mk ja

vuonna 1987 5 200 000 mk. Näiden lisäksi on tarpeen ottaa kyseisten vuosien tulo- ja menoarvioihin määräraha indeksien ja valuuttakurssien muutoksista mahdollisesti aiheutuvia hankintasopimusten edellyttämiä maksuja varten.

Vuoden 1984 rahoitusta varten momentille ehdotetaan lisäystä 133 850 000 mk.

b) Valuuttakurssien, sopimusindeksien ja liikevaihtoverolain muutosten johdosta momentille ehdotetaan lisäystä 5 400 000 mk aiempien hankintasopimusten maksuja varten.

1984 III lisämenoarvioesitys	139 250 000
1984 I lisämenoarvio	—4 000 000
1984 menoarvio	509 300 000
1983 tilinpäätös	595 700 000
1982 ,, ...	719 200 000

25. Varustuksen uusinta- ja käyttömenot

16. *Uusinta* (siirtomääräraha)

Valuuttakurssien, sopimusindeksien ja liikevaihtoverolain muutosten johdosta momentille ehdotetaan lisäystä 39 600 000 mk tehtyjen hankintasopimusten maksuja varten.

1984 III lisämenoarvioesitys	39 600 000
1984 II lisämenoarvio	2 000 000
1984 I lisämenoarvio	—6 000 000
1984 menoarvio	616 400 000
1983 tilinpäätös	621 300 000
1982 ,, ...	534 420 000

40. *Puolustusvalmiuden kannalta tärkeän kotimaisen teollisuuden tuotantoedellytysten tukeminen* (siirtomääräraha)

Viitaten vuoden 1982 toisessa lisämenoarviossa esitettyihin perusteluihin on vuosina 1982—84

myönnetty Kemira Oy:n vanhentuneiden ruudin ja räjähdysaineiden tuotantolaitosten uusimiseen valtion tukea yhteensä 15 000 000 mk. Saneerausta ja sen rahoitusta koskevan sopimuksen mukaisesti valtio korvaisi puolet vuoden 1981 viimeisen neljänneksen hintatasoon perustuneen kustannusarvion jälkeen tapahtuneesta rakentamishankkeeseen kohdistuneesta kustannustason noususta. Tämän johdosta momentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk rakentamishankkeen loppurahoitusosuuden maksamista varten.

1984 III lisämenoarvioesitys	2 000 000
1984 menoarvio	5 000 000
1983 tilinpäätös	15 100 000
1982 ,, ...	10 500 000

27. Kiinteistömenot

10. *Kiinteistöjen käyttö* (arviomääräraha)

1. *Kiinteistöjen ylläpito.* Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 11 500 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä sääolosuhteista johtuvasta lämmitysenergian käytön vähenemisestä ja toiminnan tehostamisesta. Alamomentin loppusumma on 243 522 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	—11 500 000
1984 II lisämenoarvio	—5 000 000
1984 menoarvio	268 281 000
1983 tilinpäätös	229 664 616
1982 ,, ...	233 710 307

17. *Sisustusirtaimiston, koneiden ja laitteiden hankkiminen* (siirtomääräraha)

Satakunnan Lennosto siirtyy ensi vuonna Pirkkalan lentotukikohtaan. Koska lennoston esikunnan, kasarmien, ruokalan, poliklinikan, korjaamon ja muiden rakennettujen toimitilojen kalustamista koskeva, tarkistettu hankintasuunnitelma osoittaa, etteivät myönnetty määrärahat ole riittävät Pirkkalan lentotukikohdan varustamiseksi tarpeellisella ja asianmukaisella kalustolla ja välineistöllä, momentille ehdotetaan lisäystä 1 200 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 200 000
1984 menoarvio	8 600 000
1983 tilinpäätös	8 693 000
1982 ,, ...	4 223 424

74. *Uudisrakennukset ja peruskorjaukset* (siirtomääräraha)

Puolustusvoimien sähköteknillisen tutkimuslaitoksen tilat ovat toiminnan kasvun johdosta olleet riittämättömät. Toimitilojen ahtaus ja rakenteelliset puutteet ovat vaikeuttaneet sähköteknillisen alan projektien toteuttamista ja tutkimus- ja kehittämistoimintaa. Kun sähköteknisen alan hankkeiden määrä tulee lähivuosina kasvamaan ja laitoksen työmäärä tämän johdosta lisääntymään, ehdotetaan laboratorion toimitiloja laajennettavaksi. Edellä olevan johdosta momentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk Espoossa sijaitsevan sähköteknillisen tutkimuslaitoksen laboratorion laajennustöitä varten. Rakennustyön hyötypinta-ala on 480 m², kustannusarvio 3 150 000 mk ja vastaava yksikkökustannus 6 563 mk/m².

1984 III lisämenoarvioesitys	2 000 000
1984 II lisämenoarvio	9 700 000
1984 menoarvio	114 500 000
1983 tilinpäätös	123 500 000
1982 ,, ...	128 700 000

88. Kiinteistöjen osto ja pakkolunastus (siirtomääräraha)

Momentin määräraha on lähinnä kiinteistöjen hinnannousun johdosta osoittautunut riittämät-

tömäksi. Jotta tälle vuodelle suunnitellut lunastukset ja niiden maksatukset voitaisiin suorittaa ajallaan eivätkä aluehankinnat viivästyttäisi puolustusvoimien tutkajajärjestelmien kehittämistyötä, momentille ehdotetaan lisäystä 1 500 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 500 000
1984 menoarvio	9 100 000
1983 tilinpäätös	10 900 000
1982 ,, ...	9 100 000

30. Kansainvälinen rauhanturvaamistyö

22. Suomalaiset valvontajoukot (siirtomääräraha)

Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamis- ja aselevon valvontatehtäviin Kyprokselle vuoden 1964 maaliskuusta ja Lähi-Itään Siinaille vuoden 1973 marraskuusta, josta osa siirtyi syyskuusta 1979 Golanille, asetettujen suomalaisten valvontajoukkojen ja joulukuusta 1982 Libanoniin lähetetyn suomalaisen valvontajoukon perustamiseen, palkkaukseen, päivärahoihin, varustamiseen, koulutukseen ja ylläpitoon on vuodesta 1964 vuoden 1984 kesäkuun loppuun saakka myönnetty määrärahoja 694,1 milj. mk. Suomalaisten valvontajoukkojen menot ovat vuodesta 1964 vuoden 1984 kesäkuun loppuun mennessä olleet 657,5 milj. mk. Yhdistyneitä Kansakuntia on mainittuun päivään mennessä laskutettu tai arvioidaan voitavan laskuttaa Kyproksen osalta 164,3 milj. mk (44,1 milj. USD), Siinain ja Golanin osalta 246,9 milj. mk (58,9 milj. USD) ja Libanonin osalta 78,6 milj. mk (13,1 milj. USD). Korvauksia on saatu Kyproksen osalta 156,4 milj. mk (41,8 milj. USD), Siinain ja Golanin osalta 228,9 milj. mk (53,6 milj. USD) ja Libanonin osalta 39,7 milj. mk (7,1 milj. USD). Kun lisäksi otetaan huomioon Suomen avustusosuudet 3,9 milj. mk (1,05 milj. USD) Kypros-toiminnan menoihin, on korvauksia yhteensä saamatta noin 60,9 milj. mk (12,6 milj. USD).

Momentille ehdotetaan lisäystä 56 105 000 mk, mistä 46 240 000 mk aiheutuu Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistehtäviin Lähi-Itään Golanille ja Libanoniin asetettujen suomalaisten valvontajoukkojen ja Kyprokselle asetetun suomalaisen osaston palkkaus-, päivä-

raha-, ylläpito-, huolto-, koulutus-, kuljetus- ja hallintomenoista, 6 730 000 mk varustamismenoista ja 3 135 000 mk 15 markan suuruisen erityispäivärahan ja 4 markan suuruisen kansallisen muonanparannusrahan maksamisesta edelleen Lähi-Idässä Golanilla ja Libanonissa. Lisäksi ehdotetaan, että valvontajoukkojen jäsenille maksettaisiin päiväraha myös kotimaassa vietetyn vapaan aikana. Määrärahalla voidaan rahoittaa valvontajoukkojen ja osaston menot vuoden 1985 kesäkuun loppuun saakka, edellyttäen, että niiden toimikautia jatketaan.

Suomen hallitus tulee edelleen jatkamaan toimenpiteitä rauhanturvaamistoiminnasta Suomelle aiheutuvien kulujen korvaamiseksi maallemme siinä laajuudessa kuin Yhdistyneet Kansakunnat on korvausten yleisperusteluista päättänyt.

Siltä varalta, että Suomen hallitukselle tullaan esittämään pyyntö uuden valvontajoukon lähettämistä Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamistehtäviin ja Suomen hallitus päättää valvontajoukon asettamisesta, ehdotetaan, että uuden valvontajoukon aiheuttamiin menoihin voidaan käyttää tässä lisämenoarviossa tälle momentille myönnettyjä määrärahoja.

Käyttösuunnitelma:	mk
Suomalainen osasto Kyproksella	685 000
Suomalainen valvontajoukko Golanilla	21 105 000
Suomalainen valvontajoukko Libanonissa ..	26 015 000
Yhteiset menot	8 300 000
Yhteensä	56 105 000

1984 III lisämenoarvioesitys	56 105 000
1984 II lisämenoarvio	54 315 000
1983 tilinpäätös	121 171 000
1982 ,, ...	82 764 000

90. Puolustusministeriön alainen teollisuus- ja liiketoiminta

22. *Vammaskosken tehdas* (arviomääräraha)

Valtion laitosten hankintojen osuus on viime vuosina ollut yli puolet Vammaskosken tehtaalla liikevaihdosta. Koska nämä hankinnat jäävät tänä vuonna huomattavasti arvioitua pienemmiksi, tehtaalla liikevaihto tulee olemaan kuluva vuonna tulo- ja menoarviossa arvioitua alempi. Kun tehtaalla tuotannosta joudutaan aikaisempaan verrattua enemmän ohjaamaan rakenteilla olevan ammuspuristamon edellyttämiin töihin sekä puolivalmisteiden tekemiseen, tilauskannan pienentymisestä aiheutuva vähennys käyttömenoissa on pienempi kuin liiketuloissa momentilla

14.20.02. Tehtaalla omaan käyttöön ohjautuvan tuotannon ollessa tänä vuonna arvioitua suurempi, Vammaskosken tehtaalla tuloslaskelma tulee osoittamaan suurempaa ylijäämää kuin tulo- ja menoarvion mukainen käyttötalouden rahoituskate. Edellä esitetyn johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 3 100 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	—3 100 000
1984 menoarvio	45 040 000
1983 tilinpäätös	42 467 120
1982 „	42 543 185

Pääloukka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

05. Valtiokonttori

27. *Automaattinen tietojenkäsittely*

Momentille ehdotetaan lisäystä 550 000 mk, mistä 250 000 mk aiheutuu eläketietokantaan perustuvan eläkkeiden maksatussystemin käyttöönotosta ja 300 000 mk valtionvelka- ja lainanto-osaston atk-sovellutusten arvioitua suuremmista valmistamis-, ylläpito- ja käyttökustannuksista.

1984 III lisämenoarvioesitys	550 000
1984 menoarvio	17 540 000
1983 tilinpäätös	14 218 035
1982 „	12 438 540

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi rakennusten käyttömeneinä 800 000 mk, mikä johtuu

viraston muutosta valtion omistamiin toimitiloihin.

1984 III lisämenoarvioesitys	— 800 000
1984 menoarvio	6 498 000
1983 tilinpäätös	4 399 926
1982 „	3 910 773

53. *Asuntosäästöpalkeiot* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 3 500 000 mk, mikä aiheutuu siitä, että arvioitua pienempi määrä tallettajista saavuttaa säästövaitteensa kuluvan vuoden aikana.

1984 III lisämenoarvioesitys	—3 500 000
1984 II lisämenoarvio	—3 500 000
1984 menoarvio	15 000 000
1983 tilinpäätös	4 342 928
1982 „	513 017

07. Eläkkeet

05. *Vakinaiset eläkkeet sekä perhe-eläkkeet ja hautausavut* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 35 000 000 mk, mikä aiheutuu eläkkeiden määrän arvioitua suuremmasta kasvusta.

1984 III lisämenoarvioesitys	35 000 000
1984 II lisämenoarvio	70 000 000
1984 menoarvio	3 219 500 000
1983 tilinpäätös	2 987 243 606
1982 ,, ...	2 666 891 905

06. *Ylimääräiset eläkkeet* (arviomääräraha)

2. *Vuoden kuluessa myönnettyt ylimääräiset eläkkeet.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 700 000 mk, mikä aiheutuu tulo- ja varallisuusverolain muutoksesta (1097/83), jonka mukaan 1.1.1984 ja sen jälkeen myönnettyt taiteilijaeläkkeet katsotaan veronalaiseksi tuloksi. Alamomentin loppusumma on enintään 4 391 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	700 000
1984 menoarvio	62 215 000
1983 tilinpäätös	52 330 273
1982 ,, ...	47 934 582

07. *Muut eläkemenot* (arviomääräraha)

1. *Korvaus Kunnalliselle eläkelaitokselle eräistä eläkkeistä ja perhe-eläkkeistä.* Alamomentille merkitään lisäystä 3 000 000 mk, mikä aiheutuu korvattavien eläkkeiden määrän arvioitua suuremmasta kasvusta. Alamomentin loppusumma on 46 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	3 000 000
1984 menoarvio	49 060 000
1983 tilinpäätös	45 462 607
1982 ,, ...	30 059 982

10. Valtiontalouden tarkastusvirasto

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 230 000 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 140 300 mk määrärahan oikaisun johdosta. Alamomentin loppusumma on 8 840 600 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 89 700 mk. Alamomentin loppusumma on 664 500 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 230 000
1984 menoarvio	8 783 000
1983 tilinpäätös	8 220 768
1982 ,, ...	6 628 024

18. Verohallinto

27. *Automaattinen tietojenkäsittely*

1. *Korvaukset atk-käyttötehtävistä.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk, mistä 500 000 mk aiheutuu konekielisen maksutietojen välitysjärjestelmän käyttöönoton viivästymisestä johtuneista kustannuksista ja 500 000 mk verotuksen käyttötehtävien kustannusten arvioitua

suuremmasta laskutuksesta. Alamomentin loppusumma on 33 190 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 000 000
1984 menoarvio	50 290 000
1983 tilinpäätös	42 353 017
1982 ,, ...	37 904 044

37. Eräät hinnanerokorvaukset

40. Eräiden valmisteverolakien mukaiset hinnanerokorvaukset (arviomääräraha)	1984 III lisämenoarvioesitys	—20 000 000
	1984 II lisämenoarvio	—30 000 000
	1984 I lisämenoarvio	36 600 000
	1984 menoarvio	590 000 000
	1983 tilinpäätös	684 919 733
Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 20 000 000 mk määrärahan ennakoitua vähemmän käytön johdosta.	1982 ,, ...	2 670 485 243

40. Tullilaitos

27. Tietojen koneellinen käsittely Momentille ehdotetaan lisäystä 240 000 mk, mikä aiheutuu vientitalletuslain muuttamisesta annetun lain (297/83) mukaisten vientitalletusten palautusten tietokonekäsittelyn valmistelusta.	1984 III lisämenoarvioesitys	240 000
	1984 menoarvio	4 800 000
	1983 tilinpäätös	4 195 273
	1982 ,, ...	4 188 510

56. Taloudellinen suunnittelukeskus

29. Muut kulutusmenot Momentille ehdotetaan lisäystä 120 000 mk metsätalouden pitkän aikavälin kehittämissuunnitelman jatkamista varten.	1984 III lisämenoarvioesitys	120 000
	1984 I lisämenoarvio	130 000
	1984 menoarvio	1 369 800
	1983 tilinpäätös	1 490 340
	1982 ,, ...	822 743

60. Rakennushallinto

01. Palkkaukset (arviomääräraha) 1. Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset. Kiinteistöhoitojärjestelyjen johdosta ehdotetaan 16.12.1984 lukien lakkautettavaksi ylimääräinen lämmittäjän toimi (A 7). Vastaava toimi ehdotetaan perustettavaksi Helsingin yliopistoon alamomentilla 29.10.01.1. Alamomentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.	1984 II lisämenoarvio	35 000
	1984 menoarvio	215 840 000
	1983 tilinpäätös	184 316 674
	1982 ,, ...	160 070 661
	29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha) Momentille ehdotetaan lisäystä 400 000 mk matka- ja toimistomenojen sekä autojen käyttömenojen ennakoitua suuremman kasvun johdosta.	

1984 III lisämenoarvioesitys	400 000
1984 II lisämenoarvio	1 650 000
1984 menoarvio	14 738 000
1983 tilinpäätös	14 688 456
1982 ,, ...	12 351 336

64. Eräät valtion kiinteistömenot

10. Kiinteistöjen käyttö (arviomääräraha)

Kiinteistöhoitomenojen arvioitua hitaamman nousun johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 4 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	—4 000 000
1984 II lisämenoarvio	—7 000 000
1984 menoarvio	190 000 000
1983 tilinpäätös	154 654 537
1982 ,, ...	140 248 459

88. Kiinteistöjen ja huoneisto-osakkeiden hankkiminen valtion tarpeisiin (siirtomääräraha)

Pasilan virastokeskuksen rakentamattomien ns. II-vaiheen autopaikkojen toteuttamiseksi on päädytty ratkaisuun, jonka mukaan sanottu autopaikkojen rakentamisvelvollisuus toteutettaisiin ostamalla II-vaiheen rakentamattomien autopaikkojen määräämässä suhteessa Itä-Pasilan Pysäköinti Oy:n osakkeita. Liittyminen pysäköintiyhtiöön merkitsee 670 000 markan välitöntä kustannusta osakkeita ostettaessa sekä rahasto-

osuuksina yhtiöön liittyessä allekirjoitettavan Itä-Pasilan autopaikkojen järjestelysopimuksen mukaan pysäköintipaikkojen hankintakustannuksien kattamiseksi noin 12 300 000 mk vuosina 1984—87. Rahasto-osuuksista tulee suoritettavaksi vuonna 1984 1 200 000 mk, vuosina 1985—87 toteutettavaksi suunniteltujen paikkojen osalta noin 4 600 000 mk, vuosina 1985—86 suunnitellun hankinnan osalta noin 1 800 000 mk sekä aikaisintaan vuonna 1986 toteutettavien paikkojen osalta noin 4 700 000 mk. Pitkälläkin tähtäyksellä yhtiön puitteissa toteutettuina autopaikkojen kokonaiskustannukset muodostuvat enintään saman suuruisiksi kuin voimassa olevan asemakaavan ja rakennusluvan perusteella syksyyn 1984 mennessä rakennettavaksi edellytettävien autopaikkojen vaatima investointi. Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisäystä.

1984 menoarvio	122 500 000
1983 tilinpäätös	120 000 000
1982 ,, ...	60 000 000

65. Otaniemen valtionalue

29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 140 000 mk lähinnä kustannusten nousun johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	140 000
1984 menoarvio	400 000
1983 tilinpäätös	479 961
1982 ,, ...	387 914

80. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot

02. *Eräät muut palkat ja palkkiot* (arviomääräraha)

6. *Osa-aikatyökokeilun järjestäminen*. Alamentille ehdotetaan lisäystä 1 500 000 mk osa-aikatyökokeilun soveltamisen johdosta. Vastaava säästö syntyy virastojen ja laitosten palkkausmenoissa. Alamentin loppusumma on 4 500 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 500 000
1984 II lisämenoarvio	2 000 000
1984 menoarvio	23 415 000
1983 tilinpäätös	22 782 778
1982 ,, ...	5 214 593

21. *Valtion virastojen ja laitosten puolesta postisiirtoliikkeestä suoritettavat maksut* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi
3 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	—3 000 000
1984 II lisämenoarvio	—7 000 000
1984 menoarvio	25 900 000
1983 tilinpäätös	14 539 282
1982 ,, ...	25 943 721

60. *Valtion osuus erorahastosta johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi
1 400 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	—1 400 000
1984 menoarvio	8 000 000
1983 tilinpäätös	7 675 004
1982 ,, ...	2 512 517

83. Kansainvälinen Jälleenrakennuspankki

66. *Osuus Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin osakepääoman korottamisesta* (arviomääräraha)

Yhdysvaltain dollarin markkavasta-arvon kohonemisen johdosta momentille ehdotetaan lisäystä 1 300 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 300 000
1984 menoarvio	17 100 000
1983 tilinpäätös	16 400 873
1982 ,, ...	16 165 715

85. Kansainväliset rahoitusyhteisöt

66. *Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 6 000 000 mk sen johdosta, että kansainvälisille rahoituslaitoksille Suomen jäsenyyden perusteella suoritettavis-

ta maksuista annettuja velkakirjoja joudutaan lunastamaan arvioitua enemmän.

1984 III lisämenoarvioesitys	6 000 000
1984 menoarvio	115 000 000
1983 tilinpäätös	119 193 411
1982 ,, ...	75 014 248

92. Valtion tietokonekeskus

29. <i>Muut käyttömenot</i> (arviomääräraha)	1984 III lisämenoarvioesitys	5 300 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 5 300 000 mk, mikä aiheutuu myytäviin tietokonejärjestelmiin sisältyvien atk-laitteiden ennakoitua suuremman ostosta.	1984 menoarvio	93 803 000
	1983 tilinpäätös	72 710 198
	1982 „	62 521 219

94. Valtion ravitsemiskeskus

74. <i>Talonrakennukset</i> (siirtomääräraha)	rustilojen rakennushankkeen ennakoimattomista lisäkustannuksista.	
Momentille ehdotetaan lisäystä 105 000 mk, mikä aiheutuu kustannusten noususta ja koulu-	1984 III lisämenoarvioesitys	105 000
	1984 menoarvio	250 000

99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut menot

61. <i>Verosta vapautuksen johdosta takaisin maksetut verot</i> (arviomääräraha)	kemuksiin annettujen päätösten määrän lisääntymisestä.	
Momentille ehdotetaan lisäystä 25 000 000 mk, mikä aiheutuu 20 000 000 markan liikevaihtoveron palautuksesta Oy Suomen Ongelma-jäte — Finlands Problemafäll Ab:lle sekä mm. ylikorkotalletuksiin liittyviin veronhuojennusha-	1984 III lisämenoarvioesitys	25 000 000
	1984 menoarvio	11 700 000
	1983 tilinpäätös	7 188 215
	1982 „	7 697 629

Pääluokka 29

OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Valtion korkeakoulut

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 40 000 000 mk aikaisempien vuosien palkkausten tarkistusten aiheuttaman määrärahan jälkeensä jääneisyyden johdosta seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Momentin perusteluihin viitaten alamomentille ehdotetaan lisäystä 30 000 000 mk.

Kiinteistön Vuorikatu 5 Helsingin yliopiston kiinteistöhoitoon siirtämisen johdosta ehdotetaan yliopistoon 16.12.1984 lukien perustettavaksi ylimääräinen lämmittäjän toimi (A 7). Alamomentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä. Vastaavasti voidaan samasta ajankohdasta lukien alamomentilta 28.60.01.1 lakkauttaa ylimääräinen lämmittäjän toimi (A 7).

Alamomentin loppusumma on 741 688 100 mk.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsuhdepalkat.* Momentin perusteluihin viitaten alamomentille ehdotetaan lisäystä 8 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 167 412 500 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 2 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 74 896 500 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	40 000 000
1984 II lisämenoarvio	43 000
1984 menoarvio	1 094 733 000
1983 tilinpäätös	1 050 276 607
1982 ,, ...	923 544 415

29. Muut kulutusmenot

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 500 000 mk televeron johdosta nousseita puhelinkustannuksia varten sekä kustannusten ennakoitua suuremman nousun johdosta hallinnon atk-menoja ja työterveydenhuoltoa varten.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 500 000
1984 II lisämenoarvio	1 500 000
1984 menoarvio	44 000 000
1983 tilinpäätös	39 127 592
1982 ,, ...	35 569 834

70. Tutkimus- ja opetusvälineiden sekä kaluston hankkiminen (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 500 000 mk Helsingissä järjestetyn hammaslääkärien maailmankongressin yhteydessä esitellyn suoritesimulointikeskuksen lunastamiseksi Helsingin yliopistolle.

1984 III lisämenoarvioesitys	500 000
1984 menoarvio	107 000 000
1983 tilinpäätös	94 500 000
1982 ,, ...	87 340 000

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 450 000 mk Helsingin yliopiston Viikin opetus- ja koetilan karjatalouteen liittyviä eräitä rakennustöitä varten.

1984 III lisämenoarvioesitys	450 000
1984 menoarvio	95 370 000
1983 tilinpäätös	126 361 000
1982 ,, ...	101 925 000

34. Teatterikorkeakoulu

29. Muut kulutusmenot

Momentille ehdotetaan lisäystä 25 000 mk kor-

keakoulun atk-laitteiston asennus-, vuokra- ja huoltokuluja varten.	1984 III lisämenoarvioesitys	25 000
	1984 menoarvio	840 000
	1983 tilinpäätös	717 040
	1982 ,, ...	678 142

36. Sibelius-Akatemia

29. *Muut kulutusmenot*
Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 50 000 mk atk-laitteiden ja systeemisuunnittelun menoina omana työnä toteutetun systeemis suunnittelun johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	—50 000
1984 menoarvio	1 392 000
1983 tilinpäätös	1 185 260
1982 ,, ...	754 883

70. *Kaluston ja opetusvälineiden hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk, mistä 50 000 mk atk-laitteiston lisähankintoja

varten ja 100 000 mk Sibelius-Akatemian ja sen Kuopion väliaikaisen koulutusyksikön käytössä olevien luterilaisen kirkon omistamien urkujen valtiolle lunastamista varten. Samalla voidaan momentilta 29.36.29 vähentää 50 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	150 000
1984 II lisämenoarvio	300 000
1984 menoarvio	3 000 000
1983 tilinpäätös	3 850 000
1982 ,, ...	450 000

43. Kunnalliset ja yksityiset oppikoulut

30. *Valtionosuus kunnallisten ja yksityisten oppikoulujen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

1. *Lakisidonnainen valtionosuus.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 21 000 000 mk, mikä

aiheutuu opettajien palkkojen tarkistuksesta. Alamomentin loppusumma on 700 194 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	21 000 000
1984 menoarvio	680 064 000
1983 tilinpäätös	641 727 998
1982 ,, ...	572 376 708

44. Oppikoulujen yhteiset menot

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 300 000 mk, mikä aiheutuu ylioppilaskirjoitusten valvonta-

palkkioiden noususta virkaehtosopimuksen mukaisen palkkioperusteen muuttumisen johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	300 000
1984 menoarvio	750 000
1983 tilinpäätös	745 011
1982 ,, ...	619 780

56. Kirjastotoimi

30. *Valtionosuus yleisten kirjastojen käyttöku-* den vuoden 1982 kirjastomenojen ennakoitua
tannuksiin (arviomääräraha) suuremmasta kasvusta.

Momentille ehdotetaan lisäystä 12 000 000	1984 III lisämenoarvioesitys	12 000 000
mk, mikä aiheutuu vuoden 1984 asukaskohtais-	1984 menoarvio	331 000 000
ten käyttömenojen vahvistamisen perustana ollei-	1983 tilinpäätös	310 736 219
	1982 ,, ...	271 224 352

57. Yhteiskunnallinen sivistystyö

56. *Sivistystyön järjestäminen eräillä työmailla* myös Tallinnan työmaalla. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

Momentin perusteluja ehdotetaan muutetta-	1984 menoarvio	650 000
vaksi siten, että momentin määrärahaa saadaan	1983 tilinpäätös	650 000
käyttää kulttuuripalvelutoiminnan järjestämiseksi	1982 ,, ...	600 000

67. Ammattikoulujen opettajaopistot

88. <i>Känteistön bankkiminen (siirtomääräraha)</i>	1984 III lisämenoarvioesitys	870 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 870 000 mk	1984 menoarvio	5 000 000
ns. Hongikon koulun opetuskeittiön laatu- ja	1983 tilinpäätös	12 000 000
varustetason muutoksen aiheuttaman lisäkauppa-	1982 ,, ...	8 000 000
hinnan maksamista varten.		

71. Kunnalliset ja yksityiset ammattioppilaitokset

33. *Valtionavustus kunnallisten ammattioppilaitosten perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha)

2. *Valtionosuus koneiden ja kaluston perustamiskustannuksiin*. Alamomentille ehdotetaan lisäystä 13 000 000 mk, mikä aiheutuu kunnallisten ammattikoulujen hyväksytyjen toteuttamishankkeiden mukaisten hankintojen valtion-

osuussuorituksista. Alamomentin loppusumma on 29 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	13 000 000
1984 II lisämenoarvio	-2 836 000
1984 menoarvio	57 000 000
1983 tilinpäätös	39 673 000
1982 ,, ...	41 000 000

77. Kunnalliset ja yksityiset teknilliset oppilaitokset

33. *Valtionavustus kunnallisten teknillisten oppilaitosten perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha)

1. *Valtionavustus huoneistojen hankkimiseen*. Alamomentin perustelua ehdotetaan muutettavaksi siten, että Wärtsilän teknillisen oppilaitoksen peruskorjaus- ja muutostöihin vuoden 1982

tulo- ja menoarviossa osoitetut määrärahat saatisiin käyttää saman oppilaitoksen laajennushankkeeseen. Alamomentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1984 menoarvio	1 750 000
1983 tilinpäätös	1 700 000
1982 ,, ...	1 420 000

78. Kunnalliset ja yksityiset kauppaoppilaitokset

30. *Valtionosuus kunnallisten kauppaoppilaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

1. *Valtionosuus palkkausmenoihin*. Alamomentille ehdotetaan lisäystä 10 000 000 mk, mikä aiheutuu opettajien palkkojen ennakoitua suuremmista tarkistuksista ja keskiasteen koulun- uudistuksen aiheuttamasta opetustuntimäärän

kasvusta. Alamomentin loppusumma on 166 225 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	10 000 000
1984 II lisämenoarvio	11 000 000
1984 menoarvio	180 420 000
1983 tilinpäätös	168 151 538
1982 ,, ...	135 994 657

82. Kunnalliset ja yksityiset kotiteollisuusoppilaitokset

50. *Valtionosuus yksityisten kotiteollisuusoppilaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

1. *Valtionosuus opettajien palkkausmenoihin*. Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa valtion-

osuuden piiriin Kuopion koti- ja taideteollisuusoppilaitokseen 1.8.1984 lukien perustettujen kahden lehtorin toimen virheellinen palkkausluokka (C 46) ehdotetaan oikaistavaksi palkkaus-

luokaksi C 47. Alamomentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.	1984 menoarvio.....	12 161 000
	1983 tilinpäätös.....	10 598 235
	1982 ,, ...	9 122 130

85. Ammattikurssit

27. <i>Työllisyyskoulutus</i> (arviomääräraha)	1984 III lisämenoarvioesitys	25 000 000
	1984 II lisämenoarvio	25 000 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 25 000 000 mk, mikä aiheutuu runkokurssiohjelman kustannusten noususta ja oppilasmäärän kasvusta.	1984 menoarvio	568 735 000
	1983 tilinpäätös	908 391 401
	1982 ,, ...	749 529 999

86. Ammattikasvatuksen muut menot

21. <i>Ammatillisen koulutuksen väliaikainen laajentaminen</i>	1984 III lisämenoarvioesitys	12 000 000
	1984 menoarvio	234 550 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 12 000 000 mk väliaikaisen ammatillisen koulutuksen kustannusrakenteen muuttumisen johdosta.	1983 tilinpäätös	231 179 726
	1982 ,, ...	251 530 415

90. Taiteen tukeminen

Hallitus on antanut Eduskunnalle esityksen laiksi raha-arpa- ja veikkauspelien vuosien 1984 ja 1985 ylijäämän poikkeuksellisesta käyttämisestä Helsinkiin rakennettavan oopperatalon rakentamisen rahoittamiseen. Tarkoituksena on, että vuoden 1984 tulo- ja menoarvion 610 milj. markan suuruisen tuottoarvion ylittävää tuottoa käytetään oopperatalon rakentamisen rahoittamiseen. Tarkoituksena on myös muuttaa raha-arpa- ja veikkauspelien ylijäämän käyttämisestä annettua asetusta (725/82) siten, että asetuksen 2 §:ssä tarkoitettut prosenttiosuudet laskettaisiin vuosien 1984 ja 1985 varsinaisissa tulo- ja menoarvioissa arpajaislain 3 §:n mukaisesti tarkoituksiin osoitetujen voittovarojen määrästä.

Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroja arvioidaan vuonna 1984 kertyvän 750 milj. mk eli 140 milj. mk enemmän kuin kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on ennakoitu. Edellä mainitun lakiesityksen 1 §:ään viitaten ehdotetaan, että uuden oopperatalon rakennustöiden rahoitukseen osoitetaan 140 milj. mk.

76. *Oopperatalon talonrakennustyöt* (siirtomääräraha)

Luvun perusteluihin viitaten momentille ehdotetaan veikkauksen ja raha-arpajaisten tuotosta valtiolle tuloutettavaa osuutta vastaavasti 140 000 000 mk käytettäväksi uuden oopperatalon rakennustöiden rahoitukseen.

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on noin 400 milj. mk, hyötypinta-ala 25 570 m², tilavuus 215 000 m³ sekä yksikkökustannukset 15 643 mk/m² ja 1 860 mk/m³. Hankkeen suunnittelua varten on aikaisemmin myönnetty veikkauksen ja

raha-arpajaisten voittovaroista ooppera- ja näyttelykeskussäätiölle valtionavustusta 5 200 000 mk ja momentilla 29.90.74 7 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys 140 000 000

91. Urheilun ja nuorisokasvatustyön tukeminen

53. *Yleisurheilun MM-kisarahan tuoton perusteella myönnettävät avustukset liikuntapaikkojen ja niihin liittyvien vapaa-aikatilojen rakentamiseen* (siirtomääräraha)

Vuoden 1982 toisen lisämenoarvion momentin 29.91.50 perustelujen mukaisesti on vuoden 1983 yleisurheilun MM-kisojen kisarahan nettotuotolla rahoitettavaksi tarkoitettujen kisapaikkojen rakentamista ja perusparantamista avustettu ja lainoitettu väliaikaisrahoituksena veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista. Lisäksi perustelujen mukaan kisarahan nettotuotto on ollut tarkoitus tulouttaa vuosina 1983 ja 1984 veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarioihin. Raha-paja on kuitenkin tulouttanut kisarahan tuotot momentille 12.28.50 (Rahapajan tulot), joten nettotuottoa ei voida tulouttaa voittovarioihin. Kisarahan nettotuotto oli 10 015 000 mk.

Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista myönnetyn väliaikaisrahoituksen korvaamiseksi

momentille ehdotetaan 10 015 000 mk käytettäväksi valtionavustuksina liikuntapaikkojen ja niihin liittyvien vapaa-aikatilojen perustamiskustannuksiin. Avustettavien kohteiden lainoitukseen voidaan käyttää momentin 29.91.50 määrärahoja.

1984 III lisämenoarvioesitys 10 015 000

61. *Nuorisotyöttömyyden seurauksena vaikuttavien lieventäminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 300 000 mk myönnettäväksi valtionapuna nuorisojärjestöjen nuorten työttömien aktivoimiseksi järjestämän toiminnan menoihin.

1984 III lisämenoarvioesitys 300 000
1984 menoarvio 50 000
1983 tilinpäätös 2 957 061
1982 ,, ... 500 000

92. Suomenlinnan hoitomenot

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 500 000 mk Pohjoismaisen taidekeskuksen päärakennuksen kunnostukseen sisältyvien erikoistöiden sekä kiinteiden kalusteiden hankintaa varten. Kunnostustyö tehdään muilta osin työsiirtolatyönä ja rahoitetaan momentilla 25.50.75 myönnettyillä määrärahoilla. Pohjoismaisen taidekeskuksen toimitilojen kunnostukseen sisältyä tavanomaista enem-

män ammattitaitoa vaativia erikoistöitä sekä kiinteiden kalusteiden hankintoja, jotka eivät sovellu työsiirtolatyönä tehtäväksi.

1984 III lisämenoarvioesitys 1 500 000
1984 II lisämenoarvio 250 000
1984 menoarvio 3 600 000
1983 tilinpäätös 5 500 000
1982 ,, ... 3 200 000

94. Museovirasto

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 390 000 mk Kansallismuseon korjauksen kustannusarvion tarkistamisen johdosta. Hankkeen pinta-ala on 4 100 m² ja tarkistettu kustannusarvio 13 000 000 mk, joten vastaava yksikkökustannus on 3 171 mk/m². Hanketta varten on aikaisem-

min myönnetty 11 800 000 mk, mistä käytettävissä on 11 613 600 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 390 000
1984 menoarvio	7 831 000
1983 tilinpäätös	7 170 000
1982 ,, ...	6 180 000

98. Kansainvälinen yhteistyö

24. Suomen osuus pohjoismaisesta kulttuuriyhteistyöstä aiheutuista menoista

Momentille ehdotetaan lisäystä 900 000 mk, mistä 549 000 mk pohjoismaisen kulttuurisopimuksen alaisten toimielinten palkkausten nousun johdosta ja 351 000 mk Suomen osuuden loppuerän maksamiseksi Färsaarten Pohjolan talon perustamiskustannuksista.

1984 III lisämenoarvioesitys	900 000
1984 menoarvio	24 496 000
1983 tilinpäätös	22 462 809
1982 ,, ...	21 662 020

25. Kulttuurisopimuksien ja vaihto-ohjelmien toimeenpanosta aiheutuvat menot ja kansainvälisen kulttuuriyhteistyön yleismenot (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 200 000 mk Kalevalan 150-vuotisjuhllaisuuksiin liittyvien, ulkomaille suuntautuvien kulttuuri-ilaisuuksien valmistelemista varten.

1984 III lisämenoarvioesitys	200 000
1984 menoarvio	16 900 000
1983 tilinpäätös	15 140 000
1982 ,, ...	13 830 000

27. Ulkosuomalaisten koulutus- ja sivistysolojen edistäminen

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 090 000 mk seuraavasti:

a) Suomen osuuden suorittamiseksi ylimääräisenä avustuksena Ruotsin Suomalaisseurojen Keskusliitolle velkojen maksamista varten ehdotetaan 750 000 mk.

b) Ruotsin Suomalaisseurojen Keskusliitto omistaa ja ylläpitää Haaparannassa ruotsinsuomalaisten kansankorkeakoulua. Kansankorkeakoulu on joutunut tilapäisesti taloudellisiin vaikeuksiin vähentyneiden valtion tuen ja muiden tulojen vuoksi. Kansankorkeakoulun talouden tilapäisen alijäämäisyyden kattamiseksi ehdotetaan, että Suomen osuutena tarkoitukseen myönnetään 340 000 mk. Määräraha käytetään edellyttäen, että Ruotsin valtio osallistuu vastaavalla osuudella alijäämän kattamiseen.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 090 000
1984 menoarvio	3 500 000
1983 tilinpäätös	3 199 853
1982 ,, ...	2 934 437

99. Opetusministeriön hallinnonalan muut menot

09. Neuvottelu- ja toimikunnat

Momentille ehdotetaan lisäystä 400 000 mk lähinnä tieteellisen informoinnin neuvoston li-

sääntyneiden tehtävien ja kustannusten nousun johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	400 000
1984 menoarvio	900 000
1983 tilinpäätös	1 069 466
1982 ,, ...	729 544

26. Eräät kopiointikorvaukset

Momentille ehdotetaan tekijänoikeuslain (404/61) muutoksen (442/84) ja oikeudesta valokuvaan annetun lain (405/61) muutoksen (443/84) mukaisten kopiointi- ja nauhoituskorvausten sekä hallinnon kopiointitoiminnan lisääntymisen

johdosta lisäystä 1 160 000 mk, mistä 600 000 mk hallintotoiminnan kopiointikorvauksia varten, 500 000 mk 15.6.1984 solmitun esisopimuksen mukaan tehtävän radio- ja televisio-ohjelmien nauhoittamista opetuksessa ja tieteellisessä tutkimuksessa koskevan sopimuksen mukaisia korvauksia varten sekä 60 000 mk nauhoitusta koskevaa tiedotus- ja selvitystoimintaa varten.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 160 000
1984 menoarvio	5 000 000
1983 tilinpäätös	4 600 000
1982 ,, ...	4 150 000

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Maa- ja metsätalousministeriö

29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 700 000 mk, mistä 340 000 mk aiheutuu rakennusten käyttömenojen, 260 000 mk lähinnä toimistomenojen ja 100 000 mk matkoista aiheutuvien menojen kasvusta.

1984 III lisämenoarvioesitys	700 000
1984 menoarvio	1 866 000
1983 tilinpäätös	2 687 089
1982 ,, ...	1 946 766

70. Kaluston hankkiminen

Momentille ehdotetaan lisäystä 45 000 mk Hallituskatu 3:ssa sijaitsevien toimitilojen kaluston uusimista varten.

1984 III lisämenoarvioesitys	45 000
1984 menoarvio	100 000
1983 tilinpäätös	99 074
1982 ,, ...	100 000

08. Maataloushallinto

25. Torjunta-aineiden tarkastustoiminnan erillismenot (arviomääräraha)

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahaa saadaan käyttää enintään 20 000 mk torjunta-aineen käytöstä syntyneiden vahinkojen korvaamiseen. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1984 menoarvio	160 000
----------------------	---------

30. Valtionapu maatalouslautakuntien menoihin sekä korvaukset maataloustuen jako- ja valvontatehtävistä Ahvenanmaalla (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 486 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionapu maataloussihteerien palkkausmenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 3 039 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Alamomentin loppusumma on 19 436 000 mk.

2. *Valtionapu maatalouslautakuntien muihin käyttömenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 517 000 mk lähinnä palkkausmenoista aiheutuvien eläke- yms. maksujen ja arviointitehtävien lisääntymisen johdosta. Kun alamomentilta voidaan vähentää 70 000 mk puheenjohtajien kuukausipalkkioina, lisäys on 447 000 mk. Alamomentin loppusumma on 5 249 000 mk.

Muutokset käyttösuunnitelmaan:		mk
Valtionapu eläke- yms. maksuihin		297 000
Valtionapu kokouspalkkioihin ja matkakustannusten korvauksiin		220 000
Valtionapu puheenjohtajien kuukausipalkkioihin		-70 000
	Yhteensä	447 000

1984 III lisämenoarvioesitys	3 486 000
1984 menoarvio	21 208 500
1983 tilinpäätös	21 423 790
1982 ,, ...	18 693 120

10. Valtion maatalouskemian laitos

70. Kaluston hankkiminen

Momentille ehdotetaan lisäystä 350 000 mk lannoitteiden seleenipitoisuuden tutkimisessa tarvittavan spektrofotometrin hankkimista varten.

1984 III lisämenoarvioesitys	350 000
1984 menoarvio	400 000
1983 tilinpäätös	349 896
1982 ,, ...	214 702

29. Valtion viljavarasto

60. Siirto viljavarastorahastoon

Momentille ehdotetaan lisäystä 150 000 000 mk käytettäväksi valtion viljavaraston rahoitustilanteen parantamiseksi.

1984 III lisämenoarvioesitys	150 000 000
1984 menoarvio	15 000 000
1983 tilinpäätös	100 000 000
1982 ,, ...	—

30. Maatalouden neuvontatyön tukeminen

40. Maanviljelyyn, maatalouden rakennustöiden ja karjatalouden tukeminen

2. *Valtionapu muihin käyttömenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 923 000 mk eläkekavakuutusmaksujen ja muiden välillisten sosiaalikulujen kasvun johdosta. Alamomentin loppusumma on 12 921 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	923 000
1984 II lisämenoarvio	378 000
1984 menoarvio	44 274 000
1983 tilinpäätös	39 853 600
1982 ,, ...	36 424 900

41. *Karjanjalostuksen ja sikatalouden tukeminen*

2. *Valtionapu muihin käyttömenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 116 000 mk eläkevakuutusmaksujen ja muiden välillisten sosiaalikulujen kasvun johdosta. Alamomentin loppusumma on 1 768 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	116 000
1984 menoarvio	5 645 000
1983 tilinpäätös	5 146 345
1982 ,, ...	4 722 233

42. *Lampaanjalostuksen tukeminen*

2. *Valtionapu muihin käyttömenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 6 500 mk eläkevakuutusmaksujen ja muiden välillisten sosiaa-

likulujen kasvun johdosta. Alamomentin loppusumma on 335 500 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	6 500
1984 menoarvio	598 000
1983 tilinpäätös	650 776
1982 ,, ...	520 386

43. *Siipikarjalouden tukeminen*

2. *Valtionapu muihin käyttömenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 22 300 mk eläkevakuutusmaksujen ja muiden välillisten sosiaalikulujen kasvun johdosta. Alamomentin loppusumma on 273 300 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	22 300
1984 menoarvio	682 000
1983 tilinpäätös	632 353
1982 ,, ...	777 900

31. Maataloustuotteiden hintatuki

40. *Maataloustuotteiden markkinoinnin edistäminen ja hintatason vakaannuttaminen (arvio-määräraha)*

2. *Muu maataloustuotteiden markkinoinnin edistäminen ja hintatason vakaannuttaminen.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 18 000 000 mk, mistä 16 000 000 mk aiheutuu teollisuusvoin kasvaneen käytön vuoksi lisääntyneestä voin alennusmyynnistä teolliseen valmistukseen, 1 600 000 mk kananmunien hinnanalennuskorvausten lisääntymisestä ja 400 000 mk villan hintatuon tarpeen lisääntymisestä lampaiden lukumäärän kasvun johdosta. Kun rehuksi käytettävän kuoritun maidon hinnanalennuskorvaukseen osoitetuista varoista voidaan vähentää 3 000 000 mk, lisäys on 15 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 250 200 000 mk.

Muutokset käyttösuunnitelmaan:	mk
Voin alennusmyynti teollisuudelle	16 000 000
Rehuksi käytettävän kuoritun maidon hinnanalennuskorvaus	—3 000 000
Kananmunapakkaamojen hinnanalennuskorvaus	1 600 000
Villan hintatuki	400 000
Yhteensä	15 000 000

Alamomentin perusteluja ehdotetaan lisäksi muutettavaksi siten, että villan hintatukeen osoitettua määrärahaa saadaan käyttää edelliseltä varainhoitovuodelta suoritettavaan hintatukeen.

1984 III lisämenoarvioesitys	15 000 000
1984 II lisämenoarvio	10 500 000
1984 menoarvio	227 700 000
1983 tilinpäätös	276 822 872
1982 ,, ...	275 376 447

41. *Viljelmäköön mukaan maksettava hintapolitiittinen tuki (siirtomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 44 400 000 mk vuonna 1984 tehtyjen maataloustuloratkaisujen johdosta. Kun momentilta vähennetään varaus 40 000 000 mk vuodelle 1984, lisäys on 4 400 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	4 400 000
1984 menoarvio	556 042 900
1983 tilinpäätös	516 042 900
1982 ,, ...	463 342 900

42. *Alueittainen hintapolitiittinen tuki (siirtomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 34 000 000 mk vuonna 1984 tehtyjen maataloustuloratkaisujen

johdosta. Kun momentilta vähennetään varaus 40 000 000 mk vuodelle 1984, vähennys on 6 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	—6 000 000
1984 menoarvio	558 704 400
1983 tilinpäätös	518 704 400
1982 ,, ...	469 704 400

47. Tärkkelystuotannon tukeminen

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarvion mukaan momentin määrärahaa saadaan käyttää enintään 18 milj. perunatärkkelyskilon markkinointiin. Kotimaisesta tärkkelystuotannosta annetun lain 2 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvosto voi korottaa tuenalaisen perunatärkkelyksen määrää. Tätä vastaavalle tärkkelysperunamäärälle valtio-

neuvosto voi mainitun lain 5 §:n 3 momentin mukaan vahvistaa erikseen hinnan. Vuoden 1984 poikkeuksellisen hyvän tärkkelysperunasadon markkinoinnin tukemiseen perunatärkkelyksen alennettuna myönnettävää tukea varten momentille ehdotetaan lisäystä 5 600 000 mk.

Lisäksi momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahaa saadaan käyttää enintään 28 milj. perunatärkkelyskilon markkinointiin, mistä 6 milj. kg johtuu vuoden 1984 poikkeuksellisen hyvästä sadosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	5 600 000
1984 menoarvio	64 000 000
1983 tilinpäätös	58 338 110
1982 ,, ...	58 901 182

32. Maataloustuotteiden vientituki ja tuotannon tasapainottamistoimenpiteet

Maataloustulolain (629/82, muut. 444/84) mukaan maatalous osallistuu maataloustuotteiden viennistä aiheutuviin kustannuksiin lain 15 §:ssä säädettyjen vienti- ja tuotantomäärien perusteella. Maataloustulolain tarkoittamien taotehintatuotteiden vientituen tarpeeksi vuonna 1983 muodostui 1 672 500 000 mk, mistä viljan osuus oli 21 500 000 mk. Maatalouden osuus vuoden 1983 vientikustannuksista muodostui 380 000 000 markaksi. Kun lisäksi vuodelta 1982 siirtyi vuonna 1983 maataloudelta perittäväksi osuudeksi 57 400 000 mk, maataloudelta vuonna 1983 perittäväksi osuudeksi muodostui yhteensä 437 400 000 mk. Kun maataloudelta vuonna 1983 perittiin 381 400 000 mk, vuodelta 1983 vuonna 1984 perittäväksi maatalouden osuudeksi siirtyi 56 000 000 mk.

Maataloustuotteiden vientitukeen arvioidaan tarvittavan varoja vuonna 1984 yhteensä noin 2 490 000 000 mk, mistä viljan osuus on noin 460 000 000 mk. Koska tähän mennessä maataloustuotteiden vientitukeen on varattu momentille 30.32.40 varoja 1 932 630 000 mk ja momentille 28.37.40 lihajalosteiden hinnanerokorvauksina 147 000 000 mk, tässä lisämenoarvioesityksessä ehdotetaan vientitukeen lisäystä 412 000 000 mk. Kun maatalouden osuus vuoden 1984 vientikustannuksista arvioidaan olevan

503 000 000 mk ja vuodelta 1983 siirtyi vuonna 1984 maataloudelta perittäväksi osuudeksi 56 000 000 mk, maataloudelta vuonna 1984 perittävä osuus arvioidaan yhteensä 559 000 000 markaksi. Kun maataloudelta arvioidaan vuonna 1984 perittävän 485 000 000 mk, vuodelta 1984 vuonna 1985 perittäväksi maatalouden osuudeksi siirtyisi 74 000 000 mk. Tämä osuus on 61 000 000 mk suurempi kuin vuoden 1985 tulo- ja menoarvioesityksessä arviointiin. Hallitus tulee antamaan vuoden 1984 loppuun mennessä eduskunnalle esitykset tämän rahoitustarpeen kattamiseksi.

Vuoden 1983 viljaylijäämän markkinointiin on varattu vuosina 1983 ja 1984 tähän mennessä 472 230 000 mk, mistä momentille 28.37.40 on varattu 89 600 000 mk ja tässä pääluokassa yhteensä 382 630 000 mk. Varatuilla määrärahoilla on ollut mahdollista markkinoida yhteensä noin 490 milj. kg viljaa. Vuosien 1983—84 viljasatojen arvioidaan ylittävän kotimaan kulutuksen ja varastointimahdollisuudet siten, että viljaa tulisi vielä markkinoida noin 405 milj. kg valtion tuella vuoden 1984 aikana. Tämän viljamäärän vientitukeen ehdotetaan momentille 30.32.40 lisäystä 294 000 000 mk. Vuoden 1984 viljasadon ylijäämästä arvioidaan voitavan viedä 185 milj. kg ehdotetun vientituen avulla.

Vuoden 1984 satovahinkotietojen tarkennuttua hallituksen tarkoituksena on antaa eduskunnalle tarvittava esitys, jonka mukaan merkittäviä satovahinkoja kärsineille viljelijöille voidaan myöntää halpakorkoista lainaa. Samoin on tarkoitus selvittää satovahinkolain nojalla jo budjetoitujen varojen riittävyys.

Myös maidon ja kananmunien ylituotanto ja niistä aiheutuvat vientikustannukset ovat muodostuneet arvioitua suuremmiksi. Maitotaloustuotteiden vientitukeen arvioidaan tarvittavan 69 000 000 mk, kananmunien vientitukeen 47 000 000 mk ja lihan vientitukeen 2 000 000 mk aikaisemmin arvioitua enemmän vientitukivaroja. Kotieläintuotteiden vientitukeen ehdotetaan momentille 30.32.40 lisäystä yhteensä 118 000 000 mk.

40. Maataloustuotteiden vientituki (arviomääräraha)

Luvun perusteluihin viitaten momentille ehdotetaan lisäystä 412 000 000 mk seuraavasti:

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Maitotaloustuotteiden vientituki	69 000 000
Kananmunien vientituki	47 000 000
Lihan vientituki	2 000 000
Viljan vientituki	294 000 000
Yhteensä	412 000 000

1984 III lisämenoarvioesitys	412 000 000
1984 II lisämenoarvio	70 000 000
1984 I lisämenoarvio	165 630 000
1984 menoarvio	1 697 000 000
1983 tilinpäätös	1 524 111 788
1982 ,, ...	1 330 871 000

41. Maataloustuotannon tasapainottamismenot

Momentille ehdotetaan luvun perusteluihin viitaten maataloustulolain 16 §:n mukaisesti lisäystä 23 600 000 mk. Kun maataloustuotannon ohjaamiseen ja tasapainottamiseen arvioidaan kuluvaan vuonna tarvittavan varoja noin 334 000 000 mk, voidaan momentilta tämän johdosta jättää käyttämättä ja vähentää 54 000 000 mk, jolloin momentin loppusumma vähenee 30 400 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	-30 400 000
1984 menoarvio	364 400 000
1983 tilinpäätös	224 775 492
1982 ,, ...	142 353 110

33. Maatilatalouden rakenteen kehittäminen

40. Nuorten viljelijöiden tukeminen (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 25 000 000 mk käytettäväksi nuorille viljelijöille tilanpidon aloittamisen yhteydessä maksettaviin käynnistysavustuksiin valtioneuvoston tarkemmin määräämin perustein.

1984 III lisämenoarvioesitys	25 000 000
1984 menoarvio	61 000 000
1983 tilinpäätös	61 000 000
1982 ,, ...	9 000 000

49. Maatalouden korkotukilainojen menot (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan korkotukilainakannan kasvun johdosta lisäystä 11 900 000 mk korkohyvitysten suorittamiseksi luottolaitoksille.

1984 III lisämenoarvioesitys	11 900 000
1984 menoarvio	100 000 000
1983 tilinpäätös	79 864 004
1982 ,, ...	60 470 168

34. Muut maatalouden menot

42. *Hukkakauran torjunnasta aiheutuvat korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 500 000 mk torjuntakustannusten nousun ja torjuntatoimienpiteiden laajentumisen johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	2 500 000
1984 menoarvio	4 000 000
1983 tilinpäätös	5 486 061
1982 ,, ...	3 131 342

35. Metsästy ja porotalous

41. *Luonnonvaraisten eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 7 400 000 mk seuraavasti:

1. *Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen.* Alamomentille ehdotetaan hirvieläinten tuottamien vahinkojen korvaamista varten lisäystä 7 400 000 mk, mikä vastaa määrää, joka kertyi valtiolle vuosina 1977—83 hirvieläinten metsästysmaksuina yli sen, mitä valtio suoritti hirvieläinten aiheuttamina vahingonkorvauksina. Alamomentin loppusumma on 29 400 000 mk.

2. *Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen.* Ehdotetaan, että alamomentin määräraha saadaan käyttää enintään 45 000 mk karhun Sallassa kesällä 1984 turkistarhalle aiheuttamien taloudellisten vahinkojen korvaamiseen. Alamomentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1984 III lisämenoarvioesitys	7 400 000
1984 menoarvio	25 300 000
1983 tilinpäätös	23 616 945
1982 ,, ...	20 219 242

45. Porotalouden tukeminen

4. *Valtionapu poroteurastamojen rakentamiseen.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 200 000 mk vientivaatimukset täyttävien poroteurastamojen rakentamiseen annettavaa valtionapua varten. Alamomentin loppusumma on 1 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	200 000
1984 II lisämenoarvio	1 100 000
1984 menoarvio	368 000
1983 tilinpäätös	563 000
1982 ,, ...	558 000

37. Kalatalous

41. *Kalastuslain mukaiset maksut* (arviomääräraha)

1. *Kalatalouden edistäminen.* Kalastuslain (286/82) 91 §:n nojalla kalatalouden edistämiseen on myönnettävä vähintään se määrä, mikä kalastuksen hoitomaksuina on kertynyt sen vuoden edellisenä vuonna, jota varten tulo- ja menoarvio on laadittu. Vuonna 1983 tulokertymä oli 10 502 160 mk. Kuluvan vuoden tulo- ja meno-

arviossa tarkoitukseen on varattu 10 500 000 mk. Kalataloustutkimuksen jatkamisen turvaamiseksi alamomentille ehdotetaan lisäystä 600 000 mk. Alamomentin loppusumma on 11 100 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	600 000
1984 menoarvio	16 000 000
1983 tilinpäätös	9 206 048
1982 ,, ...	8 154 565

42. *Kalastuksesta saatavan tulon vakaannuttaminen ja kalansaaliin käytön edistäminen* (siirtomääräraha)

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahasta saadaan käyttää enintään 80 000 mk palkkausten luonteisiin menoihin. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1984 II lisämenoarvio	4 000 000
1984 menoarvio	19 000 000
1983 tilinpäätös	22 400 000
1982 ,, ...	15 600 000

47. *Kalatalouden korkotukilainojen menot* (arviomääräraha)

1. *Kalastajalainojen menot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 700 000 mk kalatalouden korkotukilainoista annetun lain (1/76) 7 §:n mukaisten valtion takausten maksamista varten. Alamomentin loppusumma on 2 925 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 700 000
1984 menoarvio	1 629 500
1983 tilinpäätös	1 843 838
1982 ,, ...	1 429 319

40. Vesihallinto

14. *Vesistöjen hoito* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 630 000 mk käytettäväksi jääpatojen ja äkillisten tulvien torjunnasta aiheutuviin menoihin.

1984 III lisämenoarvioesitys	630 000
1984 menoarvio	4 300 000
1983 tilinpäätös	4 000 000
1982 ,, ...	3 060 000

43. *Eräät vesioikeudelliset korvaukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 454 000 mk, mistä 1 229 800 mk aiheutuu Imatran Voima Oy:lle vuosien 1981—83 Saimaan poikkeusjuoksutuksesta aiheutuneesta energian menetyksestä maksetusta korvauksesta ja 224 200 mk Kemira Oy:n vesihallitukselle aiheuttomasti maksaman korvauksen palauttamiseksi yhtiölle.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 454 000
1984 II lisämenoarvio	2 955 000
1983 tilinpäätös	6 130 500

45. *Eräiden vahinkojen korvaukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 450 000 mk käytettäväksi ns. Mauri-myrskyn vuonna 1982 aiheuttamien tulva- ja poroitavahinkojen korvaamiseen ja marraskuussa 1982 sattuneen Kyrönjoen tulvan aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen maa- ja metsätalousministeriön tarkemmin määräämin perustein.

1984 III lisämenoarvioesitys	450 000
1982 tilinpäätös	5 000 000

77. *Vesistötyöt* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 500 000 mk Mankilanjärven kunnostustöiden loppuunsaattamista varten. Työn kustannusarviota ja valtion osuutta ehdotetaan lisättäväksi 500 000 mk ennakoitua vaikeampien työolosuhteiden johdosta.

Evijärven, Kaustisen, Vetelin ja Teerijärven yhdys- ja syöttövesijohtotyön kustannusarviota ehdotetaan alennettäväksi 1 400 000 markalla ja valtion osuutta työstä 800 000 markalla sen johdosta, että Evijärven kunnan syöttövesijohdon rakentaminen on poistettu suunnitelmasta.

Muutokset käyttösuunnitelmaan:

Työkohte	Aloitus- vuosi	Työn kokonais- kustannus- arvio mk	Valtion osuus edellisestä mk	Myönnetty mk	Ehdotetaan mk
10. <i>Kokkolan vesipiiri</i>					
23. Vesihuoltotyö, Evijärven, Kaustisen, Vetelin ja Teerijärven yhdys- ja syöttövesijohdot, Evijärvi ym.	1984	17 400 000	5 500 000	500 000	—
11. <i>Oulun vesipiiri</i>					
13. Mankilanjärven kunnostaminen, Rantsila	1982	3 500 000	3 500 000	3 000 000	500 000
				<u>Yhteensä</u>	<u>500 000</u>

1984 III lisämenoarvioesitys	500 000
1984 II lisämenoarvio	3 150 000
1984 menoarvio	45 190 000
1983 tilinpäätös	49 041 000
1982 ,, ...	44 593 568

58. Yksityismetsätalous

40. *Valtionapu metsänparannustöiden yleismenoihin*

1984 III lisämenoarvioesitys	60 000
1984 menoarvio	12 163 000
1983 tilinpäätös	10 972 000
1982 ,, ...	10 145 621

2. *Valtionapu muihin käyttömenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 120 000 mk metsänparannustöiden lisätyöohjelman toteuttamisen aiheuttamien matkakustannusten johdosta. Alamomentin loppusumma on 16 819 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	120 000
1984 menoarvio	45 217 000
1983 tilinpäätös	40 183 577
1982 ,, ...	36 821 602

41. *Valtionapu keskusmetsälautakunnille*

2. *Valtionapu muihin käyttömenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 60 000 mk toimihenkilöiden työpaikkaruokailun tukemista varten. Alamomentin loppusumma on 5 180 000 mk.

42. *Valtionapu piirimetsälautakunnille*

Momentille ehdotetaan seuraavat muutokset:

1. *Valtionapu palkkausmenoihin.* Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 600 000 mk sosiaaliturvamaksujen laskentaperusteiden muutosten johdosta. Alamomentin loppusumma on 63 734 000 mk.

2. *Valtionapu muihin käyttömenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 600 000 mk toimihenkilöiden työpaikkaruokailun tukemista varten. Alamomentin loppusumma on 36 726 000 mk.

1984 menoarvio	100 460 000
1983 tilinpäätös	88 153 600
1982 ,, ...	78 324 811

60. Maanmittaushallinto

41. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 600 000 mk uusjakojen tukemisesta annetun lain (24/81) mukaan valtion varoista maksettavia kustannuksia varten.

1984	III lisämenoarvioesitys	3 600 000
1984	menoarvio	6 000 000
1983	tilinpäätös	8 000 000
1982	„	6 900 000

65. Geodeettinen laitos

21. Mittaus- ja tutkimustyöt

Momentille ehdotetaan lisäystä 265 000 mk vaaitusmenetelmiä koskevan kansainvälisen tutkimuksen Suomen osuutta varten.

1984	III lisämenoarvioesitys	265 000
1984	menoarvio	1 100 000
1983	tilinpäätös	812 783
1982	„	950 934

70. Maatalouden tutkimuskeskus

23. Koeasemien menot

Momentille ehdotetaan lisäystä 97 000 mk, mistä 67 000 mk aiheutuu bruttoperiaatteen käyttöön siirtymisestä koeasemien tulojen ja menojen kirjaamisessa sekä 30 000 mk koeasemien puhelinlukulujen kasvusta. Vastaavasti on alamomentille 12.30.70.2 merkitty lisäystä tuloihin.

1984	III lisämenoarvioesitys	97 000
1984	menoarvio	2 875 000
1983	tilinpäätös	4 040 772
1982	„	3 489 972

84. Valtion eläinlääketieteellinen laitos

24. Ulkomaiset seerumit ja rokotusaineet (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk seerumien ja rokotusaineiden lisääntyneen käytötarpeen johdosta. Vastaavasti on alamomentille 12.30.84.1 merkitty lisäystä tuloihin.

1984	III lisämenoarvioesitys	2 000 000
1984	menoarvio	5 700 000
1983	tilinpäätös	5 883 552
1982	„	4 630 000

95. Metsähallituksen metsät

21. Puutavaran hankinta ja myynti (arviomääräraha)	1984 III lisämenoarvioesitys	16 000 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 16 000 000 mk arvioitua suurempien puutavaran hankintamäärien johdosta. Vastaavasti on momentille 14.45.02 merkitty lisäystä tuloihin.	1984 II lisämenoarvio	10 000 000
	1984 menoarvio	490 000 000
	1983 tilinpäätös	489 965 008
	1982 ,, ...	440 495 417

96. Metsäntutkimuslaitoksen metsät

88. Maan hankkiminen (siirtomääräraha)	1984 III lisämenoarvioesitys	—500 000
Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 500 000 mk.	1984 menoarvio	700 000
	1983 tilinpäätös	2 000 000
	1982 ,, ...	600 000

98. Maatalouden tutkimuskeskuksen liiketoiminta

22. Jokioisten siemenkeskus (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 1 960 000 mk sopimustuotannon lisääntymisen johdosta siemenviljan ostoihin sekä siemenkeskuksen palkka- ja muihin käyttömenoihin.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 960 000
1984 menoarvio	13 100 000
1983 tilinpäätös	10 106 223
1982 ,, ...	8 133 227

23. Jokioisten kartanoiden saha (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 5 100 000 mk Jokioisten kartanoiden sahan toiminnan lopettamisen johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	—5 100 000
1984 menoarvio	10 890 000
1983 tilinpäätös	8 739 897
1982 ,, ...	8 320 041

24. Siemenperunakeskuksen tuotantotoiminnan menot (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 770 000 mk sopimusviljelytoiminnan ja siitä aiheutuvien palkkamenojen kasvun johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	770 000
1984 menoarvio	11 950 000
1983 tilinpäätös	10 004 584
1982 ,, ...	7 469 265

70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 210 000 mk varastolaatikoiden hankkimista varten siemenperunakeskuksen valmistuvaan varastoon.

1984 III lisämenoarvioesitys	210 000
1984 menoarvio	900 000
1983 tilinpäätös	1 267 000
1982 ,, ...	860 000

99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut menot

48. Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 11 000 000 mk käytettäväksi poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta annetun lain (284/83) 2 §:n mukaisiin kevään 1984 tulvavahinkojen ja niistä aiheutuvien kus-

tannusten korvauksiin sekä korvausten suorittamiseen piirimetsälautakunnille niiden sanotun lain 4 §:n 2 momentin nojalla maatalouslautakunnille antamasta asiantuntija-avusta.

1984 III lisämenoarvioesitys	11 000 000
1983 tilinpäätös	2 000 000

Pääluokka 31

LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Liikenneministeriö

29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan kansainvälistä yhteistyötä varten lisäystä 720 000 mk Suomen osuutena yhteispohjoismaisen satelliittihankkeen tutkimuksesta vuonna 1984 aiheutuviin menoihin.

1984 III lisämenoarvioesitys	720 000
1984 II lisämenoarvio	100 000
1984 menoarvio	2 265 000
1983 tilinpäätös	2 768 364
1982 ,, ...	3 872 545

20. Tie- ja vesirakennushallinto

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan määrärahan oikaisun ja palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta lisäystä 21 100 000 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 8 900 000 mk. Alamomentin loppusumma on 188 499 900 mk.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsubdepalkat.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 7 300 000 mk. Alamomentin loppusumma on 73 338 200 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 2 900 000 mk. Alamomentin loppusumma on 8 916 400 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 2 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 20 143 900 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	21 100 000
1984 menoarvio	277 348 000
1983 tilinpäätös	277 245 373
1982 ,, ...	249 960 658

24. Tiet

70. *Kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)
Ehdotetaan, että tie- ja vesirakennuslaitos oikeutetaan hankkimaan tienpidossa tarvittavat kymmenen kotimaista tiehöylää ja niiden lisälaitteet. Hankinnan arvo on enintään 7 000 000 mk ja sen kassameno aiheutuu vuonna 1985. Edellä

mainitun johdosta momentille ei ehdoteta lisäystä.

1984 menoarvio	107 000 000
1983 tilinpäätös	107 000 000
1982 ,, ...	109 000 000

40. Autorekisterikeskus

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

1. *Peruspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 4 898 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta. Alamomentin loppusumma on 55 392 200 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	4 898 000
1984 II lisämenoarvio	800 000
1984 menoarvio	64 192 000
1983 tilinpäätös	62 359 623
1982 ,, ...	55 206 146

47. Ilmailuhallinto

14. *Kunnossapito- ja käyttömenot* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk, mikä aiheutuu siitä, että viime talven sääolosuhteiden takia lumenpoisto ja liukkaudentorjunta aiheutti etenkin Etelä-Suomen lentokentillä ennakoitua suuremmat menot.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Lentoasemien kunnossapito- ja käyttömenojen palkat	1 000 000
Lentoasemien muut kunnossapito- ja käyttömenot	1 000 000
Yhteensä	2 000 000

1984 III lisämenoarvioesitys	2 000 000
1984 menoarvio	94 000 000
1983 tilinpäätös	87 000 000
1982 ,, ...	75 430 000

56. Korvaukset posti- ja telelaitokselle valtion virkalähetyksistä

24. *Korvaus erityispalveluina toimitettavista virkalähetyksistä ja postiennakkolähetyksistä* (arviomääräraha)

Liikenteen lisääntymisen sekä tariffitason ja kustannushintatason nousun johdosta momentille ehdotetaan lisäystä 6 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	6 000 000
1984 menoarvio	21 000 000
1983 tilinpäätös	24 923 981
1982 ,, ...	21 221 306

90. Valtionrautatiet

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta 27 000 000 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 20 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 1 127 467 300 mk.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsuhdepalkat.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 6 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 513 000 800 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 1 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 128 051 800 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	27 000 000
1984 II lisämenoarvio	-8 000 000
1984 menoarvio	1 901 357 000
1983 tilinpäätös	1 833 260 521
1982 ,, ...	1 680 420 834

13. Radan, rakennusten ja rakenteiden kunnossapito (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 4 000 000 mk. Lisäys aiheutuu sääolosuhteiltaan normaalia vaikeammasta talvesta ja hintatason muutoksesta.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Aineet ja tarvikkeet	2 000 000
Muut menot	2 000 000
Yhteensä	4 000 000

1984 III lisämenoarvioesitys	4 000 000
1984 II lisämenoarvio	12 000 000
1984 menoarvio	146 000 000
1983 tilinpäätös	155 516 104
1982 ,, ...	110 286 310

22. Liikenteen hoito (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 10 000 000 mk

käyttösuunnitelman kohtaan muut menot. Lisäys aiheutuu hintojen noususta.

1984 III lisämenoarvioesitys	10 000 000
1984 II lisämenoarvio	11 000 000
1984 menoarvio	392 500 000
1983 tilinpäätös	382 147 867
1982 ,, ...	380 706 653

60. Siirto valtionrautateiden uudistusrahastoon

Lain nojalla valtionrautateiden uudistusrahastoon siirretään määräraha, joka vastaa alkuperäiseen tarkoitukseen kelpaamattoman ja poistetun kaluston sekä muun omaisuuden myynnistä saatuja tuloja. Kun vuonna 1983 kertyi myyntituloja 9 924 800 mk arvioitua enemmän, ehdotetaan momentille uudistusrahastoon siirtoa varten lisäystä 9 924 800 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	9 924 800
1984 II lisämenoarvio	4 025 000
1984 menoarvio	160 312 500
1983 tilinpäätös	183 226 700
1982 ,, ...	178 432 800

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha)

Ehdotetaan, että vuoden 1983 tulo- ja menoarvion momentin 31.90.74 käyttösuunnitelman kohdasta 3 (Varikon vetokalustohallit, I-vaihe, Pieksämäki) siirtynyt ja jäljellä oleva määräraha 5 433 166 mk saadaan käyttää Pieksämäen vanhan varikon saneerauksen rahoitukseen. Hankkeen kustannusarvio on 18 000 000 mk. Momentin loppusumma ei edellä olevan johdosta muutu.

1984 II lisämenoarvio	100 000
1984 menoarvio	6 900 000
1983 tilinpäätös	23 500 000
1982 ,, ...	20 200 000

94. Posti- ja telelaitos

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 81 017 500 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 65 000 000 mk palvelussuhteen ehtojen tarkistuksen johdosta.

Pysyvässä linjaliikenteessä toimivien autonkuljettajien virkarakenteen oikaisemiseksi ehdotetaan 16.12.1984 lukien perustettavaksi ja lakkautettavaksi seuraavat peruspalkkaiset ja ylimääräiset toimet:

Perustetaan:	
Peruspalkkaiset:	Palkkausluokka
35 postiautonkuljettajaa	A 7
Ylimääräiset:	
55 postiautonkuljettajaa	A 7
Lakkautetaan:	
Peruspalkkaiset:	
35 autonkuljettajaa	A 6
Ylimääräiset:	
55 autonkuljettajaa	A 6

Alamomentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisäystä.

Alamomentin loppusumma lisääntyy 65 000 000 mk ja on 1 345 194 400 mk.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsubdepalkat.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä työsuhteisten toimihenkilöiden palkkoina 5 017 500 mk, mistä 5 000 000 mk aiheutuu palvelussuhteen ehtojen tarkistuksesta ja 17 500 mk kuuden kiinteistötekniikan huoltohenkilön palkkoihin tarvittavan määrärahan siirrosta momentilta 31.94.11 16.12.1984 lukien. Alamomentin loppusumma on 778 998 700 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 11 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 176 451 100 mk

1984 III lisämenoarvioesitys	81 017 500
1984 II lisämenoarvio	—140 000
1984 menoarvio	2 494 946 000
1983 tilinpäätös	2 356 491 026
1982 ,, ...	2 107 012 613

05. Eläkkeet (arviomääräraha)

1. *Vakinaiset eläkkeet ja ennen myönnettyt ylimääräiset eläkkeet.* Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 3 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 343 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	—3 000 000
1984 II lisämenoarvio	—10 000 000
1984 menoarvio	416 000 000
1983 tilinpäätös	343 034 749
1982 ,, ...	298 322 360

10. Rakennusten ja huoneistojen käyttö ja kunnossapito (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 5 000 000 mk.

Vähennykset käyttösuunnitelmaan:		mk
Energia	—3 000 000	
Vuokrat	—2 000 000	
Yhteensä		—5 000 000

1984 III lisämenoarvioesitys	—5 000 000
1984 menoarvio	270 000 000
1983 tilinpäätös	234 451 430
1982 ,, ...	209 937 416

11. Televerkoston käyttö ja kunnossapito (arviomääräraha)

Viitaten alamomentin 31.94.01.2 perusteluihin momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 17 500 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	—17 500
1984 II lisämenoarvio	8 000 000
1984 menoarvio	343 200 000
1983 tilinpäätös	329 257 143
1982 ,, ...	289 569 123

12. Moottoriajoneuvojen ja postivaunujen käyttö ja kunnossapito sekä autovarikkotoiminta (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 8 000 000 mk.

Vähennykset käyttösuunnitelmaan:		mk
Polttoaineet	—4 000 000	
Muut aineet ja tarvikkeet	—1 400 000	
Postivaunut	—2 600 000	
Yhteensä		—8 000 000

1984 III lisämenoarvioesitys	—8 000 000
1984 menoarvio	125 500 000
1983 tilinpäätös	113 829 172
1982 „	116 896 193

22. Korvaukset postinkuljetuksista (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 13 000 000 mk kansainvälisen liikenteen hoidosta aiheutuvia korvauksia varten liikenteen määrän ja korvausten kasvun johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	13 000 000
1984 II lisämenoarvio	4 000 000
1984 menoarvio	142 000 000
1983 tilinpäätös	115 355 882
1982 „	100 994 609

29. Muut käyttömenot (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 200 000 mk, mistä 2 500 000 mk aiheutuu arvioitua suuremmasta kustannusten noususta ja 700 000 mk puhelinlaskujen perintäkorvausten kasvusta.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Terveystenhoito	700 000
Kansainvälinen yhteistyö	1 800 000
Puhelinlaskujen perintäkorvaus	700 000
Yhteensä	3 200 000

1984 III lisämenoarvioesitys	3 200 000
1984 menoarvio	246 750 000
1983 tilinpäätös	232 844 826
1982 „	210 344 298

60. Siirto posti- ja telelaitoksen uudistusrahastoon

Kun lain mukaisesti posti- ja telelaitoksen uudistusrahastoon siirretään määrä, joka vastaa 35 % tässä lisämenoarviossa muita sijoitusmenoja varten ehdotetuista määrärahoista eli 259 000 mk ja alkuperäiseen tarkoitukseen kelpaamattoman ja poistetun kaluston sekä muun omaisuuden myynnistä kertyneet tulot 4 487 000 mk, momentille ehdotetaan lisäystä 4 746 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	4 746 000
1984 II lisämenoarvio	3 780 000
1984 menoarvio	224 025 000
1983 tilinpäätös	211 957 000
1982 „	178 394 600

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 740 000 mk Imatrankosken teletalon laajennus- ja perusrannustöiden loppuunsaattamista varten. Lisäys-tarve johtuu rakennusyhtiön konkurssin aiheuttamasta ylimääräisestä kustannuksesta. Hankkeen tarkistettu kustannusarvio on 7 600 000 mk, hyötypinta-ala 1 988 m² ja yksikkökustannus 3 823 mk/m². Tarkoitukseen on aikaisemmin myönnetty 6 820 000 mk, mistä on peruuntunut 220 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	740 000
1984 menoarvio	85 100 000
1983 tilinpäätös	109 600 000
1982 „	83 673 000

95. Posti- ja telelaitoksen konepajat

23. Keskusautokorjaamo (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk, mikä aiheutuu Tampereen autovarikon materiaaliuillon siirtymisestä keskusautokorjaamon hoitoon.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 000 000
1984 menoarvio	13 100 000
1983 tilinpäätös	9 991 153
1982 „	8 835 911

99. Liikenneministeriön hallinnonalan muut menot

88. Kuusamon Lento Oy:n osakkeiden osto (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan 1 500 000 mk Kuusamon Lento Oy:n osakekannan ostamiseksi yksityisiltä valtiolle.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 500 000
------------------------------------	-----------

Päälukka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

02. Teollisuuspiirit

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 161 500 mk seuraavasti:

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk viransijaisten palkkioina. Alamomentin loppusumma on 234 600 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 11 500 mk. Alamomentin loppusumma on 816 600 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	161 500
1984 menoarvio	12 314 000
1983 tilinpäätös	10 599 139
1982 ,, ...	8 678 516

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 530 000 mk, mistä enintään 480 000 mk aiheutuu yrittäjäkoulutustoiminnan lisäämisestä ja 50 000 mk rakennusten käyttömenojen kasvusta. Koulutukseen osallistuvilta perittävänä maksuina arvioidaan alamomentille 12.32.99.5 kertyvän lisäystä 240 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	530 000
1984 II lisämenoarvio	1 400 000
1984 menoarvio	12 759 400
1983 tilinpäätös	10 463 952
1982 ,, ...	8 590 314

04. Puolustustaloudellinen suunnittelukunta

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Viitaten momentin 32.04.70 perusteluihin momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 35 000 mk atk-menoina.

1984 III lisämenoarvioesitys	—35 000
1984 menoarvio	838 000
1983 tilinpäätös	543 636
1982 ,, ...	383 599

70. *Kaluston hankkiminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 35 000 mk mikrotietokonelaitteiden ja atk-kalusteiden hankkimista varten. Vastaavasti momentilta 32.04.29 voidaan vähentää 35 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	35 000
1984 menoarvio	15 000
1983 tilinpäätös	12 847

10. Merenkululaitos

70. *Kaluston ja teknillisten laitteiden hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 300 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan "Muu kalusto ja laitteet" paikannuslaitteiston hankkimista varten. Paikannuslaitteet on tarkoitettu saaristomeren mittauksia suorittavien merenmittausretki-

kuntien käyttöön. Niiden avulla voidaan merkittävästi lisätä merenmittauksen työsuoritteita.

1984 III lisämenoarvioesitys	300 000
1984 menoarvio	10 075 000
1983 tilinpäätös	10 925 000
1982 ,, ...	9 650 000

71. *Alusten ja muiden kulkuvälineiden bankkiminen* (siirtomääräraha)

1. *Alushankinnat*. Yhteysalus Kumlingen korvaavaan alukseen ehdotetaan hankittavaksi ajorampit, joiden kustannusarvio on 500 000 mk. Ajorampit nostavat aluksen kuljetuskapasiteettia 10—14 henkilöautolla. Yhteysaluksen kustannusarviota ehdotetaan tämän johdosta tarkistettavaksi 22 500 000 markkaan.

Edellä esitetyn perusteella alamomentille ehdotetaan lisäystä 500 000 mk kuluvan vuoden

ensimmäisessä lisämenoarviossa lisättyyn käyttösuunnitelman kohtaan "Yhteysalukset".

Alamomentin loppusumma on 20 981 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	500 000
1984 II lisämenoarvio	1 000 000
1984 I lisämenoarvio	25 500 000
1984 menoarvio	35 663 000
1983 tilinpäätös	48 831 000
1982 ,, ...	42 323 000

39. Teknillinen tarkastuskeskus

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset*. Maakaasuverkon laajentamisen vuoksi ehdotetaan valvonta- ja lupa-asioiden käsittelyä varten 16.12.1984 lukien perustettavaksi sopimuspalkkainen ylitarkastajan virka (S 22) ja kaksi ylimääräistä tarkastajan toin-

ta (A 20). Alamomentin loppusumma lisääntyy 11 600 mk ja on 12 062 400 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	11 600
1984 menoarvio	22 882 000
1983 tilinpäätös	20 119 904
1982 ,, ...	16 393 051

40. Geologian tutkimuskeskus

21. *Eräät tutkimustoiminnan menot* (siirtomääräraha)

Viitaten momentin 32.40.70 perusteluihin momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 750 000 mk.

Vähennykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Tutkimustoiminta	-150 000
Maksullinen palvelutoiminta	-600 000
Yhteensä	-750 000

1984 III lisämenoarvioesitys	-750 000
1984 menoarvio	37 030 000
1983 tilinpäätös	34 530 000
1982 ,, ...	30 160 000

70. *Kaluston bankkiminen* (siirtomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 750 000 mk analyysi- ja mittauslaitteiden hankintaa varten. Vastaavasti momentilta 32.40.21 voidaan vähentää 750 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	750 000
1984 menoarvio	5 900 000
1983 tilinpäätös	4 500 000
1982 ,, ...	7 750 000

42. Valtion teknillinen tutkimuskeskus

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 1 741 000 mk, mikä aiheutuu lisääntyneistä posti- ja puhelinmenoista, patenttihakemusmaksuista sekä terveydenhoitomaksuista. Kun momentilta voidaan vähentää 741 000 mk rakennusten käyttömenoina, lisäys on 1 000 000 mk.

Muutokset käyttösuunnitelmaan:	mk
Muut henkilöstömenot	100 000
Rakennusten käyttö	-741 000
Muut toimistomenot	1 090 000
Muut menot	551 000
Yhteensä	1 000 000

1984 III lisämenoarvioesitys	1 000 000
1984 menoarvio	22 167 000
1983 tilinpäätös	20 782 907
1982 ,, ...	17 974 265

50. Teollisuuden edistäminen

48. *Liikevaihtoveron huojennusta vastaavat avustukset kunnille ja kiinteistöyrityksille* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 10 000 000 mk, mikä aiheutuu lisääntyneestä hakemusmäärästä. Momentin perusteluja ehdotetaan täydennettäväksi siten, että momentin määrärahaa myöhemmille vuosille mahdollisesti siirrettävää osaa saadaan käyttää liikevaihtoveron huojennusta kompensoivan avustuksen myöntämiseen kunnalle ja kiinteistöosakeyhtiölle 31.12.1984 jälkeen aloitettaviin rakennushankkeisiin vain siinä tapauksessa, että toimitilat tulevat kunnan tai kiinteistöosakeyhtiön omistukseen. Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että toimitilojen vuokraamista tai hallintaa yhtiöosakkuuden perusteella voidaan pitää yrityksen kannalta perusteltuna. Avustus myönnetään sen suuruisena kuin liikevaihtoveron arvioidaan olevan kyseisen laatussa hankkeissa keskimäärin. Kiinteistöosakeyhtiön tulee pääsääntöisesti olla kuntaenemistöinen.

1984 III lisämenoarvioesitys	10 000 000
1984 II lisämenoarvio	-10 000 000
1984 menoarvio	50 000 000
1983 tilinpäätös	50 000 000
1982 ,, ...	50 000 000

88. *Osakepääomien korotukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisättäväksi alamentti 7 ja lisäystä 55 000 000 mk seuraavasti:

4. *Valvilla Oy:n osakepääoman korottaminen.* Valvilla Oy perustettiin vuonna 1978. Yhtiö

muodostettiin aikaisemmin tappiollisesti toimineista kahdesta villateollisuuden tuotantolaitoksesta. Valvilla Oy:n toiminta on jatkunut tappiollisena. Yhtiön käyttökate ei ole riittänyt korkokulujen kattamiseen. Korkorasitukseen on vaikuttanut perustamisvaiheessa yhtiölle siirtyneiden velkojen määrä, joka on edelleen kasvanut heikon tulorahoituksen takia. Tänä vuonna yhtiön bruttokorkomenot ovat lähes 12 % liikevaihdosta. Yhtiölle on maksettu korkoavustusta vuosina 1983 ja 1984 yhteensä 16 milj. markkaa. Vuoden 1985 tulo- ja menoarvioesityksessä on ehdotettu avustusta varten 8 milj. markan määräraha.

Huolimatta useista kustannusten säästöön ja toiminnan kehittämiseen kohdistuneista toimituksista ei yhtiön toiminnan tuloksen kehitys ole ollut tyydyttävä. Vuonna 1983 yhtiön käyttökate oli negatiivinen. Tänä vuonna käyttökate paranee edellisvuodesta, mutta ei ole riittävä korkokulujen kattamiseen. Selvitystilän välttämiseksi on tarkoitus kattaa tappio alentamalla Valvilla Oy:n nykyistä 32,8 milj. markan osakepääomaa n. 20 milj. markalla ja nostaa osakepääomaa sen jälkeen 15 milj. markalla maksullisella osakeannilla. Siten osakepääoma vuoden 1984 lopussa olisi 27,8 milj. markkaa.

Osakepääoman järjestelyn tarkoituksena on selvitystilän välttämisen. Yhtiön rahoitustilanteen tervehtyttämiseen se ei riitä. Toiminnan jatkamista jatkuvan valtion tuen varassa ja toistuvien kriisien ja selvitystilän uhan alaisena ei ole katsottu enää mahdolliseksi. Tällä perusteella on selvitetty Valvilla Oy:n toiminnan jatkamisen edellytyksiä ja vaihtoehtoja. Näiden selvitysten

tuloksena on, ottaen huomioon myös työllisyys- ja kauppapoliittiset seikat, päädytty siihen, että eduskunnalle annetaan myöhemmin esitys Valvilla Oy:n rahoitusaseman järjestämisestä siten, että valtioneuvosto oikeutettaisiin ottamaan valtion vastattaviksi Valvilla Oy:n velkoja enintään 150 milj. markan määrästä. Toimenpide kohdistuisi ensi sijassa kiinnitettyihin velkoihin. Järjestely edellyttää neuvotteluja yhtiön rahoittajapankkien kanssa. Rahoitusjärjestelyihin tulisi liitettäväksi myös valtiontakauksia.

Rahoitukseen kohdistuvat toimet eivät ole riittäviä, vaan ratkaisun oleellisena osana on myös yhtiön kannattavuuden jatkuva parantaminen kaikin liikkeenjohdon käytettävissä olevin keinoin. Kauppa- ja teollisuusministeriö seuraa rahoitus- ja kehittämistoimenpiteiden onnistumista ja mikäli ne eivät johda riittäviin tuloksiin, tekee esitykset sellaisiksi toimenpiteiksi, joilla yhtiön toimintaa sopeutetaan sen kannattavuuskehityksen mukaiseksi.

Edellä esitetyn perusteella alamomentille ehdotetaan lisäystä 15 000 000 mk Valvilla Oy:n osakkeiden merkintää varten. Samalla ehdotetaan, että eduskunta omalta osaltaan hyväksyisi Valvilla Oy:n osakepääoman alentamisen enintään 20 001 000 markalla. Alamomentin loppusumma on 25 000 000 mk.

7. *Neste Oy:n osakepääoman korottaminen.* Maakaasua kulutettiin viime vuonna 674 milj. m³. Se on 2,3 % energian kokonaiskulutuksesta. Määrä on noin puolet vuonna 1971 tehdyn maakaasun tuontisopimuksen edellyttämästä määrästä. Maakaasun tuonnin lisääminen on tarpeellista energiahuollon monipuolistamiseksi ja varmistamiseksi.

Maakaasun tuonnin lisäämisellä on huomattava merkitys myös Suomen ja Neuvostoliiton kaupan kehittämisessä. Tuonnin arvon lisäämisen ohella tuonnin rakennetta tulisi monipuolistaa. Energian osuus tuonnista on tasapainoisen kaupavaihdon turvaamiseksi mitoitettu lähivuosien osalta yli 80 prosentiksi. Öljyn tuonnin kasvun pysähtyminen ja todennäköinen supistuva kehitys on korvattava muiden tuotteiden tuonnin lisäämisellä kokonaistuonnin tason pitämiseksi ennallaan.

Neste Oy:n selvitysten mukaan maakaasun kokonaiskysyntä voisi suunnitelluilla toimitusehdoilla nousta noin kahteen miljardiin m³:iin vuonna 1995, jos maakaasuverkostoa ensimmäisessä vaiheessa laajennettaisiin Tampereelle, Kyröskoskelle, Lahteen ja Helsinkiin. Hankkeeseen sisältyisivät varaukset myös Heinolan, Sköldvikin

ja Uudenkaupungin mahdollisia putkihaaroja varten.

Maakaasuverkoston ensimmäisen laajennusvaiheen kustannusarvio vuosille 1984—1987 on käyvin hinnoin 847 000 000 mk. Hankkeen kotimaisten toimitusten osuus on noin 73 % edellyttäen, että pinnoitetut kaasuputket hankitaan kotimaasta.

Maakaasuverkoston laajentamisen energia- ja kauppapoliittisen merkityksen ja sen myönteisten kokonaistaloudellisten vaikutusten vuoksi ehdotetaan, että valtio osallistuisi maakaasuhankkeen ensimmäisen laajennusvaiheen rahoittamiseen Neste Oy:n osakepääoman korotuksella vuosina 1984—1988 yhteensä 200 000 000 markalla. Osakepääoman korotus toteutettaisiin siten, että tähän lisämenoarvioesitykseen sisällytettäisiin 40 000 000 mk ja vuonna 1986 60 000 000 mk sekä vuosina 1987 ja 1988 50 000 000 mk kumpanakin vuonna. Hallituksen tarkoituksena on, että kuhunkin maksulliseen osakepääoman korotukseen liitetään rahastoanti, joka on kaksi kertaa maksullisen korotuksen suuruinen. Yhtiön osakepääoma korotettaisiin nykyisestä 203 000 000 markasta 803 000 000 markkaan, mistä yhtiö maksaisi tuloskehityksensä rajoissa osingon.

Riittävän liiketaloudellisen kannattavuuden varmistamiseksi hallituksen tarkoitus on esittää eduskunnalle myöhemmin, että Neste Oy:lle myönnettäisiin valtion varoista korkotukea maakaasuhankkeen rahoittamiseksi otettavien enintään 650 000 000 markan lainojen korkokulujen maksamiseen vuosina 1985—1989. Korkotuki myönnettäisiin enintään 12 prosentin vuotuisen koron mukaan laskettuna siten, että vuosina 1985, 1986 ja 1987 korkotuki olisi 2/3 näille vuosille kohdistuneista koroista ja vuosina 1988 ja 1989 puolet näin lasketuista koroista. Lainoille myönnetään tarvittaessa valtiontakaukset.

Kauppa- ja teollisuusministeriö seuraa maakaasuhankkeen kannattavuuden kehitystä. Tarkoitus on, että vuonna 1989 tarkistetaan, onko hankkeen riittävän kannattavuuden turvaamiseksi tarvetta korkotuen suorittamiseen tai muihin tukitoimenpiteisiin myöhemmin.

Edellä esitetyn perusteella alamomentille ehdotetaan myönnettäväksi 40 000 000 mk valtiolle tulevien Neste Oy:n uusien osakkeiden merkintää varten.

1984 III lisämenoarvioesitys	55 000 000
1984 II lisämenoarvio	25 000 000
1984 menoarvio	135 000 000
1983 tilinpäätös	101 000 000
1982 ,, ...	174 000 000

80. Matkailun edistämiskeskus

41. *Valtionavustus matkailua palvelevien sisävesialusten peruskorjaukseen (siirtomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 225 000 mk myönnettäväksi valtionavustuksina voimassa olevien säännösten mukaisten jätevesijärjestelmien rakentamisesta sisävesialuksiin aiheutuneita kus-

tannuksia varten. Avustus voi olla enintään puolet hankkeen kokonaiskustannuksista.

1984 III lisämenoarvioesitys	225 000
1984 menoarvio	2 000 000
1983 tilinpäätös	2 000 000

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sosiaali- ja terveysministeriö

22. *Kehittämistoiminta*

Momentille ehdotetaan lisäystä 300 000 mk sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelu- ja valtionosuusjärjestelmien uudistamiseen liittyvien atk-tehtävien sekä muiden kehittämistoiminnan määrärahoista toteutettujen tutkimusten ennakoitua suurempien kustannusten johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	300 000
1984 II lisämenoarvio	150 000
1984 menoarvio	1 350 000
1983 tilinpäätös	1 100 000
1982 „	545 000

70. *Kaluston hankkiminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 24 000 mk ministeriön atk-laitehankintoja varten.

1984 III lisämenoarvioesitys	24 000
1984 II lisämenoarvio	15 000
1984 menoarvio	89 000
1983 tilinpäätös	165 664
1982 „	75 136

15. Perhekustannusten tasaus

53. *Avustus sairaan lapsen kuntoutuksesta tai sairaanhoidosta lapsen vanhemmille aiheutuvaan ansionmenetykseen (siirtomääräraha)*

Momentin määräraha ehdotetaan muutettavaksi siirtomäärärahaksi. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1984 menoarvio	13 000 000
1983 tilinpäätös	3 600 000

18. Sairausvakuutus

60. *Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)*

Momentilta jää käyttämättä 139 000 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta.

1984 III lisämenoarvioesitys	—139 000 000
1984 II lisämenoarvio	—310 000 000
1984 I lisämenoarvio	— 26 000 000
1984 menoarvio	1 910 000 000
1983 tilinpäätös	1 762 248 827
1982 „	362 441 215

19. Eläkevakuutus

52. *Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)*

Momentille merkitään lisäystä 62 300 000 mk, mikä aiheutuu vuoden 1983 valtion osuuden loppuerästä ja ennakoitua pienemmistä maksutuloista.

1984 III lisämenoarvioesitys	62 300 000
1984 I lisämenoarvio	—2 000 000
1984 menoarvio	250 000 000
1983 tilinpäätös	200 000 000
1982 „	170 521 105

60. *Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)*

Momentilta jää käyttämättä 92 000 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta.

1984 III lisämenoarvioesitys	—92 000 000
1984 menoarvio	944 000 000
1983 tilinpäätös	718 121 086
1982 „	485 779 038

20. Yrittäjien tapaturmavakuutus

53. *Valtionosuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista (arviomääräraha)*

Momentille merkitään lisäystä 3 800 000 mk, mikä aiheutuu vuoden 1983 valtion osuuden loppuerästä ja ennakoitua suuremmista kulukorvauksista.

1984 III lisämenoarvioesitys	3 800 000
1984 I lisämenoarvio	—4 000 000
1984 menoarvio	21 000 000
1983 tilinpäätös	13 050 000
1982 „	3 625 000

21. Rintamaveteraaneläkkeet

52. *Rintamasotilaseläkkeet ja asumistuki (arviomääräraha)*

Momentilta jää käyttämättä 49 000 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta.

1984 III lisämenoarvioesitys	—49 000 000	loppuerästä ja ennakoitua suuremmista varhaiseläkemenosta.
1984 menoarvio	680 000 000	
1983 tilinpäätös	612 416 518	
1982 ,, ...	557 113 071	

53. *Rintamaveteraanien varhaiseläke* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 36 000 000 mk, mikä aiheutuu vuoden 1983 varhaiseläkemenojen

1984 III lisämenoarvioesitys	36 000 000
1984 menoarvio	185 000 000
1983 tilinpäätös	138 796 268
1982 ,, ...	24 070 201

22. Sotilasvammakorvaukset ja erät kuntoutustoiminnan menot

50. *Sotilasvammakorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 6 000 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta korvaustapausten määrästä.

1984 III lisämenoarvioesitys	6 000 000
1984 II lisämenoarvio	—15 000 000
1984 menoarvio	1 130 000 000
1983 tilinpäätös	1 035 684 196
1982 ,, ...	945 746 835

24. Erät vahingonkorvaukset

50. *Tapaturmakorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 3 000 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta korvaustapausten määrästä.

1984 III lisämenoarvioesitys	3 000 000
1984 II lisämenoarvio	—5 000 000
1984 menoarvio	52 745 000
1983 tilinpäätös	43 529 667
1982 ,, ...	38 279 041

29. Pakolaishuolto

61. *Pakolaishuolto* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 800 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä uuden pakolaisryhmän vastaanottamisesta ja ennakoitua suuremmista kustannuksista. Samalla ehdotetaan momentin perusteluja muutettavaksi siten, että momentin määrärahaa saadaan käyttää myös pakolaisten

kotimaahan paluusta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen.

1984 III lisämenoarvioesitys	2 800 000
1984 II lisämenoarvio	3 000 000
1984 menoarvio	2 500 000
1983 tilinpäätös	8 166 000

32. Kuntien järjestämät sosiaalipalvelut

Sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (677/82) voimaan tullessa kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuusperusteet yhtenäistyvät, minkä johdosta kuntien ja kuntainliittojen mahdollisuudet tarkoituksenmukaisen sosiaali- ja terveydenhuollon hallintojärjestelmän kehittämiseen parantuvat. Eräät kunnat ja kuntainliitot suorittivat vuosien 1983 ja 1984 vaihteessa sekä vuoden 1984 aikana tehtävien ja henkilökunnan siirtoja sosiaalipalvelujen, kansanterveystyön ja sairaanhoitolaitosten välillä. Tämän johdosta ehdotetaan, että henkilökuntamääriä vähennetään momentilla 33.32.30 170:lla ja momentilla 33.79.30 13:lla sekä lisätään vastaavasti momentilla 33.78.30 yhteensä 183:lla.

Lisäksi ehdotetaan, että sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain piiriin kuuluvilla käyttökustannusten valtionosuusmomenteilla yhtenäistetään käyttökustannushankkeiden valtionosuuksien esittämistapaa poistamalla momenteilta 33.77.30 ja 33.79.30 käyttösuunnitelmasta sana "enintään".

30. *Valtionosuus kunnille sosiaalipalvelujen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Luvun perusteluihin viitaten momentilla arvioidun valtionosuuteen oikeuttavan henkilöstön määrää esitetään vähennettäväksi 170:lla. Vastavasti valtionosuuteen oikeuttavan henkilöstön määrää lisätään momentilla 33.78.30 samalla määrällä. Momentille ei tämän johdosta esitetä vähennystä.

1984 II lisämenoarvio	—81 400 000
1984 menoarvio	3 505 884 000

34. *Valtion korvaus kunnille eräisiin irtolaisuhollosta aiheutuviin kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään myönnettäväksi 60 000 mk. Momentin määrärahaa käytetään irtolaislain (57/36) 41 §:n nojalla irtolaisten kuljettamisesta, säilyttämisestä sekä lääkärinlausunnon hankkimisesta aiheutuneisiin kustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen.

1984 III lisämenoarvioesitys	60 000
------------------------------------	--------

33. Yksityisten yhteisöjen sosiaalipalvelut

50. *Sosiaalihuollon yksityisten yhteisöjen maksuvalmiuden turvaaminen* (arviomääräraha)

Momentilta jää käyttämättä 6 450 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta.

1984 III lisämenoarvioesitys	—6 450 000
1984 menoarvio	40 000 000

51. *Valtionavustus yksityisten sosiaalihuollon palvelujen tuottajien käyttökustannuksiin*

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 200 000 mk, mikä aiheutuu eräiden yksityisten sosiaalihuollon palvelujen tuottajien toiminnan tukemisesta

vuonna 1984 ja näkövammaisten käsityöntekijöiden tuotteiden ennakoitua suuremmista liikevaihtoverokustannuksista.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Ensi Kotien Liitto ry:n ensikotitoiminta	550 000
Epilepsiasäätiön työklonnikkatoiminta	500 000
Näkövammaisten käsityöntekijöiden tuotteiden liikevaihtoverokustannusten alentaminen	150 000
Yhteensä	1 200 000

1984 III lisämenoarvioesitys	1 200 000
1984 menoarvio	14 750 000

38. Lasten päivähoito

50. Valtionosuus yksityisten lasten päivähoitolaistosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 3 000 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista ennen vuotta 1984 aiheutuneiden käyttökustannusten valtionosuuden loppueristä.

1984 III lisämenoarvioesitys	3 000 000
1984 menoarvio	10 000 000
1983 tilinpäätös	40 293 091
1982 ,, ...	34 832 899

44. Invalidihuolto

54. Valtion korvaus yksilöllisen invalidihuollon kustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 19 000 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista ennen vuotta 1984 aiheutuneiden yksilöllisen invalidi-

huollon kustannusten valtion korvausten loppueristä.

1984 III lisämenoarvioesitys	19 000 000
1984 menoarvio	20 000 000
1983 tilinpäätös	161 429 059
1982 ,, ...	136 383 974

46. Kunnallinen kehitysvammaisten erityishuolto

32. Valtionosuus kunnallisen kehitysvammaisten erityishuollon toimintayksiköiden perustamiskustannuksiin

Ehdotetaan, että momentilta saadaan suorittaa Kuopion kaupungin vuonna 1981 ostaman suojatyökeskuksen perustamiskustannuksiin valtionavustusta. Momentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1984 menoarvio	7 500 000
1983 tilinpäätös	10 971 710
1982 ,, ...	12 152 388

35. Valtion korvaus erityishuoltopiirien kuntainliutoille eräisiin kehitysvammaisten erityishuollon kustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 370 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista ennen vuotta 1984 aiheutuneiden kehitysvammahuollon kustannusten valtion korvausten loppueristä.

1984 III lisämenoarvioesitys	370 000
1984 menoarvio	150 000
1983 tilinpäätös	721 740
1982 ,, ...	652 009

47. Yksityinen kehitysvammaisten erityishuolto

50. Valtionosuus yksityisen kehitysvammaisten erityishuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 700 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista ennen

vuotta 1984 aiheutuneiden käyttökustannusten valtionosuuksien loppueristä.	1984 III lisämenoarvioesitys	700 000
	1984 menoarvio	2 000 000
	1983 tilinpäätös	22 997 804
	1982 ,, ...	20 869 925

57. Lomatoiminta

40. *Valtion korvaus maatalousyrittäjien vuosilomajärjestelmän kustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentilta jää käyttämättä 30 000 000 mk, mikä ehdotetaan vähennettäväksi momentilta.

1984 III lisämenoarvioesitys	— 30 000 000
1984 menoarvio	453 000 000
1983 tilinpäätös	400 551 340
1982 ,, ...	369 704 993

41. *Valtion korvaus maatalousyrittäjien sijaisavun kustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 79 000 000 mk, mikä aiheutuu sijaisavun käytön lisääntymisestä, ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta ja vuoden 1983 toimintaan maksettavista valtion korvauksen loppueristä. Lisäyksestä 44 000 000 mk on otettu huomioon vuonna 1984 tehdyissä maataloustuloratkaisuissa. Muu osa lisäyksestä luetaan maataloustuloksi siten kuin maatalousyrittäjien vuosiloman ja sijaisavun

järjestämisestä annetun lain 27 §:ssä on säädetty. Kun momentilta vähennetään 29 000 000 mk varauksena vuodelle 1984, lisäys on 50 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	50 000 000
1984 menoarvio	110 000 000
1983 tilinpäätös	122 806 622
1982 ,, ...	73 115 878

43. *Valtion korvaus maatalousyrittäjien viikkovapaatoiminnan kokeilukustannuksiin (siirtomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 500 000 mk, mikä aiheutuu kokeilutoiminnan jatkamisesta samanlaajuisena kuin vuonna 1983.

1984 III lisämenoarvioesitys	3 500 000
1984 menoarvio	10 800 000
1983 tilinpäätös	7 500 000
1982 ,, ...	5 000 000

72. Keskussairaaloiden rakentaminen

74. *Keskussairaaloiden rakentaminen (siirtomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 300 000 mk Turun yliopistollisen keskussairaalan vastaiseen laajennukseen tarvittavan ns. Kupittaaan Saven

alueen oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja varten.

1984 III lisämenoarvioesitys	300 000
1984 II lisämenoarvio	200 000
1982 tilinpäätös	200 000

74. Kunnallinen terveystarkastus

30. *Valtionosuus kunnille terveystarkastajien toiminnasta aiheutuviin käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 520 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista ennen

vuotta 1984 aiheutuneiden käyttökustannusten valtionosuuksien loppueristä.

1984 III lisämenoarvioesitys	520 000
1984 menoarvio	450 000
1983 tilinpäätös	25 505 706
1982 ,, ...	23 069 016

75. Kunnallinen kansanterveys

30. *Valtionosuus kunnille terveyskeskusten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 12 700 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista ennen vuotta 1984 aiheutuneiden käyttökustannusten valtionosuuksien loppueristä.

1984 III lisämenoarvioesitys	12 700 000
1984 menoarvio	26 900 000
1983 tilinpäätös	2 388 042 060
1982 ,, ...	2 011 333 922

31. *Valtionosuus kunnille terveyskeskusten perustamiskustannuksiin*

Momentille ehdotetaan lähinnä kustannusten nousun johdosta lisäystä 13 000 000 mk kunnille

terveyskeskusten perustamiskustannuksiin suoritettavaa valtionosuutta varten.

Samalla ehdotetaan, että ennen vuotta 1984 aloitettujen hankkeiden toteuttamisohjelmia ja toteuttamisohjelmien muutoksia saadaan hyväksyä 38 000 000 markan valtionosuutta vastaava määrä kuluvan vuoden toisessa lisämenoarviossa hyväksytyin 28 000 000 markan asemasta.

1984 III lisämenoarvioesitys	13 000 000
1984 II lisämenoarvio	15 000 000
1984 menoarvio	70 000 000
1983 tilinpäätös	195 000 000
1982 ,, ...	200 000 000

76. Kunnallinen erikoissairaanhoito

30. *Valtionosuus kunnille erikoissairaanhoitolaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 11 000 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista ennen vuotta 1984 aiheutuneiden käyttökustannusten valtionosuuksien loppueristä.

1984 III lisämenoarvioesitys	11 000 000
1984 menoarvio	22 500 000
1983 tilinpäätös	3 512 413 885
1982 ,, ...	3 138 449 615

32. *Valtion korvaus erikoissairaanhoitolaitoksille eräiden potilaiden hoitoon* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 7 700 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista ennen vuotta 1984 aiheutuneiden kustannusten valtion korvausten loppueristä.

1984 III lisämenoarvioesitys	7 700 000
1984 menoarvio	5 570 000
1983 tilinpäätös	30 152 824
1982 ,, ...	24 678 489

77. Kuntien järjestämä ympäristöterveydenhuolto

30. *Valtionosuus kunnille ympäristöterveydenhuollon käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Luvun 33.32 perusteluihin viitaten momentin käyttösuunnitelmasta esitetään käyttökustannushankkeiden kohdalta poistettavaksi sana "enin-

tään". Momentille ei tämän johdosta esitetä lisäystä.

1984 II lisämenoarvio	—18 600 000
1984 menoarvio	135 444 000

78. Kuntien järjestämä kansanterveystyö

30. *Valtionosuus kunnille kansanterveystyön käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Luvun 33.32 perusteluihin viitaten momentille arvioidun valtionosuuteen oikeuttavan henkilöstön määrää esitetään lisättäväksi 183:lla. Vastaa-

vasti vähennetään momentilta 33.32.30 170 ja momentilta 33.79.30 13 henkilöä. Momentille ei tämän johdosta esitetä lisäystä.

1984 II lisämenoarvio	167 000 000
1984 menoarvio	2 452 460 000

79. Kuntien järjestämä erikoissairaanhoito

30. *Valtionosuus kunnille erikoissairaanhoidon käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Luvun 33.32 perusteluihin viitaten momentille arvioidun valtionosuuteen oikeuttavan henkilöstön määrää esitetään vähennettäväksi kolmelta toista. Vastaavasti valtionosuuteen oikeuttavan henkilöstön määrää lisätään momentilla 33.78.30 samalla määrällä.

Lisäksi luvun 33.32 perusteluihin viitaten momentin käyttösuunnitelmasta esitetään käyttökustannushankkeiden kohdalta poistettavaksi sana "enintään".

Momentille ei edellä mainitun johdosta esitetä lisäystä.

1984 II lisämenoarvio	16 000 000
1984 menoarvio	3 340 076 000

32. *Valtion maksuosuus yliopistollisten keskussairaaloiden käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 12 700 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta.

1984 III lisämenoarvioesitys	12 700 000
1984 menoarvio	221 100 000

33. *Valtion maksuosuus yliopistollisten keskussairaaloiden kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 26 000 000 mk, mikä aiheutuu kustannusten noususta ja ennakoitua suuremmasta hankkeiden määrästä.

1984 III lisämenoarvioesitys	26 000 000
1984 menoarvio	26 000 000
1983 tilinpäätös	31 946 787
1982 ,, ...	28 600 000

34. *Valtion korvaus erikoissairaanhoitolaitoksille mielentilatutkimuspotilaiden sekä valtion täydellisessä huollossa olevien potilaiden hoitoon* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 160 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta kustannusten noususta.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 160 000
1984 menoarvio	4 800 000

80. Yksityinen erikoissairaanhoito

50. *Valtionapu Huuli- ja suulakihalkiokeskuk-
sen käyttökustannuksiin*

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 226 000 mk Huuli- ja suulakihalkiokeskuksen käyttökustannuksiin suoritettavan vuoden 1983 lopullisen valtionavun maksamiseksi.

1984 III lisämenoarvioesitys	226 000
1983 tilinpäätös	690 000
1982 ,, ...	600 000

54. *Valtioapu reumatotisten hoitolaitosten
käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille merkitään lisäystä 170 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmista ennen vuotta 1984 aiheutuneiden käyttökustannusten valtionapujen loppueristä.

1984 III lisämenoarvioesitys	170 000
1984 menoarvio	200 000
1983 tilinpäätös	11 406 300
1982 ,, ...	10 481 057

81. Yksityisten yhteisöjen erikoissairaanhoito

51. *Valtionavustus yksityisten terveydenhuol-
lon palvelujen tuottajien käyttökustannuksiin*

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 2 900 000 mk käytettäväksi eräiden yksityisten terveydenhuollon tuottajien toiminnan tukemiseen vuonna 1984.

Käyttösuunnitelma:	mk
Epilepsiasäätiön neurologinen avohuolto ...	1 000 000
Kuulonhuoltoliitto ry:n kuntoutuskotitoi- minta	400 000
Näkövammaisten Keskusliitto ry:n ja Suo- men Kuurosokeat ry:n kuntoutuspalvelu- toiminta	1 500 000
Yhteensä	2 900 000

1984 III lisämenoarvioesitys .....

2 900 000

84. Erät rintamaveteraanien terveydenhuollon menot

50. *Entisten sotavankien terveystarkastus (siir-
tomääräraha)*

vaksi siirtomäärärahasi. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

Momentin määräraha ehdotetaan muutetta-

1984 menoarvio .....

1 200 000

85. Terveydenhuollon muut menot

50. *Terveydenhoitolain mukaiset korvaukset
(arviomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 270 000 mk, mikä aiheutuu korvausten arvioitua suuremmasta määrästä.

1984 III lisämenoarvioesitys	270 000
1984 menoarvio	500 000
1983 tilinpäätös	609 429
1982 ,, ...	548 549

Pääluokka 34

TYÖVOIMAMINISTERIÖN HALLINNONALA

06. Työvoima-asiain piiri- ja paikallishallinto

09. Neuvottelu- ja toimikunnat

1. *Työvoimatoimikunnat.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 400 000 mk, mikä aiheutuu arvioitua suuremmasta kokoontumistarpeesta. Alamomentin loppusumma on 5 250 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	400 000
1984 menoarvio	5 000 000
1983 tilinpäätös	4 745 206
1982 ,, ...	4 353 293

29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 4 250 000 mk, mikä aiheutuu toiminnan lisääntymisen aiheuttamasta toimisto- ja matkajen kasvusta, kustannusten noususta sekä vuokrien ja muiden rakennusten käyttömenojen kasvusta.

1984 III lisämenoarvioesitys	4 250 000
1984 menoarvio	35 438 000
1983 tilinpäätös	31 106 014
1982 ,, ...	27 677 663

20. Työvoiman liikkuvuuden edistäminen

50. Työvoiman alueellisen liikkuvuuden edistäminen (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 700 000 mk, mikä aiheutuu työvoiman arvioitua suuremmasta liikkuvuudesta.

1984 III lisämenoarvioesitys	3 700 000
1984 menoarvio	11 000 000
1983 tilinpäätös	9 045 063
1982 ,, ...	4 421 090

30. Työrajoitteisten työvoimapalvelu

02. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 7 000 000 mk seuraavasti:

1. *Työrajoitteisten työllistäminen valtion erityisyökohteisiin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 6 545 000 mk, mikä aiheutuu työrajoitteisten arvioitua suuremmasta työhönsijoittamistar-

peesta. Vastaavasti vähennetään momentilta 34.50.61 7 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 40 845 000 mk.

9. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 455 000 mk. Alamomentin loppusumma on 2 856 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	7 000 000
1984 menoarvio	36 701 000
1983 tilinpäätös	32 393 767
1982 ,, ...	23 841 352

61. *Työrajoitteisten ammatinvalinnanohjauksen erityismenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 280 000 mk seuraavasti:

1. *Työrajoitteisten ammatinvalinnanohjaus erityislaitoksissa.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 580 000 mk, mistä 180 000 mk aiheutuu vuosina 1982 ja 1983 aiheutuneiden kustannusten korvaamisesta sekä 400 000 mk kustannusten noususta ja toiminnan lisääntymisestä. Vastaavasti vähennetään alamomentilta 2 300 000 mk ja momentilta 34.50.61 280 000 mk. Alamomentin loppusumma on 3 473 000 mk.

2. *Muut erityismenot.* Alamomentilta ehdotetaan alamomentin 1 perusteluihin viitaten vä-

hennettäväksi 300 000 mk. Alamomentin loppusumma on 2 900 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	280 000
1984 menoarvio	6 093 000
1983 tilinpäätös	3 762 805
1982 ,, ...	2 467 900

62. *Työrajoitteisten työhön sijoittaminen (siirtomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 10 500 000 mk, mikä aiheutuu työrajoitteisten työhönsijoituksen tehostamisesta. Vastaavasti vähennetään momentilta 34.50.61 10 500 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	10 500 000
1984 II lisämenoarvio	1 000 000
1984 menoarvio	67 000 000
1983 tilinpäätös	59 089 632
1982 ,, ...	48 579 966

50. Työllisyyden hoito

02. *Palkkaukset (arviomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 120 000 mk seuraavasti:

1. *Valtion työtehtävät.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 3 000 000 mk. Vastaavasti vähennetään alamomentilta 2 3 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 265 000 000 mk.

2. *Kesätyöpaikkojen järjestäminen opiskelijoille.* Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 3 000 000 mk alamomentin 1 perusteluihin viitaten. Alamomentin loppusumma on 29 000 000 mk.

9. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 1 120 000 mk. Alamomentin loppusumma on 20 580 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 120 000
1984 menoarvio	313 460 000
1983 tilinpäätös	276 162 100
1982 ,, ...	255 472 714

45. *Nuorten yhteiskuntatakuu (siirtomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 10 280 000 mk nuorten työllisyyden hoidon tehostamista varten.

Samalla vähennetään momentilta 34.50.61 5 280 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	10 280 000
1984 menoarvio	100 000 000

50. *Työllisyyskoulutuksen koulutus- ja erityistuki (arviomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 60 000 000 mk, mikä aiheutuu työllisyyskoulutukseen osallistuvien arvioitua suuremmasta määrästä.

1984 III lisämenoarvioesitys	60 000 000
1984 menoarvio	251 900 000

61. *Valtionapu työttömyyden lieventämiseen (siirtomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 19 670 000 mk kunnallista työllistämistukea varten. Kun momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 42 730 000 mk pitkäaikaistyöttömien työllistämistukeen varastusta määrärahasta tukea koskeneen asetuksen tultua kumotuksi 1.9.1984 lukien, vähennys on 23 060 000 mk. Vähennystä vastaava määräraha on ehdotettu lisäyksenä momenteille 34.30.02, 34.30.62 ja 34.50.45 sekä alamomentille 34.30.61.1.

Muutokset käyttösuunnitelmaan:	mk
Kunnallinen työllistämistuki	+ 19 670 000
Pitkäaikaistyöttömien työllistämistuki	-42 730 000
Yhteensä	-23 060 000

1984 III lisämenoarvioesitys	-23 060 000
1984 menoarvio	660 000 000
1983 tilinpäätös	692 730 452
1982 ,, ...	529 747 162

77. Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 46 822 000 mk vuoden 1984 lisätyöohjelmien rahoittamiseksi.

1984 III lisämenoarvioesitys	46 822 000
1984 II lisämenoarvio	77 019 000
1984 menoarvio	450 000 000
1983 tilinpäätös	689 176 997
1982 ,, ...	697 532 966

89. Palkkaturva

50. Palkkaturva (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 15 000 000 mk. Momentille 12.34.70 on merkitty 15 000 000 markkaa vastaavat tulot.

1984 III lisämenoarvioesitys	15 000 000
1984 menoarvio	60 100 000
1983 tilinpäätös	46 930 616
1982 ,, ...	39 835 819

99. Työvoimaministeriön hallinnonalan muut menot

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 161 500 mk seuraavasti:

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk äitiys-, sairausloma- ja viransijaisten palkkaamista varten. Alamomentin loppusumma on 1 796 000 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 11 500 mk. Alamomentin loppusumma on 126 500 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	161 500
1984 menoarvio	1 761 000
1983 tilinpäätös	1 901 279
1982 ,, ...	1 428 712

23. Siviilipalvelusmiesten työllistäminen (siirtomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi

600 000 mk siviilipalvelusmiesten matkustusmenojen siirtona momentille 34.99.50.

1984 III lisämenoarvioesitys	-600 000
1984 menoarvio	685 000
1983 tilinpäätös	640 000
1982 ,, ...	600 000

50. Korvaus liikennöitsijöille siviilipalvelusmiesten lomamatkalipuista (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 600 000 mk momentin 34.99.23 perusteluihin viitaten.

1984 III lisämenoarvioesitys	600 000
1984 II lisämenoarvio	200 000
1984 menoarvio	600 000
1983 tilinpäätös	566 281
1982 ,, ...	588 623

Pääloukka 35
YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöministeriö

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Ympäristön- ja luonnonsuojeluosaston henkilöstörakenteen kehittämiseksi ehdotetaan 16.12.1984 lukien perustettavaksi peruspalkkainen luonnonsuojelunvalvojan virka (A 25). Vastaavasti voidaan samasta ajankohdasta lukien lakkauttaa peruspalkkainen luonnonsuojelunvalvojan virka (A 23). Alamentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1984 II lisämenoarvio	65 500
1984 menoarvio	18 191 000
1983 tilinpäätös	4 183 840

26. Kansainvälinen yhteistyö

Momentille ehdotetaan lisäystä 104 000 mk

Suomen ylimääräisenä maksuosuutena Itämeren ympäristönsuojelukomissiolle.

1984 III lisämenoarvioesitys	104 000
1984 II lisämenoarvio	40 000
1984 menoarvio	1 440 000
1983 tilinpäätös	345 350

29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 860 000 mk, mistä 960 000 mk aiheutuu toimitilojen laajenemisesta sekä 900 000 mk lisääntyneistä matka-, painatus- ja toimistomenoista.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 860 000
1984 menoarvio	2 968 000
1983 tilinpäätös	1 699 558

10. Ympäristönsuojelu

25. Ympäristötutkimukset ja -selvitykset (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 375 000 mk Merenkurkun öljyvahingon aiheuttamien ympäristövaikutusten selvittämistä varten. Lisäksi ehdotetaan, että momentin määrärahalla saadaan palkata työsopimussuhteinen henkilö selvitysten laatimista, koordinoitua ja johtamista varten.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 375 000
1984 II lisämenoarvio	785 000
1984 menoarvio	3 700 000
1983 tilinpäätös	3 200 000
1982 ,, ...	2 050 000

30. Kaavoitus- ja rakennustoimi

31. Valtionosuus rakennuskaavoitukseen

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahasta

5 200 000 mk saadaan käyttää lääninhallitusten vuonna 1984 suorittamista valtionosuuksista ja 3 400 000 mk aikaisempiin vuosiin kohdistuvista

korvauksista aiheutuviin menoihin. Muutos aiheutuu aikaisempiin vuosiin kohdistuvien, lain mukaan vuoden 1988 loppuun mennessä maksettavia korvauksia koskevien hakemusten suuruudesta. Momentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1984 menoarvio	8 600 000
1983 tilinpäätös	6 199 956
1982 ,, ...	5 500 000

34. *Valtionavustus teollisuusrakennusten korjauskokeiluun* (siirtomääräraha)

Momentin määräraha ehdotetaan muutettavaksi siirtomäärärahaksi. Muutos aiheutuu siitä, että rakennustöiden käynnistyminen on suunnittelun vaativuuden takia viivästynyt ja arvioitua suurempi osa korjauksista siten siirtyy vuodeksi 1985. Momentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1984 II lisämenoarvio	2 500 000
-----------------------------	-----------

40. Asuntohallitus

27. *Tietojen koneellinen käsittely*

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahaa saadaan käyttää atk-palveluiden ostoihin, atk-laitteiden ja -tarvikkeiden hankintaan sekä vuokra- ja huoltomaksuihin. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1984 menoarvio	2 270 000
1983 tilinpäätös	2 076 508
1982 ,, ...	1 818 056

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 192 000 mk kasvaneiden painatus- ja toimistokulujen johdosta. Kun momentilta ehdotetaan vähennettäväksi kuluvan vuoden toiseen lisämenoarvioon merkitty käyttämättä jäävä 92 000 markan määräraha, lisäys on 100 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	100 000
1984 II lisämenoarvio	92 000
1984 menoarvio	5 454 000
1983 tilinpäätös	5 205 787
1982 ,, ...	4 797 643

45. Asuntotoimi

54. *Asumistuki* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 20 000 000 mk lähinnä asumistuen saajien määrän arvioitua pienemmän kasvun johdosta.

1984 III lisämenoarvioesitys	-20 000 000
1984 II lisämenoarvio	-5 000 000
1984 menoarvio	626 000 000
1983 tilinpäätös	578 591 093
1982 ,, ...	534 538 229

83. *Asuntolainat*

Asuntolainojen myöntämistarve uustuotantoon jää 25 000 000 mk arvioitua pienemmäksi vuokra-asuntojen keskipinta-alan pienenemisen

vuoksi. Peruskorjaus- ja perusparannuslainoja on haettu enemmän kuin niihin on vuodelle 1984 osoitettu myöntämisvaltuutta. Tämän johdosta uustuotannon myöntämisvaltuutta ehdotetaan vähennettäväksi 25 000 000 mk ja siirrettäväksi peruskorjaus- ja perusparannuslainoitukseen. Asuntolainojen maksatustarve jää ennakoitua pienemmäksi, minkä johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 50 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	-50 000 000
1984 II lisämenoarvio	-19 000 000
1984 menoarvio	2 545 000 000
1983 tilinpäätös	2 541 988 228
1982 ,, ...	2 288 009 427

99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot

Eduskunnalle annettavassa hallituksen esityksessä öljysuojarahastosta annetun lain (379/74) muuttamisesta ehdotetaan myös selvennettäväksi säännöstä rahaston varojen käyttämisestä valtion öljyntorjuntamenoihin.

Lain muutoksen tarkoituksena on mm., että rahastosiirtojen lisäksi eräät tässä lisämenoarvioesityksessä ehdotetut määrärahat sekä aikaisemmin suoritettut Merenkurkun öljyvahingon johdosta aiheutuneet menot sekä eräät öljyntorjuntavalmiuden parantamiseen tarvittavat menot korvataan valtiolle öljysuojarahaston varoista takautuvasti.

27. *Öljysuojatoiminta* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 5 000 000 mk Merenkurkun öljyvahingon torjunnasta valtiolle aiheutuneita kustannuksia varten.

1984 III lisämenoarvioesitys	5 000 000
1984 menoarvio	750 000
1983 tilinpäätös	168 823

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk öljyntorjunta-alusten ja muun öljyntorjuntakaluston korjausta ja kunnossapitoa varten.

1984 III lisämenoarvioesitys	1 000 000
1984 menoarvio	280 000
1983 tilinpäätös	449 224

60. *Siirto öljysuojarahastoon*

Momentille ehdotetaan 6 000 000 mk siirtona öljysuojarahastoon Merenkurkun öljyvahingon korvausten maksamista varten.

1984 III lisämenoarvioesitys	6 000 000
1984 II lisämenoarvio	—

70. *Kaluston ja teknillisten laitteiden hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 6 000 000 mk seuraavasti:

a) Merellä tapahtuvien öljyvahinkojen torjuntavalmiuden parantamiseksi ehdotetaan, että saataisiin tehdä sopimuksia ja tilauksia 35 000 000 markan arvosta Hylje-luokan öljyntorjunta-aluksen hankkimiseksi. Tilausvaltuudesta aiheutuisi maksuja vuonna 1985 7 000 000 mk ja vuonna 1986 28 000 000 mk. Alus on tarkoitus sijoittaa merivoimien käyttöön. Aluksen käyttökustannukset suoritetaan merivoimien määrärahoista. Siltä osin kuin alusta käytetään öljyntorjuntatehtävissä, kustannukset suoritetaan momentin 35.99.27 määrärahoista. Momentille ei ehdoteta tämän johdosta lisäystä.

b) Momentille ehdotetaan lisäystä 6 000 000 mk merellä tapahtuvien öljyvahinkojen torjuntavalmiuden parantamiseksi tarvittavan kahden 16 metrin työveneen, puomien ja muun kaluston hankkimista ja täydentämistä varten.

1984 III lisämenoarvioesitys	6 000 000
1984 menoarvio	1 600 000
1983 tilinpäätös	375 000

Pääloukka 36

VALTIONVELKA

01. Kotimaisen velan korko

90. *Kotimaisen pitkäaikaisen velan korko* (arviomääräraha)

Vuoden 1984 menoarvioesityksen antamisen jälkeen otettavien lainojen määrä jäi arvioitua pienemmäksi, minkä johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 25 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	—25 000 000
1984 menoarvio	1 750 359 100
1983 tilinpäätös	1 316 964 464
1982 „	965 930 711

92. *Kotimaisen lyhytaikaisen velan korko* (arviomääräraha)

Valtion maksuvalmiuden turvaamiseksi ja kasvavien velkojen tasaamiseksi ei tarvita lyhytaikaista luottoa vuonna 1984 siinä määrin kuin kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on arvioitu. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 20 000 000 mk.

1984 III lisämenoarvioesitys	—20 000 000
1984 menoarvio	25 000 000
1983 tilinpäätös	—
1982 „	—

03. Ulkomaisen velan korko

90. <i>Ulkomaisen pitkäaikaisen velan korko</i> (arvionääräraha)	1984 III lisämenoarvioesitys	25 000 000
Momentille merkitään lisäystä 25 000 000 mk vuoden 1983 11 3/4 %:n dollarilainan korkoa varten. Lisäys aiheutuu lähinnä dollarin arvioitua korkeammasta kurssista.	1984 menoarvio	1 968 621 300
	1983 tilinpäätös	1 643 300 284
	1982 „	1 080 559 776

07. Ulkomaisen velan kuoletus

90. <i>Ulkomaisen pitkäaikaisen velan kuoletus</i> (arvionääräraha)	Vuoden 1980 8 3/8 %:n jenilaina	— 8 343 000
Eräiden lainojen kuoletussuunnitelmien muuttamisen vuoksi menot jäävät arvioitua pienemmiksi, minkä johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 55 000 000 mk.	Vuoden 1982 8 3/8 %:n jenilaina	—15 000 000
	Muut käyttösuunnitelmaerät	
	„ . . . . . yhteensä mk —	20 000 000
	Vuoden 1984 menoarvioesityksen antamisen jälkeen otettavat lainat	—20 000 000
	Yhteensä	—55 000 000

Vähennykset käyttösuunnitelmaan:	1984 III lisämenoarvioesitys	—55 000 000
Lainaryhmän/lainan nimi	1984 menoarvio	1 686 940 800
Obligaatiolainat	1983 tilinpäätös	1 795 787 880
„ . . . . . yhteensä mk —	1982 „	505 540 579
Vuoden 1972 7 %:n DEM-laina		— 6 621 000
Vuoden 1976 6 %:n sveitsinfrangilaina		— 5 036 000

09. Muut menot valtionvelasta

21. <i>Palkkiot ja muut menot valtionvelasta</i> (arvionääräraha)	1984 III lisämenoarvioesitys	25 100 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 25 100 000 mk, mikä aiheutuu uusien kotimaisten yleisöobligatiolainojen arvioitua suuremmasta määrästä sekä liikkeeseenlaskukustannusten noususta.	1984 menoarvio	226 230 000
	1983 tilinpäätös	215 988 592
	1982 „	148 427 149

Lisäys käyttösuunnitelmaan:	mk
Menot kotimaisista lainoista:	
liikkeeseenlaskupalkkiot	25 100 000

Edellä esitetyn nojalla ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä seu-

raavat lisäykset, vähennykset ja muutokset vuoden 1984 tulo- ja menoarvioon.

Muutoksia vuoden 1984 tulo- ja menoarvioon

TULOT

Osasto 11

mk

11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT.....	857 000 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	609 000 000
01. Tulo- ja varallisuusvero, lisäystä	529 000 000
03. Perintö- ja lahjavero, lisäystä	70 000 000
04. Arpajaisvero, lisäystä	10 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	100 000 000
01. Liikevaihtovero, lisäystä	80 000 000
02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero, lisäystä	20 000 000
06. Tuonnin perusteella kannettavat verot ja maksut	— 16 000 000
01. Tuontitulli, vähennystä	— 26 000 000
09. Tasausvero, lisäystä	10 000 000
08. Valmisteverot	7 000 000
01. Tupakkavero, lisäystä	110 000 000
04. Alkoholijuomaveron vähennystä	— 45 000 000
05. Virvoitusjuomaveron vähennystä	— 20 000 000
06. Elintarviketuotteiden valmistevero, lisäystä	10 000 000
08. Ravintorasvaveron vähennystä	— 33 000 000
11. Lannoitevero, lisäystä	5 000 000
12. Öljyväkirehuvero, vähennystä	— 5 000 000
13. Rehuseosvero, vähennystä	— 15 000 000
10. Muut verot	150 000 000
01. Leimaveron lisäystä	120 000 000
04. Moottoriajoneuvoveron lisäystä	30 000 000
12. Maksut sosiaaliturvaa varten	10 000 000
01. Työnantajan lapsilisämaksu, lisäystä	10 000 000

19. Muut veronluonteiset tulot	— 3 000 000
01. Oy Alko Ab:n ylijäämä, lisäystä	35 000 000
04. Eräiden maataloustuotteiden markkinoimismaksut, vähennystä	— 38 000 000

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT	280 467 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	2 200 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot, lisäystä	2 200 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	2 600 000
31. Yksityisoikeudellisista tiedoksiannoista kertyvät tulot, lisäystä	300 000
50. Vankeinhoitolaitoksen tulot, lisäystä	1 500 000
99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	800 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	10 000 000
99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	10 000 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	93 500 000
28. Kuntien osuudet verotuskustannuksista, lisäystä	40 000 000
29. Kansaneläkelaitoksen osuus verotuskustannuksista, lisäystä	8 000 000
30. Evankelisluterilaisten seurakuntien osuudet verotuskustannuksista, lisäystä	4 000 000
60. Rakennushallinnon tulot, lisäystä	10 000 000
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	31 500 000
29. Opetusministeriön hallinnonala	140 000 000
91. Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista, lisäystä ..	140 000 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	3 627 000
08. Maataloushallinnon tulot, lisäystä	420 000
50. Metsähallituksen sekalaiset tulot, lisäystä	700 000
70. Maatalouden tutkimuskeskuksen tulot, lisäystä	107 000
84. Valtion eläinlääketieteellisen laitoksen tulot, lisäystä	2 400 000
31. Liikenneministeriön hallinnonala	9 000 000
22. Kuntien osuus paikallisteiden kunnossapitomenoista, lisäystä	1 000 000
23. Kuntien osuus paikallisteiden tekemisestä, lisäystä	6 000 000
47. Lentoliikenteen ja lentoasemien kiinteistöjen tulot, lisäystä	2 000 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	—27 860 000
12. Merenkululaitoksen tulot, lisäystä	300 000
32. Patentti- ja rekisterihallituksen tulot, lisäystä	1 600 000
99. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot, vähennystä	—29 760 000

34. Työvoimaministeriön hallinnonala	19 400 000
70. Palkkaturvamaksujen palautukset, lisäystä	15 000 000
99. Työvoimaministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	4 400 000
39. Muut sekalaiset tulot	28 000 000
01. Sakkorahat, lisäystä	20 000 000
05. Valtion maaomaisuuden ja tuloa tuottavien oikeuksien myynti, lisäystä	8 000 000

Osasto 13

13. KORKO- JA OSINKOTULOT SEKÄ OSUUUS VALTION RAHALAITOSTEN VOITOSTA	70 000 000
01. Korkotulot	70 000 000
07. Korot talletuksista, lisäystä	70 000 000

Osasto 14

14. VALTION LIIKEYRITYKSET	—27 455 000
01. Valtionrautatiet	
Käyttömenot (31.90.01-29)	41 000 000
Käyttötalouden lisärahoitustarve, lisäystä	41 000 000
04. Posti- ja telelaitos	
01. Postitoimen liikennetulot, lisäystä	40 000 000
02. Valtiolta postitoimen palveluksista saatavat korvaukset, lisäystä	6 000 000
Käyttötulot yhteensä	46 000 000
Käyttömenot (31.94.01-29)	81 200 000
Käyttötalouden rahoituskate, vähennystä	—35 200 000
05. Posti- ja telelaitoksen konepajat	
03. Keskusautokorjaamon tulot, lisäystä	1 000 000
Käyttötulot yhteensä	1 000 000
Käyttömenot (31.95.22-23)	1 000 000
Käyttötalouden lisärahoitustarve, lisäystä	—
16. Valtion tietokonekeskus	
Käyttömenot (28.92.01-29)	5 300 000
Käyttötalouden rahoituskate, vähennystä	— 5 300 000

20. Puolustusministeriön alainen teollisuus- ja liiketoiminta

02. Vammaskosken tehtaan tulot, vähennystä	—8 000 000	
Käyttötulot yhteensä	—8 000 000	
Käyttömenot (27.90.05-24)	—3 100 000	
		Käyttötalouden rahoituskate, vä- hennystä
		— 4 900 000

45. Metsähallituksen metsät

02. Puutavaran hankintatulot, lisäystä	30 000 000	
Käyttötulot yhteensä	30 000 000	
Käyttömenot (30.95.01-29)	16 000 000	
		Käyttötalouden rahoituskate, li- säystä
		14 000 000

47. Maatalouden tutkimuskeskuksen liiketoiminta

01. Jokioisten siemenkeskuksen tulot, lisäystä	1 960 000	
02. Jokioisten kartanoiden sahan tulot, vähennystä	— 385 000	
Käyttötulot yhteensä	1 575 000	
Käyttömenot (30.98.05-25)	— 2 370 000	
		Käyttötalouden rahoituskate, li- säystä
		3 945 000

Osasto 15

15. LAINAT 150 000 000

01. Takaisin maksetut lainat 150 000 000

01. Asuntolainojen takaisinmaksut, lisäystä	150 000 000
---	-------------

Lisäys tuloihin: 1 330 012 000

MENOT

Pääloukka 22

mk

22. EDUSKUNTA	—
02. Eduskunnan kanslia .....(010)	— 500 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), vähennystä	— 500 000
05. Eduskuntatalo .....(010)	400 000
10. Rakennusten käyttö (arviomääräraha), lisäystä	100 000
75. Eduskuntatalon peruskorjaus (siirtomääräraha), lisäystä	300 000
19. Eduskunnan kirjasto .....(280)	100 000
21. Kirjallisuuden hankinta ja sidonta (siirtomääräraha), lisäystä	100 000

Pääloukka 23

23. VALTIONEUVOSTO	1 635 000
01. Valtioneuvosto .....(010)	500 000
21. Ministeriöiden käyttövarat, lisäystä	500 000
02. Valtioneuvoston kanslia .....(050)	905 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	905 000
99. Valtioneuvoston muut menot .....(050)	230 000
08. Komiteat ja asiantuntijat (arviomääräraha), lisäystä	200 000
09. Neuvottelukunnat, lisäystä	30 000

Pääloukka 24

24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	34 579 000
01. Ulkoasiainministeriö .....(030)	3 000 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	3 000 000

10. Edustustot	(030)	6 790 000
10. Kiinteistöjen käyttö ja kunnossapito (arviomääräraha), lisäystä		3 500 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		3 000 000
71. Kaluston uusinta käytöstä poistetun tilalle (arviomääräraha), lisäystä ..		290 000
20. Ulkoasiainhallinnon virat ja toimet	(030)	22 587 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		22 587 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot	(030)	2 202 000
21. Tilapäinen edustus kansainvälisissä neuvotteluissa (arviomääräraha), lisäystä		2 000 000
28. Aseidenriisuntaan liittyvä tutkimustoiminta, lisäystä		102 000
66. Eräät jäsenmaksut ja maksusuudet (arviomääräraha), lisäystä		100 000

Pääloukka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		10 200 000
01. Oikeusministeriö	(070)	1 900 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		800 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		1 100 000
30. Tuomiokunnat	(090)	—1 300 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), vähennystä		—1 500 000
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		200 000
31. Raastuvanoikeudet ja maistraatit	(090)	9 500 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		7 600 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		1 900 000
40. Erityistuomioistuimet	(090)	—1 500 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), vähennystä		—1 500 000
50. Vankeinhoitolaitos	(100)	1 600 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		1 500 000
51. Valtionapu Kriminaalihuoltoyhdistykselle muun kriminaalihuoltotyön suorittamiseen, lisäystä		100 000

Pääloukka 26

26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	81 579 800
01. Sisäasiainministeriö .....(050)	65 800
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	5 800
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä	60 000
05. Lääninhallitukset .....(050)	4 195 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	2 140 000
09. Pysyvät neuvottelukunnat, lisäystä	35 000
25. Eräät hallintomenot (arviomääräraha), lisäystä	120 000
27. Tietojen koneellinen käsittely (arviomääräraha), lisäystä	400 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	1 500 000
06. Väestörekisterikeskus .....(050)	613 000
27. Tietojen koneellinen käsittely, lisäystä	613 000
75. Poliisitoimi .....(080)	70 571 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	64 418 000
28. Poliisitoimen erityismenot (arviomääräraha), lisäystä	1 875 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	4 278 000
80. Pelastushallinto .....(110)	6 135 000
30. Valtionosuus aluehälytyskeskusten perustamiskustannuksiin, vähennystä	—4 200 000
31. Valtionosuus aluehälytyskeskusten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä	—7 800 000
32. Valtionosuus kunnan muun palo- ja pelastustoimen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	18 000 000
70. Kaluston ja välineiden hankinta (siirtomääräraha), lisäystä	135 000

Pääloukka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	362 776 500
01. Puolustusministeriö .....(150)	775 000
09. Neuvottelukunnat (arviomääräraha), lisäystä	175 000
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	600 000
12. Puolustusvoimien palkkaus- ja muut menot .....(160)	131 846 500
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	131 846 500
20. Perushankintamenot .....(160)	139 250 000
18. Perushankinnat, kokeilu- ja kehittämistyöt (siirtomääräraha), lisäystä ..	139 250 000

25. Varustuksen uusinta- ja käyttömenot	(160)	41 600 000
16. Uusinta (siirtomääräraha), lisäystä		39 600 000
40. Puolustusvalmiuden kannalta tärkeän kotimaisen teollisuuden tuotantoedellytysten tukeminen (siirtomääräraha), lisäystä		2 000 000
27. Kiinteistömenot	(160)	—6 800 000
10. Kiinteistöjen käyttö (arviomääräraha), vähennystä		—11 500 000
17. Sisustusirtoimiston, koneiden ja laitteiden hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		1 200 000
74. Uudisrakennukset ja peruskorjaukset (siirtomääräraha), lisäystä		2 000 000
88. Kiinteistöjen osto ja pakkolunastus (siirtomääräraha), lisäystä		1 500 000
30. Kansainvälinen rauhanturvaamistyö	(030)	56 105 000
22. Suomalaiset valvontajoukot (siirtomääräraha), lisäystä		56 105 000
90. Puolustusministeriön alainen teollisuus- ja liiketoiminta	(150)	
22. Vammaskosken tehdas (arviomääräraha), vähennystä		—3 100 000
Käyttömenot: —3 100 000		

Pääloukka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		43 585 000
05. Valtiokonttori	(020)	—3 750 000
27. Automaattinen tietojenkäsittely, lisäystä		550 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), vähennystä		—800 000
53. Asuntosäästöpalkkiot (arviomääräraha), vähennystä		—3 500 000
07. Eläkkeet	(950)	38 700 000
05. Vakinaiset eläkkeet sekä perhe-eläkkeet ja hautausavut (arviomääräraha), lisäystä		35 000 000
06. Ylimääräiset eläkkeet (arviomääräraha), lisäystä		700 000
07. Muut eläkemenot (arviomääräraha), lisäystä		3 000 000
10. Valtiontalouden tarkastusvirasto	(020)	1 230 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		1 230 000
18. Verohallinto	(020)	1 000 000
27. Automaattinen tietojenkäsittely, lisäystä		1 000 000
37. Eräät hinnanerokorvaukset	(670)	—20 000 000
40. Eräiden valmisteverolakien mukaiset hinnanerokorvaukset (arviomääräraha), vähennystä		—20 000 000

40. Tullilaitos	(020)	240 000
27. Tietojen koneellinen käsittely, lisäystä		240 000
56. Taloudellinen suunnittelukeskus	(050)	120 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä		120 000
60. Rakennushallinto	(050)	400 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		400 000
64. Eräät valtion kiinteistömenot	(050)	—4 000 000
10. Kiinteistöjen käyttö (arviomääräraha), vähennystä		—4 000 000
65. Otaniemen valtionalue	(050)	140 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		140 000
80. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot	(990)	—2 900 000
02. Eräät muut palkat ja palkkiot (arviomääräraha), lisäystä		1 500 000
21. Valtion virastojen ja laitosten puolesta postisiirtoliikkeestä suoritettavat maksut (arviomääräraha), vähennystä		—3 000 000
60. Valtion osuus erorahastosta johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä		—1 400 000
83. Kansainvälinen Jälleenrakennuspankki	(040)	1 300 000
66. Osuus Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin osakepääoman korottamisesta (arviomääräraha), lisäystä		1 300 000
85. Kansainväliset rahoitusyhteisöt	(040)	6 000 000
66. Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen (arviomääräraha), lisäystä		6 000 000
92. Valtion tietokonekeskus	(050)	
29. Muut käyttömenot (arviomääräraha), lisäystä		5 300 000
Käyttömenot: 5 300 000		
94. Valtion ravitsemiskeskus	(050)	
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		105 000
Sijoitusmenot: 105 000		
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut menot	(020)	25 000 000
61. Verosta vapautuksen johdosta takaisin maksetut verot (arviomääräraha), lisäystä		25 000 000

Pääluokka 29

29. OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	293 700 000
10. Valtion korkeakoulut	42 450 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	40 000 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	1 500 000
70. Tutkimus- ja opetusvälineiden sekä kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	500 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä	450 000
34. Teatterikorkeakoulu	25 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	25 000
36. Sibelius-Akatemia	100 000
29. Muut kulutusmenot, vähennystä	—50 000
70. Kaluston ja opetusvälineiden hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä ..	150 000
43. Kunnalliset ja yksityiset oppikoulut	21 000 000
30. Valtionosuus kunnallisten ja yksityisten oppikoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	21 000 000
44. Oppikoulujen yhteiset menot	300 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	300 000
56. Kirjastotoimi	12 000 000
30. Valtionosuus yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	12 000 000
67. Ammattikoulujen opettajaopistot	870 000
88. Kiinteistön hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	870 000
71. Kunnalliset ja yksityiset ammattioppilaitokset	13 000 000
33. Valtionavustus kunnallisten ammattioppilaitosten perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha), lisäystä	13 000 000
78. Kunnalliset ja yksityiset kauppaoppilaitokset	10 000 000
30. Valtionosuus kunnallisten kauppaoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	10 000 000
85. Ammattikurssit	25 000 000
27. Työllisyyskoulutus (arviomääräraha), lisäystä	25 000 000
86. Ammattikasvatuksen muut menot	12 000 000
21. Ammatillisen koulutuksen väliaikainen laajentaminen, lisäystä	12 000 000
90. Taiteen tukeminen	140 000 000
76. Oopperatalon talonrakennustyöt (siirtomääräraha)	140 000 000

91. Urheilun ja nuorisonkasvatustyön tukeminen	(300)	10 315 000
53. Yleisurheilun MM-kisaran tuoton perusteella myönnettävät avustukset liikuntapaikkojen ja niihin liittyvien vapaa-aikajalojen rakentamiseen (siirtomääräraha)		10 015 000
61. Nuorisotyöttömyyden seurauksivaikutusten lieventäminen, lisäystä		300 000
92. Suomenlinnan hoitomenot	(280)	1 500 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		1 500 000
94. Museovirasto	(280)	1 390 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		1 390 000
98. Kansainvälinen yhteistyö	(030)	2 190 000
24. Suomen osuus pohjoismaisesta kulttuuriyhteistyöstä aiheutuvista menoista, lisäystä		900 000
25. Kulttuurisopimusten ja vaihto-ohjelmien toimeenpanosta aiheutuvat menot ja kansainvälisen kulttuuriyhteistyön yleisment (siirtomääräraha), lisäystä		200 000
27. Ulkomaalaisten koulutus- ja sivistysalojen edistäminen, lisäystä		1 090 000
99. Opetusministeriön hallinnonalan muut menot	(210)	1 560 000
09. Neuvottelu- ja toimikunnat, lisäystä		400 000
26. Eräät kopiointikorvaukset, lisäystä		1 160 000

Pääloukka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	625 434 800	
01. Maa- ja metsätalousministeriö	(650)	745 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		700 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä		45 000
08. Maataloushallinto	(670)	3 486 000
30. Valtionapu maatalouslautakuntien menoihin sekä korvaukset maataloustuen jako- ja valvontatehtävistä Ahvenanmaalla (arviomääräraha), lisäystä		3 486 000
10. Valtion maatalouskemian laitos	(660)	350 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä		350 000
29. Valtion viljavarasto	(670)	150 000 000
60. Siirto viljavarastorahastoon, lisäystä		150 000 000
30. Maatalouden neuvontatyön tukeminen	(670)	1 067 800
40. Maanviljelyyn, maatalouden rakennustoiminnan ja karjatalouden tukeminen, lisäystä		923 000

41. Karjanjalostuksen ja sikatalouden tukeminen, lisäystä	116 000
42. Lampaanjalostuksen tukeminen, lisäystä	6 500
43. Siipikarjatalouden tukeminen, lisäystä	22 300
31. Maataloustuotteiden hintatuki ..... (670)	19 000 000
40. Maataloustuotteiden markkinoinnin edistäminen ja hintatason va- kaannuttaminen (arviomääräraha), lisäystä	15 000 000
41. Viljelmäkoon mukaan maksettava hintapoliittinen tuki (siirtomäärära- ha), lisäystä	4 400 000
42. Alueittainen hintapoliittinen tuki (siirtomääräraha), vähennystä	—6 000 000
47. Tärkkelystuotannon tukeminen, lisäystä	5 600 000
32. Maataloustuotteiden vientituki ja tuotannon tasapainottamistoimenpi- teet ..... (670)	381 600 000
40. Maataloustuotteiden vientituki (arviomääräraha), lisäystä	412 000 000
41. Maataloustuotannon tasapainottamismenot, vähennystä	—30 400 000
33. Maatilatalouden rakenteen kehittäminen ..... (670)	36 900 000
40. Nuorten viljelijöiden tukeminen (siirtomääräraha), lisäystä	25 000 000
49. Maatalouden korkotukilainojen menot (arviomääräraha), lisäystä	11 900 000
34. Muut maatalouden menot ..... (670)	2 500 000
42. Hukkakauran torjunnasta aiheutuvat korvaukset (arviomääräraha), lisäystä	2 500 000
35. Metsästyys ja porotalous ..... (690)	7 600 000
41. Luonnonvaraisten eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (ar- viomääräraha), lisäystä	7 400 000
45. Porotalouden tukeminen, lisäystä	200 000
37. Kalatalous ..... (690)	2 300 000
41. Kalastuslain mukaiset maksut (arviomääräraha), lisäystä	600 000
47. Kalatalouden korkotukilainojen menot (arviomääräraha), lisäystä	1 700 000
40. Vesihallinto ..... (560)	3 034 000
14. Vesistöjen hoito (siirtomääräraha), lisäystä	630 000
43. Eräät vesioikeudelliset korvaukset (siirtomääräraha), lisäystä	1 454 000
45. Eräiden vahinkojen korvaukset (siirtomääräraha)	450 000
77. Vesistötyöt (siirtomääräraha), lisäystä	500 000
58. Yksityismetsätalous ..... (680)	180 000
40. Valtionapu metsänparannustöiden yleismenoihin, lisäystä	120 000
41. Valtionapu keskusmetsälautakunnille, lisäystä	60 000
60. Maanmittaushallinto ..... (550)	3 600 000
41. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (arviomääräraha), lisäystä	3 600 000

65. Geodeettinen laitos	(550)	265 000
21. Mittaus- ja tutkimustyöt, lisäystä		265 000
70. Maatalouden tutkimuskeskus	(660)	97 000
23. Koeasemien menot, lisäystä		97 000
84. Valtion eläinlääketieteellinen laitos	(670)	2 000 000
24. Ulkomaiset seerumit ja rokotusaineet (arviomääräraha), lisäystä		2 000 000
95. Metsähallituksen metsät	(680)	
21. Puutavaran hankinta ja myynti (arviomääräraha), lisäystä		16 000 000
Käyttömenot: 16 000 000		
96. Metsäntutkimuslaitoksen metsät	(680)	
88. Maan hankkiminen (siirtomääräraha), vähennystä		—500 000
Sijoitusmenot: —500 000		
98. Maatalouden tutkimuskeskuksen liiketoiminta	(660)	
22. Jokioisten siemenkeskus (arviomääräraha), lisäystä ...		1 960 000
23. Jokioisten kartanoiden saha (arviomääräraha), vähennystä		—5 100 000
24. Siemenperunakeskuksen tuotantotoiminnan menot (arviomääräraha), lisäystä		770 000
Käyttömenot: —2 370 000		
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		210 000
Sijoitusmenot: 210 000		
99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut menot	(650)	11 000 000
48. Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha)		11 000 000

Pääloukka 31

31. LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA	92 628 800
01. Liikenneministeriö	(710) 720 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	720 000

20. Tie- ja vesirakennushallinto	(720)	21 100 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		21 100 000
40. Autorekisterikeskus	(720)	4 898 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		4 898 000
47. Ilmailuhallinto	(740)	2 000 000
14. Kunnossapito- ja käyttömenot (siirtomääräraha), lisäystä		2 000 000
56. Korvaukset posti- ja telelaitokselle valtion virkalähetyksistä	(050)	6 000 000
24. Korvaus erityispalveluina toimitettavista virkalähetyksistä ja postien- nakkolähetyksistä (arviomääräraha), lisäystä		6 000 000
90. Valtionrautatiet	(750)	
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		27 000 000
13. Radan, rakennusten ja rakenteiden kunnossapito (ar- viomääräraha), lisäystä		4 000 000
22. Liikenteen hoito (arviomääräraha), lisäystä		10 000 000
Käyttömenot: 41 000 000		
Lisäys käyttötalouden lisärahoitustarpeeseen		41 000 000
60. Siirto valtionrautateiden uudistusrahastoon, lisäystä		9 924 800
Siirto uudistusrahastoon: 9 924 800		
94. Posti- ja telelaitos	(760)	
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		81 017 500
05. Eläkkeet (arviomääräraha), vähennystä		—3 000 000
10. Rakennusten ja huoneistojen käyttö ja kunnossapito (arviomääräraha), vähennystä		—5 000 000
11. Televerkoston käyttö ja kunnossapito (arviomäärära- ha), vähennystä		— 17 500
12. Moottoriajoneuvojen ja postivaunujen käyttö ja kun- nossapito sekä autovarikkotoiminta (arviomääräraha), vähennystä		—8 000 000
22. Korvaukset postinkuljetuksista (arviomääräraha), li- säystä		13 000 000
29. Muut käyttömenot (arviomääräraha), lisäystä		3 200 000
Käyttömenot: 81 200 000		
60. Siirto posti- ja telelaitoksen uudistusrahastoon, lisäystä		4 746 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		740 000
Sijoitusmenot ja siirto uudistusrahastoon: 5 486 000		
95. Posti- ja telelaitoksen konepajat	(760)	
23. Keskusautokorjaamo (arviomääräraha), lisäystä		1 000 000
Käyttömenot: 1 000 000		
Käyttötulot (14.05.03): 1 000 000		
Lisäys käyttötalouden lisärahoitustarpeeseen		—
99. Liikenneministeriön hallinnonalan muut menot	(710)	1 500 000
88. Kuusamon Lento Oy:n osakkeiden osto (siirtomääräraha)		1 500 000

Pääluokka 32

32. KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNON- ALA	67 728 100
02. Teollisuuspiirit .....(810)	691 500
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	161 500
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	530 000
04. Puolustustaloudellinen suunnittelukunta	—
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), vähennystä	—35 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä	35 000
10. Merenkulkulaitos	800 000
70. Kaluston ja teknillisten laitteiden hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	300 000
71. Alusten ja muiden kulkuvälineiden hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	500 000
39. Teknillinen tarkastuskeskus	11 600
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	11 600
40. Geologian tutkimuskeskus .....(830)	—
21. Eräät tutkimustoiminnan menot (siirtomääräraha), vähennystä	—750 000
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	750 000
42. Valtion teknillinen tutkimuskeskus	1 000 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	1 000 000
50. Teollisuuden edistäminen	65 000 000
48. Liikevaihtoveron huojennusta vastaavat avustukset kunnille ja kiinteis- töryityksille (siirtomääräraha), lisäystä	10 000 000
88. Osakepääomien korotukset (siirtomääräraha), lisäystä	55 000 000
80. Matkailun edistämiskeskus	225 000
41. Valtionavustus matkailua palvelevien sisävesialusten peruskorjaukseen (siirtomääräraha), lisäystä	225 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA ..	—35 750 000
01. Sosiaali- ja terveysministeriö	324 000
22. Kehittämistoiminta, lisäystä	300 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä	24 000

15. Perhekustannusten tasaus	(410)	—
53. Avustus sairaan lapsen kuntoutuksesta tai sairaanhoidosta lapsen vanhemmille aiheutuvaan ansionmenetykseen (siirtomääräraha).....		—
18. Sairausvakuutus	(410)	—139 000 000
60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä		—139 000 000
19. Eläkevakuutus	(410)	—29 700 000
52. Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä		62 300 000
60. Valtion osuus kansaneläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä		—92 000 000
20. Yrittäjien tapaturmavakuutus	(410)	3 800 000
53. Valtionosuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista (arviomääräraha), lisäystä		3 800 000
21. Rintamaveteraaneläkkeet	(410)	—13 000 000
52. Rintamasotilaseläkkeet ja asumistuki (arviomääräraha), vähennystä		—49 000 000
53. Rintamaveteraanien varhaiseläke (arviomääräraha), lisäystä		36 000 000
22. Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntoutustoiminnan menot	(410)	6 000 000
50. Sotilasvammakorvaukset (arviomääräraha), lisäystä		6 000 000
24. Eräät vahingonkorvaukset	(410)	3 000 000
50. Tapaturmakorvaukset (arviomääräraha), lisäystä		3 000 000
29. Pakolaishuolto	(410)	2 800 000
61. Pakolaishuolto (arviomääräraha), lisäystä		2 800 000
32. Kuntien järjestämät sosiaalipalvelut	(420)	60 000
34. Valtion korvaus kunnille eräisiin irtolaishuollosta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)		60 000
33. Yksityisten yhteisöjen sosiaalipalvelut	(420)	—5 250 000
50. Sosiaalihuollon yksityisten yhteisöjen maksuvalmiuden turvaaminen (arviomääräraha), vähennystä		—6 450 000
51. Valtionavustus yksityisten sosiaalihuollon palvelujen tuottajien käyttökustannuksiin, lisäystä		1 200 000
38. Lasten päivähoito	(420)	3 000 000
50. Valtionosuus yksityisten lasten päivähoitolaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		3 000 000

44. Invalidihuolto	(420)	19 000 000
54. Valtion korvaus yksilöllisen invalidihuollon kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		19 000 000
46. Kunnallinen kehitysvammaisten erityishuolto	(420)	370 000
35. Valtion korvaus erityishuoltopiirien kuntainliitoille eräisiin kehitysvammaisten erityishuollon kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä ...		370 000
47. Yksityinen kehitysvammaisten erityishuolto	(420)	700 000
50. Valtionosuus yksityisen kehitysvammaisten erityishuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		700 000
57. Lomatoiminta	(420)	23 500 000
40. Valtion korvaus maatalousyrittäjien vuosilomajärjestelmän kustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä		—30 000 000
41. Valtion korvaus maatalousyrittäjien sijaisavun kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		50 000 000
43. Valtion korvaus maatalousyrittäjien viikkovapaatoiminnan kokeilukustannuksiin (siirtomääräraha), lisäystä		3 500 000
72. Keskussairaaloiden rakentaminen	(480)	300 000
74. Keskussairaaloiden rakentaminen (siirtomääräraha), lisäystä		300 000
74. Kunnallinen terveysvalvonta	(460)	520 000
30. Valtionosuus kunnille terveystarkastajien toiminnasta aiheutuviin käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		520 000
75. Kunnallinen kansanterveystyö	(470)	25 700 000
30. Valtionosuus kunnille terveyskeskusten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		12 700 000
31. Valtionosuus kunnille terveyskeskusten perustamiskustannuksiin, lisäystä		13 000 000
76. Kunnallinen erikoissairaanhoito	(480)	18 700 000
30. Valtionosuus kunnille erikoissairaanhoitolaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		11 000 000
32. Valtion korvaus erikoissairaanhoitolaitoksille eräiden potilaiden hoitoon (arviomääräraha), lisäystä		7 700 000
79. Kuntien järjestämä erikoissairaanhoito	(480)	39 860 000
32. Valtion maksuosuus yliopistollisten keskussairaaloiden käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		12 700 000
33. Valtion maksuosuus yliopistollisten keskussairaaloiden kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		26 000 000
34. Valtion korvaus erikoissairaanhoitolaitoksille mielentilatutkimuspotilaiden sekä valtion täydellisessä huollossa olevien potilaiden hoitoon (arviomääräraha), lisäystä		1 160 000

80. Yksityinen erikoissairaahoito	(480)	396 000
50. Valtionapu Huuli- ja suulakihalkiokeskuksen käyttökustannuksiin		226 000
54. Valtionapu reumatautisten hoitolaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		170 000
81. Yksityisten yhteisöjen erikoissairaanhoido	(480)	2 900 000
51. Valtionavustus yksityisten terveydenhuollon palvelujen tuottajien käyttökustannuksiin		2 900 000
84. Eräät rintamaveteraanien terveydenhuollon menot	(410)	—
50. Entisten sotavankien terveystarkastus (siirtomääräraha)		—
85. Terveydenhuollon muut menot	(400)	270 000
50. Terveydenhoitolain mukaiset korvaukset (arviomääräraha), lisäystä		270 000

Pääluokka 34

34. TYÖVOIMAMINISTERIÖN HALLINNONALA		136 453 500
06. Työvoima-asiain piiri- ja paikallishallinto	(620)	4 650 000
09. Neuvottelu- ja toimikunnat, lisäystä		400 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		4 250 000
20. Työvoiman liikkuvuuden edistäminen	(620)	3 700 000
50. Työvoiman alueellisen liikkuvuuden edistäminen (arviomääräraha), lisäystä		3 700 000
30. Työrajoitteisten työvoimapalvelu	(620)	17 780 000
02. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		7 000 000
61. Työrajoitteisten ammatinvalinnanohjauksen erityismenot, lisäystä		280 000
62. Työrajoitteisten työhön sijoittaminen (siirtomääräraha), lisäystä		10 500 000
50. Työllisyyden hoito	(630)	95 162 000
02. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		1 120 000
45. Nuorten yhteiskuntatakuu (siirtomääräraha), lisäystä		10 280 000
50. Työllisyyskoulutuksen koulutus- ja erityistuki (arviomääräraha), lisäystä		60 000 000
61. Valtionapu työttömyyden lieventämiseen (siirtomääräraha), vähennystä		—23 060 000
77. Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi (arviomääräraha), lisäystä		46 822 000
89. Palkkaturva	(410)	15 000 000
50. Palkkaturva (arviomääräraha), lisäystä		15 000 000
99. Työvoimaministeriön hallinnonalan muut menot	(610)	161 500
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		161 500

23. Siviilipalvelusmiesten työllistäminen (siirtomääräraha), vähennystä	—600 000
50. Korvaus liikennöitsijöille siviilipalvelusmiesten lomamatkalipuista (arviomääräraha), lisäystä	600 000

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	—48 561 000
01. Ympäristöministeriö . . . . .(510)	1 964 000
26. Kansainvälinen yhteistyö, lisäystä	104 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	1 860 000
10. Ympäristönsuojelu . . . . .(520)	1 375 000
25. Ympäristötutkimukset ja -selvitykset (siirtomääräraha), lisäystä	1 375 000
30. Kaavoitus- ja rakennustoimi . . . . .(530)	—
34. Valtionavustus teollisuusrakennusten korjauskokeiluun (siirtomääräraha)	—
40. Asuntohallitus . . . . .(540)	100 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	100 000
45. Asuntotoimi . . . . .(540)	—70 000 000
54. Asumistuki (arviomääräraha), vähennystä	—20 000 000
83. Asuntolainat, vähennystä	—50 000 000
99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot . . . . .(510)	18 000 000
27. Öljysuojatoiminta (arviomääräraha), lisäystä	5 000 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	1 000 000
60. Siirto öljysuojarahastoon	6 000 000
70. Kaluston ja teknillisten laitteiden hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	6 000 000

Pääluokka 36

36. VALTIONVELKA	—49 900 000
01. Kotimaisen velan korko . . . . .(910)	—45 000 000
90. Kotimaisen pitkäaikaisen velan korko (arviomääräraha), vähennystä	—25 000 000
92. Kotimaisen lyhytaikaisen velan korko (arviomääräraha), vähennystä	—20 000 000
03. Ulkomaisen velan korko . . . . .(910)	25 000 000
90. Ulkomaisen pitkäaikaisen velan korko (arviomääräraha), lisäystä	25 000 000
07. Ulkomaisen velan kuoletus . . . . .(910)	—55 000 000
90. Ulkomaisen pitkäaikaisen velan kuoletus (arviomääräraha), vähennystä	—55 000 000

09. Muut menot valtionvelasta	(910)	25 100 000
21. Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (arviomääräraha), lisäystä		25 100 000

Lisäys menoihin: 1 616 089 500

Helsingissä 16 päivänä marraskuuta 1984

Tasavallan Presidentin estyneenä ollessa

Pääministeri

KALEVI SORSA

Valtiovarainministeri *Ahti Pekkala*